

DOX HOLIDAY

broj
20

*svešt o skoroj smrti
gonila ih je stalno dalje...*

MRTVI SU BEZ IMENA

★ CENA 4 DINARA ★

Frenk Larami

MRTVI SU BEZ IMENA

Naslov originala:
FRENK LARAMY —
„LONG RIDER”

Copyright 1973 by

Universum press

SVA PRAVA PRIDRŽANA

PREVOD LJ. SPASIĆ

izdaje i štampa NIP „FORUM” Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni
urednik Svetozar TOMIĆ. Izlazi svakog prvog u mesecu. Copyright 1972.
by Martin Kelter Verlag.

Oslobodeno Osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekre-
tarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine br. 413-279/73 od
1. januara 1973. godine.

1. januar 1974. godine

Red Herigen nije skidao oka sa putnika preko puta.

Bila je zima, kraj novembra. Sunce nad nebom Novog Meksika izgledalo je kao perjana lopta u izmaglici jutra. Kroz prozor vagona, video se sneg na okomitim ivicama vrha.

Pramenovi dima sa lokomotive kovitlali su se pored prozorskih stakala, za trenutak zamagljivali vidik i ponovo ga otvarali, još sumornijim.

Herigen je odavno prestao da puši. Nešto mu se nije sviđalo u ponašanju putnika preko puta, na drvenom sedištu. Previše je bio nervozan i stalno je bacao pogled kroz prozor, a ruka mu se nervozno grčila kraj oružja, da bi se potom šaka otvarala i otirala znoj sa dlanova.

Imao je preplanulu kožu i grube crte. Punije lice i obešene obraze prekrivala je kratka, čekinjasta brada a oko vrata je nosio prljavu maramu vezanu u dva čvora. Preko leđa mu je bio prebačen veliki kaput postavljen krznom, sa isto tako krznenim okovratnikom koji je skrivao čitav vrat do oboda iznošenog šešira.

Lokomotiva je dugo, otegnuto

pisnula i Herigen je mahinalno skrenuo pogled prema pejzažu kroz koji su prolazili.

Voz je savlađivao uzbrdicu i para je zasula obližnje žbunje i ogoljela stabla. Dole, sasvim daleko, video se trag reke Rio Grande del Norte koja je tekla lenjo svojim koritom prema jugu, put dalekog Meksičkog zaliva.

Red Herigen bio je jedan od trojice Pinkertonovih detektiva, poslat na specijalan zadatak. Pratio je voz, tačnije poseban vagon sa šestoricom oprobanih stražara, pomoćnika šerifa iz Galepa. Nekog posla nije bilo, bar ne velikog, i trojica novopečenih detektiva prihvatila su ponudu da prate kompoziciju za Santa Fe.

Herigen je bio vitak, mišićav momak, visokog čela i dugih zulufa, kakve su obično nosili oni koji su bar malo davali do svog izgleda. Ispupčene jagodice, tanke usne i duboka bora između očiju davali su mu suroviji izgled nego što je on to, u stvari, bio. Nosio je kaput ljubičaste boje, prsluk od crnog somota i golubijeplave pantalone.

Vagon u kome se nalazio bio je prostran ali skoro prazan.

Sasvim dole na kraju nalazio

se par, čovek i žena, verovatno neki rančeri koji su putovali nekome u posetu. Između njih i sledećeg putnika bio je red praznih sedišta.

Kraj prozora, utonuo u dremež, sedeo je čovek u elegantnom crnom odelu. Kao sneg bela košulja bila je ispod kaputa, brižljivo udenuta u pojas na kome se nalazio opasač načičkan mecima i futrole dva kolta, čije su drške bile ukrašene slonovačom.

Gornju polovinu lica pokrivao je obod crnog šešira.

Pod njim su bile ledenoplave oči čuvenog kockara i strelca Doka Holiđeja!

Na Zapadu su ga nazivali kraljem kolta. Ovaj neobični čovek, koji je sledeći svoju još čudniju sudbinu, krstario Sjedinjenim Državama, nije imao naročitog cilja, iako je seo u voz a svog konja smestio u furgon, napuštajući nedavno Takson.

Herigen se nikako nije mogao setiti šta ga na tom čoveku podseća na nešto. Ili na nekog.

Tip u krznenom okovratniku najzad je nekako iskopao iz džepova polovinu cigare i prineo je ustima. Herigen izvadi svoj sat, vezan srebrnim lančićem za mali džep prsluka.

Lokomotiva je pisnula još jednom otegnuto i skoro žalosno. Zatim je taj zvuk zamro u brdima. Nad ogolelim granjem prhnule su neke ptice.

Na pretposlednjem sedištu nalazio se još jedan putnik. Mirno je spavao, opružen telom preko

celog prostora za sedenje. Sedlo mu se nalazilo pod glavom, noge u kaljavim čizmama prekrštene jedna preko druge, opasač okrenut tako da mu se futrola nalazila na bedru i nije visila. Izgledalo je da mu vožnja prija, glasno je hrkao i klopavanje točkova samo mu je učvršćivalo san.

Red Herigen se nije ni trudio da deluje neupadljivo.

Bio je siguran u to da je neobrijanko preko puta od one vrste ljudi koja je spremna na svakojaka iznenađenja, naravno neprijatna. U tome se nije varao. Džub Dejvis, okoreli besposličar i revolveraš, kretao je svoju njušku samo na onu stranu odakle je duvao vetar u obliku metalnog novca ili šuštećih novčanića.

Međutim, poslednjih nekoliko časova puta predosećao je neku nevolju.

Dugajlija u kicoškom odelu drčavih boja stalno je piljio u nje, iako mu on nije davao povoda za to. Nije to bio putnik koji pati da bilo s kim sklopi poznanstvo i razgovara. Ne, nikako!

Taj užtogljenko smrdeo je na policajca milju daleko!

Džub Dejvis je povećao svoju predostrožnost do maksimuma, ali prokletnik pokraj vrata skoro ga je sekao pogledom. Kao zvečarka.

Počeo je da se preznojava. Pod okovratnikom od krzna prosto se kuvao; trebalo mu je svežeg vazduha. A vazduh se nalazio na onoj strani gde se nalazio Herigen. Trebalo je proći pored nje-

ga, mirno, kao da je izlazak na platformu najobičnija stvar na svetu za putnika kome je u vozu za Santa Fe pretoplo čak i za ovo doba godine.

Džub Dejvis je zapalio cigaru i duboko uvukao dim u sebe.

Voz je putovao ravnicom, kao dobri stari vranac u galopu nepreglednom prerijom. Sasvim dole, prema severu, razaznavao se komadić vedrog neba, kao plava kap bačena na ledenu ploču.

Pinkertonov detektiv pratio je pogledom Dejvisa dok se približavao vratima.

I izašao za njim.

Naslonjen na metalnu ogradu, Dejvis je izgledao zadubljen u misli. Međutim, prisustvo Herigena bilo je tako očigledno da su mu živci već počeli da popuštaju.

Voz je zalazio u brežuljkaste kanjone, obronke po kojima je šuma izgledala kao nakostrešena brada na licu zaspalog džina.

Dejvis je bacio opušak na Herigenovu čizmu i drsko ga pogledao.

— Zašto me, do đavola, celo vreme posmatrate? — upitao je promuklim glasom.

Detektiv je pogledao u opušak, a onda u lupeža.

— Volim svež vazduh — rekao je. — A uz to... ne sviđa mi se tvoje loce.

— Ostavi me na miru, njuškalo!

— Svako gleda svoja posla.

Dejvis je bacio pogled prema brdu. Lagano je zabacio kaput i

to ne promače Herigenovom oku.

Izgledalo je da među njima više nema tajni. Dejvis je namirisao da je Herigen neka vrsta policajca, a ovaj je pak ocenio Dejvisa kao bandita.

Voz je ponovo nailazio na uspon.

Na jednoj okuci vagoni su se dobro zatresli i točkovi zacvileli. Dejvis se bučno zanesse, tražeći oslonac kako ne bi izgubio ravnotežu — i u tom okretanju hitro je izvukao kolt iz futrole.

Međutim, Herigen kao da je to očekivao.

Munjevito je promenio mesto na konte je stajao i oružje lupeža bilo je upereno u prazno...

Dok se Dejvis snašao, Herigenova šaka pogodila mu je zglob i revolver je pao na drveni pod platforme.

— Prokleti...

Džub Dejvis nije bio čovek koga bi iznenađenja smesta izbacila iz ravnoteže. Odmah je levom rukom parirao sledeći Herigenov udarac i uzvratio kratkim krošom u bradu.

Detektiv se zaneo ali se održao na nogama.

I dok je lokomotiva klateći se vukla četiri vagona za sobom kroz brežuljkasti predeo rane zime, pred kraj meseca novembra — na platformi drugog vagona dva čoveka su se ogorčeno borila golim rukama.

Dejvis je ostao bez oružja, ali ni Herigen nije imao vremena ni vazduha da se dokopa svog.

U jednom trenutku, dok su se

gušali, Red Herigen je oslobodio ruku i dohvatio svoj kolt. Odmah se odmakao od protivnika, tražeći slobodan prostor da bi jasnije mogao da cilja.

Dejvis je shvatio opasnost i hitro podigao nogu. Vrh čizme pro našao je svoj cilj: Herigenov kolt odleteo je preko metalne ograde u blato pored šina.

Sada su bili ravnopravni, bar što se tiče oružja.

Ali, okretniji i žilaviji detektiv sve je više nalazio otkrivena mesta na telu Džuba Dejvisa i izbacivao mu dah iz pluća. Mešajući jauke i psovke, lupež se povlačio u sopstvena ramena, tražeći načina da se izvuče ispod kanonade Herigenovih krošea i aper kata. Ispod dešnjog oka širila mu se povećana masnica, u ustima je osećao slankasti ukus krvi.

Red Herigen je, dahćući, za časak zašao kako bi uzeo vazduha za novi juriš.

Dejvis je to iskoristio. Nogom je udario detektiva u stomak i složio na daske pored ograde. Ne oklevajući, počeo je da se metalnim lestvicama penje prema krovu vagona.

Stenjući, Herigen se podigao i pošao za njim, sitsnutih zuba.

Džub Dejvis se dokopao krova i skoro bio „počišćen” sa njega od naleta ledenog vetra. Odmah je klekao i pogledao iza sebe.

Ogledao je goniočeve prste kako se grčevito dokopavaju ivice krova.

S pakosnim osmehom na licu, lupež se vratio i petom čizme raz-

mrskao levu Herigenovu šaku. Čovek je zaurao od bola i pustio obe ruke.

Bio je to koban pad!

Umesto da se skotrlja na pod do ograde, telo detektiva Pinkertonove agencije palo je između, na mesto gde se spajaju vagoni i nestalo pod točkovima!

Voz je nesmanjenom brzinom grabio napred.

Dejvis je gledao napred, niz prugu. Poslednji vagon je prošao. Između šina, telo Reda Herigena gubilo se u jutarnjoj izmaglici, čudno iskrivljeno i nepomično. Od oblika, ostala je još samo ljubičasta boja njegovog kaputa, pa i ona se uskoro stopila sa ivicom pruge i sve je progutala krivina.

Džub Dejvis je nastavio da puži preko krova prema sledećem vagonu, do lokomotive.

Iz širokog, levkastog dimnjaka gusti oblak dima naletao je na Dejvisa i prljio mu obraze, nateravajući ga da sakrije lice pod kaput. Onda bi nova okuka odnela trag dima na drugu stranu i lupež bi nastavio svoj opasni put.

Sišao je sa krova metalnim lestvama, nameravajući da istim putem pređe i na susedni.

Međutim, Dejvisov put po krovovima kompozicije nije bio tako jednostavan. Samo što je dotakao nogom pod, osetio je nekog pored sebe. Tada se setio da je bez oružja i grozničavo je tražio neki izgovor ili potez:

— Šta radiš gore na krovu? — zateče ga oštar glas.

Dejvis se polako okrete.

Pred njim je stajao visok, mršav čovek pedesetih godina, dugih brkova čiji su krajevi bili povrnuti gore. Nosio je običan kaput sa tamnoplavim prugama i vratnu maramu boje peska.

Tamni krug revolverске cevi bio je otvoren prema Dejvisovom stomaku.

— Pitao sam te nešto, prijaško? — opomenu ga stari, dubokim glasom. Ruka mu nije drhtala. Delovao je odlučno i sigurno.

— Našao sam nešto, gore... — promuća Dejvis.

— Našao? Gore? Šta to, da mi je znati? — podrugnu mu se čovek i gurnu cev pod rebra.

Džub Dejvis se skoro zagrcnu.

— Čoveka...

— Čoveka? O čemu to govoriš? Ko si ti?

Dejvisu je najzad pala, spasosna misao na um.

— Jedan čovek je gore... Mlad, u ljubičastom kaputu, ranjen. Zvao je u pomoć i ja sam pošao da tražim lekara...

Stari je za trenutak napregnuto razmišljao.

— Ljubičasti kaput? To mora da je Herigen! — uzviknuo je — Šta mu se desilo?

To je bilo dovoljno da mu pažnja popusti i lukavi Dejvis je iskoristio šansu.

Podigao je koleno i zavukao ga nepoznatom u stomak. Čovek je jeknuo i povio se. Dejvis ga dočeka znalačkim udarcem pesnice po bradi i skoro ga odiže sa poda.

Kolt je ispao iz njegovih ruku.

Čovek je ostao presamičen preko ograde, poluonesvešten. Ne oklevajući, Džub Dejvis ga dohvati za noge i prebaci van platforme.

Točkovi su protutnjali dalje. Još jedno telo ostalo je među šinama. Pikertonova agencija već je bila okrnjena za dva svoja službenika.

Ubica se zadovoljno išcerio, dohvatio ispušteni kolt i stavio u svoju futrolu.

Onda se popeo na prvi vagon. Trebalo je preći još samo taj krov i doći do lokomotive. Nije ni pretpostavljao da će sve ići tako komplikovano. Do sada je imao sreće, ali da je znao da su postavljene straže u svakom vagonu, ne bi preuzeo na sebe takav rizik da sam obavi svoj deo zadatka.

Susreti sa policajcima zamalo da su mu oduzeli dragoceno vreme. Sada je puzio preko krova, spreman na sve. Već je video glavu mašinovođe, nagnutu preko ivice, kako osmatra put pred sobom, s levom rukom na nekoj poluzi.

Drugi je verovatno dremao negde.

Dejvis izvuče oružje i na koljenima pređe ostatak puta.

Promolio je glavu baš u trenutku kada se drugi, mašinovođa pomoćnik ložac, podigao sa nekog malog sanduka u nameri da dohvati lopatu. Ostao je tako, pridignut, sa zabezeknutim izrazom na licu. Čovek na krovu nišanio je pravo u njega i jezik mu se odjednom zavezao od straha.

Džub Dejvis se tada skotrija

niz ugaj. Mašinovođa se naglo okreće.

— Ne mrdaj! — podviknu lupč. — Ti ostani gde si i ni makac sa sanduka! A ti, vozi dalje i ne zastajkuj dok ti ja to ne kažem...

— Šta ovo znači? — pobuni se mašinovođa.

— Ništa ne pitaj! Gledaj samo napred.

Mašinovođa je gundao:

— A ja sam baš mislio da su prošla dobra stara vremena kad su vozovi napadani i pljačkani! Hoćete li da me ubijete?

— Razmisliću o tome — odvraći Dejvis — a dotle mi se ne obraćaj!

Brda se obe strane kao da su svakog časa pretila da se sklope nad kompozicijom.

Dejvis je sve češće bacao pogled sa strane.

*
*
*

Voz je usporio na visoravni, ispod litica, kao da je ulazio u neku od svojih stanica. Ali za bilo koju stanicu još nije bilo vreme. Pomoćnik šerifa iz Galepa, Džefri Gorton, izmenjao je poglede sa svojim kolegama, a onda se mašio džepnog časovnika.

— Šta je ovo sad? — upitao se u ime svih.

U furogonu se nalazilo šest moćaka sa značkom pomoćnika šerifa. Slaba, škrta svetlost ulazila je kroz dva prozorčeta sa rešetkama pa im se lica nisu ni razaznavala, samo siluete.

— Neki veći uspon? — rekao je neko.

— Ne sećam se takvog uspona — zavrte Gorton glavom i ustade sa poda na kome se nalazila rasprostrta slama.

— Da pogledam?

— Odškrini malo...

Za to vreme pet nepoznatih ljudi nalazilo se na ivici stenja pod kojim je prolazio voz. Stajali su u klečećem stavu, sa šesirima natučanim na oči zbog vetra i promrzlice, pognuti za skok.

Iz mašinovođine „kabine” Džub Dejvis je rukama davao znake.

Kao po komandi, pet napadača se odlepiše od stena i sa nogama napred poleteše prema krovovima vagona. Dvojica su pala na furgon, ostali na vagone svaki po jedan.

Tada je Dejvis dao znak mašinovođi da ubrza.

Jedan od čuvara zakona je već otvarao velika drvena vrata, kada je osetio da voz kreće sve brže. Zastao je oklevajući.

— Ipak je bio uspon — promrmljao je Gorton i odahnuvši stavio cigaretu među zube. Ništa nije slutio...

*
*
*

Ispod spuštenih kapaka Holidej je osmatrao prostor oko sebe.

Iza njega, kauboj sa sedlom pod glavom je i dalje šištao kroz nos izbacujući kroz zube najraznolikije glasove koji su ličili na sve samo ne na ljudske. Onaj par,

čovjek i žena, nisu se ni čuli. Možda su spavali. Momak u ljubičastom kaputu koji je izišao za onim u krznenom okovratniku — nije se vraćao. Nijedan od njih.

Maló se uspravio, kako bi se namestio što udobnije. Voz je počeo da usporava i on je bacio pogled napolje. Tamo, međutim, nije našao ništa što bi ličilo na naselje ili stajalište. Samo se goli kamenjar pružio s jedne, zamalo dodirujući prozorska stakla, i obronci obrasli retkom šumom i ogo lelim žbunovima s druge strane.

Njegovo izvežbano uho osetilo je neki udar po krovu.

Onda je voz krenuo brže.

Džordžijanac se potpuno rasio i zabacio šešir natrag. Neko posebno čulo govorilo mu je da nešto nije u redu sa ovim putovanjem. Nije znao šta, jer je u poslednjem trenutku uskočio u vagon — ali je znao da se ne vara.

Ustao je i stao kraj vrata. Osluškiavao je...

— Niko da se nije makao!

Oštar glas čoveka na ulazu presekao je kaubojevo hrkanje na klupi. Čovek i žena, sasvim na drugom kraju, uplašeno su izdužili vratove i pogledali na ovu stranu. Čovek je odmah podigao ruke i stavio do znanja da nema nameru da se protivi.

Kauboj je smakao šešir sa lica i bunovno zurio u oružje upe-reno na njega.

Hladan vazduh prostrujao je spolja u unutrašnjost vagona i zalulujao platnene roletne na prozorima.

Čovek na ulazu bio je umotan u debeli vuneni šal, neobrijan, duge prljave kose, koja mu je padala po ramenima. Na sebi je imao grubo pleteni džemper a preko njega prebačen, rukom sašiveni, jagnjeći kožuh. Iz usta mu je izbijala para dok je disao isprekidano a obema rukama stezao je pušku.

— Ja bih da spavam! — zamumlao je kauboj, spreman da se okrene na drugu stranu. — Zatvori ta vrata! Hladno je!

— Biće ti još hladnije pod zemljom — podseti ga napadač. — Skidaj opasač i baci ga na pod!

— Ma, kakva je ovo šala?

— Čuo si? Skidaj opasač ili će te sahraniti sa njim zajedno!

— Ma, koji je ovo đavo sa ovim vozom?

Bandit na ulazu zape oroz. To više nije bila šala. Kauboj najzad zbaci noge sa klupe i sede. Lagano je otkopčao opasač i odgurnuo ga daleko od sebe.

— Mogu li sad da nastavim da spavam? — upita ljutito.

Razbojnik ništa ne odgovori.

Ušao je sasvim unutra i rukom zalupio vrata za sobom, naslonivši se leđima na njih. Onda je ostao tako, otvorenih ustiju, razrogačenih očiju.

Neko je bio tu. Pored njega.

Kada je nameravao da skrene oružje na tu stranu, osetio je poznati pritisak među rebrima. Hladan, kao ledom prevučen glas presekao je svaki njegov dalji pokret:

— Baci tu gvožduriju, burazerui

Razbojnik još nije verovao svojim ušima. Zar je moguće da tako glupo uleti u zasedu? Nije mu preostalo ništa drugo nego da olabavi prste. Puška je skliznula između šaka i tresnula na pod.

Kauboj se ponovo trgao iz polusna.

— Do vrava, kakav je ovo voz?
— promumlao je više za sebe.

Čovek iz Džordžije gurnu napadača prema klupama i primora da sedne.

— Šta si hteo? — upitao ga je kockar. — Novac? Ili nešto drugo?

— Reći ću ti to jednog dana — drsko mu odgovori ovaj.

— Jesi li sam?

— I to ćeš saznati — cerio se dalje bandit.

Holidej podiže kolt i zgrči kažiprst.

Kao hipnotisan, buljio je lupеž u niklovanu cev Džordžijančevog oružja. Odjednom je počeo da se znoji. Više od kolta ledile su mu krv u žilama oči čoveka u crnom.

— Dakle?

— Ništa nemam da kažem! — tvrdoglavo je odbijao odgovor bandit.

Tada su se prolomile eksplozije!

*
* *

Na krovu furgona, u kome se nalazilo šest čuvara reda do zuba naoružanih, ležala su dvojica: Edi Karmodi i Džek Largo.

Karmodi je imao grubo, preplanulo lice sa crnim brkovima

koji su se nastavljali preko obraza u zulu i stvarali venac ispod crnih, nemirnih duboko usadenih očiju. Na rukama je imao rukavice od svetložute kože. Kratki kaput sa dva velika džepa sa strane jedva je dosezao rukavima do ispod lakata. Karmodijeve duge i snažne ruke uvek su štrčale napred, gole i promrzle sve do zglobova, a odatle je počinjala ivica rukavica u kojima se osećao obučeniji nego u pantalonama.

Džek Largo je bio mlad momak, nestrpljivih pokreta i lakog jezika. Na sve je gledao kao na zabavu u kojoj je njemu dodeljena jedna od glavnih uloga. Uprkos tome, bio je spretan, dobar strelac i tačno je znao kako treba uraditi ono što se od njega zahtevalo. Nosio je plavu pamučnu košulju i jednostavan prsluk od teleće kože. Preko uzanih, iznošenih pantalona u lakom, prugastom dezeniu, bio je prebačen opasač sa dva kolta. Jer, Džek Largo nikad nije potezao samo jedan revolver. Sa obema rukama baratao je kao sa jednom, ujednačenih pokreta i mađioničarskom gracioznošću.

Sada su obojica ležala na krovu, priljubljena lica uz hladnu, glatku površinu.

U rukama su držali po šipku dinamita.

Edi Karmodi je povukao dim iz svoje cigarete i nastavio da osmatra predeo kroz koji su prolazili.

— Sad? — prošaputao je Largo.

Karmodi odmahnu glavom.

On je znao da je malopredašnje usporavanje voza izazivalo po dozrenje u furgonu ispod njih. Zato je pustio da vreme malo protekne i da se policajci vrate svojoj dremeži.

A za to vreme, računao je, preostala trojica će da srede stvar u drugim vagonima. Dvojica među putnicima, a treći kod furgona za konje. Jer njima su bili potrebni konji da odjašu dalje, kao što preživelim neće trebati ostatak konja da bi ih mogli goniti.

A u lokomotivi, Džub Dejvis je držao situaciju u svojim rukama. Sve je trebalo da se odvija po planu. U Santa Fe voz će ući sa malo zakašnjenja ali zato olakšan za desetine hiljada dolara.

Trebalo je još samo primeti vrh užarene cigarete fitilju u dinamitu.

Džek Largo je nestrpljivo čekao na znak. Karmodi je to znao i namerno je odugovlačio, uživajući u njegovim mukama.

— Kad ćemo?

— Još malo — odgovorio je Karmodi tiho.

— Ako tako čekaš — mrmljao je mladić — stići ćemo u Santa Fe ovako na krovu...

— Zaveži!

Lokomotiva je ponovo počela da savlađuje jedan uspon.

Karmodi najzad prinese cigaretu vrhu fitilja. Largo se primače i prinese svoju šipku.

— Nek dogori! — tiho naredi Karmodi.

Mladić zaklima glavom, ne is-

puštajući iz vida mali buket varnica i dima koji ga je pratio.

— Hajde!

Otpuzali su na samu ivicu vagona.

Zatim su se nagli, što su mogli više napred. Ispod njih nalazila su se dva otvora, dva prozorčića zaštićena ukrštenim čeličnim šipkama. Odabrali su svaki svoj i nanišani...

Trebalo je da šipke dinamita prođu kroz otvore i ulete u furgon, eksplodirajući istog časa kada dotaknu tle.

— Sad! — rekao je Karmodi, mnogo glasnije.

Dinamit je uleteo kroz prozorčice, a Karmodi i Largo su se munjevito otkotrljali na suprotne strane. Radilo se o malo vremena, to su obojica znali. U sebi su odbrojavali sekunde dok su se lest vicama spuštali na obema stranama.

Eksplוזija ih je skoro odbacila preko ograde. Vatra, dim i delovi drveta pomešali su se u klupko i odmah posle toga iverje je počelo da pada na sve strane.

Istog trenutka, u lokomotivi, Džub Dejvis je naredio mašinovođi da zaustavi voz.

Vrata na furgonu su bila izvaljena.

Džefri Gorton, ranjen u rame, čvrsto je slobodnom rukom držao kolt i pokušavao da kroz dim razazna nekoga spolja.

Trojica njegovih pomagača ležala su kraj njegovih nogu nepomični i obliveni krvlju. Dvojica su klečeći i kašljući izvlačila

oružje spremni da skupo prodaju svoju kožu.

Džefri Gorton je koraknuo na ulaz, grčeći se od bolova i besa. Prva senka, koja je promakla ispod, bila je zasuta kišom revolverskih metaka.

Jedan od bandita je zauriao i stropoštao se na zemlju.

Pomoćnik šerifa iz Galepa okrenuo je svoje oružje prema sledećem — ali kolt je škljocnuo na prazno!

Sa zlu radim osmehom ispali Džek Largo dva zrna u klateće telo Džefrija Gortona. Čovek se ispravo, ostao tako jedan kratak trenutak nepomičan, a onda se glavačke sunovratio napolje.

— Predajte se! — zagrmio je Karmodi.

Dva preživela stražara pobačše svoje puške i revolvere napolje.

— Šteta! — zaključio Largo, kome je ubijanje već bilo u krvi. — Nadao sam se većem otporu.

Karmodi je uskočio u razvaljeni furgon. Dvojici preživelih čuvara naredio je da legnu licem prema podu i da se ne miču. On da se obazreo oko sebe. Ugledao je, sasvim u uglu, veliku čeličnu kasu i zadovoljno se iskezio.

Largo je učinio to isto. Karmodi je za njega bio čovek koga je trebalo podržavati u svemu.

— Treba da je razvalimo! — reče Karmodi, pokazujući rukom prema kasi.

— Neće biti teško! — odgovori Largo.

— Samo pazi da ne oštetiš...

— Ne brini!

Mladić priđe uglu i počeo da razgleda vratanaca. Birao je najbolje mesto gde bi podmetnuo dinamit. U jednom trenutku se dotakao brave i učini mu se da pod rukom oseća kretanje.

Povukao je malo jače — i vratanaca su se odškrinula.

— Šta je to, do đavola? — zareža Karmodi.

— Kasa nije zaključana! — promuća Largo, zbunjeno.

— Šta? Kako to, svih mu koluta...

On i sam priđe i naglim pokretom povuče bravu.

— Nebesa! — zauriao je.

Kasa je bila prazna!

— Gde je novac? — povikao je, ispalivši nekoliko metaka u metalni zid, ali odatle nije mogao da dobije odgovor.

Džek Largo je tupo buljio u prazne pregrade i nije umeo čestiti ni da zatvori usta. To je premašivalo granice njegovog shvaćanja: sve je izvedeno lepo, prepad na mašinovođe, zaustavljanje voza, ubacivanje dinamita, sve... a sada odjednom: ništa!

— Gde je novac? — urlao je Karmodi na preživle stražare, koji su razoružani klečali i gledali sa nerazumevanjem u razbojnika.

— Gde je, pasji sinovi? Govorite, ili ću vas sve pobiti!

Napolju, jedan od napadača već je izvodio šest osedlanih konja. Kroz zimski omotač neba probijalo se prozebalo sunce.

Tada u pomračenim umovima Edija

Karmodija dopre tiho smejanje.

On se ukoči.

Zar se Largo usudio da mu se ruga? On se okrete na peti, ali lice njegovog mladog kompanjona bilo je isto tako začuđeno kao i njegovo.

— Ti si se smejao? — zaškripa Karmodi na njega.

— Ja? Do đavola, o čemu govoriš? Zar mi je do smejanja?

— Ali ja sam čuo smeh...

Smeh se ponovo pojavi iz nekog ugla, sve jači.

— Tamo ima nekoga! — uzviknu Largo i uperi cev kolta na označenu stranu.

Karmodi koraknu u tom pravcu.

Iza nekih naslaganih džakova i praznih sanduka nalazio se još jedan saputnik. Sedeo je, naslanjajući laktove na kolena. Zglobovi su mu bili spojeni metalnim, policijskim lisicama. Na nogama se nalazio nekoliko puta čvrsto obmotan laso.

— Ko si ti? — dreknu Karmodi.

Ali čovek se smejao i dalje. U polutami su se jasno belasali njegovi zubi.

Možda je imao između trideset i četrdeset godina, širokih ramena, u iznošenom kaputu od zelene čoje. Lice mu je bilo divlje. Čak i kad se smejao radio je to nekako satanski. Žućkasto lice i nešto kosije usađene oči zelene boje prekrivala je nedeljama nebrijana crna brada. Oko uglova očiju nazirao se po splet sitnih nabora, jer je oči često sužavao.

A sužavao je kada je smišljao neki zločin ili nišanio u čoveka.

Jer lisicama vezani putnik bio je Prust Blezok!

Najozloglašeniji i najnemilosrdniji bandit na severu Novog Meksika, i na njegovim zapadnim i severnim granicama.

Prust Blezok! Ime pri čijem su se pominjanju zagrcnuli mnogi čuvari zakona i bogatiji građani između Galepa i Takamaria i gore, prema Trinidadu, u državi Kolorado.

Edi Karmodi i Džek Largo to još nisu znali.

— Ko si ti, svih mu kojota... — planuo je Karmodi.

Čovek je odjednom prestao da se smeje i zatvorio usta.

— Budale! — rekao je podrugljivo i polako se digao na noge. Tako uspravan, bio je za glavu viši od njih dvojice. Karmodi malo ustuknu natrag.

— Tražite novac, momci? — upitao je i opet se nasmejao, ali kratko.

— Šta ti znaš o tome? — obrecnu se Largo, a ruka sa koltom mu prosto zaigra. To Blezoku ne promače i zato postade oprezan.

— Ne znam ništa, momci — odgovorio je Blezok — jer tog novca nema.

— Nema?

— Nema. Nikad ga nije ni bilo...

— Šta pričaš to, kopile prokleta! Šta bi onda ovoliki čuvari čuvali u ovom vozu? Tebe?

Blezok klimnu glavom.

— U pravu si — reče. — Mene.

Karmodi pljunu na pod. Nije mu bilo do priče.

— Ne shvatam — skoro je zavapio Largo. — Čarli Dun nam je javio da je voz za Santa Fe pun šerifovih pomoćnika i to u furgonu u kome se nalazi kasa! Sve je to proverio! Kako to da nema para, kako?

Karmodi je fiksirao Blezoka. Iako i sam okoreli bandit, pred ovim čovekom se osećao sićušan i nemoćan. Naročito kad se smejao, pokazujući pritom ravne, zdrave i bele zube u vilici i s njima kao da se ponosio.

Blezok napravi nekoliko koraka, da razmrda utrnule noge. Ono da je ispružio ruke prema Largu. Ovaj ustuknu.

— Šta hoćeš? — uzviknu.

— Opali! — zagrmje Blezok. — Ne misliš valjda da ću ceo život provesti sa ovim lisicama na rukama?

— Briga me! — iskezi se Largo. — Što se mene tiče, možeš s njima da odeš u pakao!

Blezok se nasmeja, ali ovog puta sa opasnim prizvukom.

— Ako ti je žao metaka — reče polako — onda nađi ključ u džepu nekog od ovih zvezdošaca.

— Ko je ovaj? — obrati se Largo zamišljenom Karmodiju. — Zar će nam ceo dan propovedati gluposti? I šta sada da radimo kad je kasa prazna?

— Ništa! Bežaćemo! — odgovori Karmodi.

Blezok ponovo podiže ruke.

— A ovo? — upita.

Largo se hladno nasmeja.

— Vrlo važno! — reče. — Neće ti smetati u paklu. Ubiću te i kvit smo!

On podiže kolt, ali Blezok se samo nasmeja na to.

— Nećeš ti mene ubiti, amigo! — rekao je.

— Zašto ne bih? — interesovao se Largo.

Blezok zavrte glavom.

— Nećeš ubiti 50.000 dolara!

Džek Largo se namršti i pogleda u Karmodija.

— O čemu on to priča?

— Skini ove lisice pa da razgovaramo...

— Ko si ti?

Umesto odgovora, Blezok munjevito zamahnu rukama i pogodi mladića u glavu. Džek Largo prosto odskoči od zemlje i zakoprcsa se po podu. Glava mu se opasno približi ogromnoj rupi na daskama, koju je dinamit razvalio i kroz koju se videla pruga.

— Ja sam Prust Blezok! — objavi razbojnik svečano.

Karmodijeva ruka zastade na pola puta.

— Blezok? Šta radiš ovde kao pacov? — upita on. — Zašto te vode u Santa Fe?

— Sigurno ne da bi mi uručili poziv na večeru kod gradonačelnika... Pre tri meseca obeštatio sam mu kćerku. Raspisao je poternicu i specijalnu nagradu ako me živog uhvate. Uspeli su to da mi nameste u Galepu i sad su me povelili na viđenje sa mister

Abotom... Ali nisam raspoložen za detalje. Pucaj!

Karmodi opali.

Lanac se prekide i ostade neko vreme da se klata na rukama.

Džek Largo se polako vraćao u život. Cela glava mu je bučala kao da je pogodilo kopito razjarene mazge.

— Pomenuo si 50.000 dolara?

— podseti ga Karmodi, ne spušćajući revolver.

— Jesam — isceri se ovaj. — Ima li za mene konja?

— Naći će se!

— Onda prvo da se izgubimo.

On podiže sa poda jednu od pušaka i ne nišaneći skoro, ispali u dva preživela stražara. Desilo se to tako neočekivano da je i Karmodiju zastao dah. Nesrećni pomoćnici šerifa se zgrčiše na ustajaloj i razgaženoj slami pre nego što se barutni dim i razišao iznad njih.

— Bez svedoka! — kratko objasni Blezok svoj potez.

Zatim pretraži džepove na leševima i kod Džefrija Gortona pronađe ključ za lisice.

Zatim se njegovo krupno telo ocrtalo na vratima i zakloni i ono malo škrte svetlosti spolja.

— Konje ovamo! — viknuo je da se sve orilo.

Karmodi opsova nešto sebi u bradu. Ovaj prokletnik počeo je da se ponaša kao da je vođa njegove bande! I kao da je sve ovo organizovano da se on oslobodi a ne da se domognu kase!

Što je najgore, Karmodi nije

imao tri čiste da mu to da na znanje.

Prust Blezok bio je čak i za njega živa legenda straha.

•
•

Džub Dejvis je video da njegovi prijatelji skaču na sedla. A kada je Karmodi opalio dva puta u vazduh, to je bio ugovoreni znak.

Lupež je mahnuo koltom mašinovođi da se pokrene.

— Hajde, otkoči ovo čudovište i poteraj natrag.

— Natrag? Ali...

— Čuo si šta sam rekao?

— Ali... kad ćemo ga zaustaviti?

— Nikad! Ovaj voz ide u propast.

— A putnici?

— To nije tvoja briga. Kreći!

Mašinovođa je gledao u Dejvisa kao u priviđenje. To je bilo nemoguće! Pustiti voz niz ovu padinu i ne dati priliku ljudima da iziđu ili iskoče? To je bio zločin koji železnica ne pamti.

— Ja to neću da uradim! — odbio je mašinovođa, brišući dlanom garavo lice.

Dejvis se samo kratko nasmeja.

— Imaš sekundu vremena da se predomisliš — reče. I otkoči oružje.

— Ne želim to da uradim — odbio je čovek ponovo. — Nisam ubica!

Džub Dejvis opali ne trepnuvši.

U očima pogođenog mašinovođe prvo se ukaza izraz neverice, a onda bola. Zenice mu se prekriše maglom, prsti su mu zastali na prsima, kao da su odatle hteli da išćupaju nešto. Pod noktima se ukazaše crvene mrlje.

Džub Dejvis hladno gurnu nogom palog mašinovođu napolje, niz uzano stepenište. Telo čoveka sletelo je u blatnjavi jarak i ostalo u mulju licem zariveno.

Bandit okrenu svoje oružje prema ložaču koji je premirao od straha, tako da se jasno čulo kako mu zubi cvokoću.

— Ne... nemojte mene... — zacvileo je nesrećnik.

— Ako misliš da ne prođeš kao tvoj drugar, poslušaj me!

— Ho... hoću!

— Pusti voz da krene natrag!

— Odmah...

Čovek je pomerio neke poluge i pustio paru. Točkovi su zaškripali kao da se otkidaju od šina s naporom. Dejvisovi partneri su već okretali konje. Morao je da požuri.

Samo jedan trenutak je razmišljao, gledajući u pomoćnika mašinovođe kako petlja oko lokomotive. A onda je i njemu sasuo dva hica u leđa.

Voz je ubrzavao. Dejvis iskoči napolje i sačeka se na laktove. Njegov posao bio je završen. Lokomotive je gurala vagone u smrt...

*
* *

Kada je eksplozija potresla sve vagone kompozicije, lupež koga je Holidej spetljao ne ispalivši ni metak, pokušao je da nađe spas u bekstvu.

Pojurio je prema drugom kraju, koristeći trenutak kada je Džordžijanac bacio pogled kroz prozor, ne nalazeći pravi odgovor na svoje pitanje šta se dešavalo van njegovog vagona.

Kada se okrenuo, bandit je trčao uzanim prolazom kao da ga gone svi đavoli pakla.

Ali nije daleko otišao.

Slučajno ili ne — tek, natrčao je pravo na kaubojeve noge i sapseo se o njih. Tresnuo je koliko je dug. Kauboj se malo pridigao, sklonio šesir sa lica i zamumlao:

— Trista mu kravljih rogova, kakav je ovo voz?

Onda je ugledao ispod sebe banditovo prebledelo lice.

— Zar moraš na moje noge, bratac? Zar nisi mogao da trčiš kroz prozor?

Zatim ga je uzeo za prsa i podigao u vis kao neku krpu.

— Umeš li ti da se izviniš, bratac?

Bandit je zakolutao očima, ali nije uspeo da istisne ni glaska iz sebe.

Čovek i žena, koji su dotle sedeli stisnuti jedno uz drugo obuzeti strahom, sada su panično tražili način da iziđu napolje. Voz je stajao, a odjek eksplozije još je odzvanjao u ušima. Bio je to za njih smak sveta. Žena je gu-

rala čoveka ispred sebe i požurivala.

Na drugoj strani počeli su da se razležu pucnji.

Čovek je otvorio vrata, ali nije izašao. Odjednom se na njima ukopao. Kada se polako okrenuo prema ženi, ona je vrisnula dugim, prodornim krikom.

Čovek se srušio kraj nje. U grudima je imao zaboden nož.

— Ko to puca napolju? — pitao se kauboj, ne ispuštajući iz svoje velike šake upola zadavljenog lupeža.

Holidej prekorači obojicu, držeći kolt u ruci.

— Samo ga ti ne ispuštaj, buazeru! — dobaci mu u prolazu.

Kauboj se prenu.

— Koga? Ovog crva? Pa i ne osećam da ga držim...

Holidej zalupi vrata i naže se nad ranjenikom. Ubod nije bio smrtonosan. Trebalo je samo zaustaviti krvarenje, a za to je mogla da posluži ženina podsuknja. On je bez pitanja dograbi i snažnim trzajem rascepi jedan deo. Ženino jaukanje odmah prestade. Sad je postala svesna stvarnosti. Brzo se pribrala.

Neko je napolju vikao „Predajte se”. Kockar zaključio da neko napada voz, i to samo jedan deo. Mora da je u pitanju bila veća pošiljka zlata.

Sada nije imao vremena da o tome razmišlja. Previjao je ranjenika što je brže mogao. Po svemu sudeći, banditi su blokirali sve izlaze iz vagona i pucali u svakog ko bi se pojavio napo-

lju. Holidej nije mogao znati koliko ih ima, a da to sazna sprečio ga je, zasada, upaničeni rančer, koga je žena prosto izgurala pred nož napadača.

On ostavi čoveka ženinoj brizi i vrati se pognut natrag.

— Je li živ? — upita kauboj, pokazujući na pomodrelog bandita u njegovim rukama.

Kauboj podiže obrve i tek tada se seti o kome je reč. Malo olabavi šaku i razbojnik klonu na pod, krkljajući. Kauboj pogleda u Džordžijanca izvinjavajući se.

— Živ je — konstatova Holidej — ali nije u stanju da govori.

— Zar je nem?

— Onemeo bi za koji trenutak — ozbiljno potvrdi Dok.

Pucnji su ponovo presekli zimsko prepodne.

Džordžijanac se približi prozoru. Napolju nije bilo nikoga.

— Šta je sa ovim vozom? — brundao je kauboj.

Bio je to krupan, plavokos momak između dvadesetpet i trideset godina, malo nezgrapan na jeziku ali simpatičnog lica i snažnih udova. Sve je na njemu pucalo, od košulje do pantalona. Ispod oboda šešira virio mu je čuperak kose, a četvrtasta vilica sa dva reda snažnih, zdravih zuba odavala je čoveka malo tvrdoglavog ali poštenog.

Između krupnih jagodičnih kostiju nalazio se nešto spljošten, prćast nos. Nad njim, kao orlušine, nadnosila su se dva modroplava oka, bledih trepavica i obrva.

Kauboj je pomerio svoj opasač i vratio revolver na desni bok. Dole, pod čizmom, nalazio se pridavljeni bandit. Potpetica puna blata nalazila mu se pod grlom i nije smeo da se pomeri. Samo je treptao.

Dok Holidej se odvoji od prozora i odšunja se do vrata.

Morao je napolje.

Naglo ih je otvorio i odskočio u stranu.

Ništa se ne oglasi, nikakav zvuk. On kroči na platformu sa oba revolvera u rukama. Niklovanje cevi bljesnule su na mlakom suncu kao odsjaj bisera.

Ugledao je jednog jahača, sa nekoliko osedlanih konja uza se. Srećom, njegov Migo nije bio sa njima. Kada je nameravao da siđe, odjeknula su dva hica. Brzo se povukao natrag.

Čuli su se glasovi među drvećem. Kockar baci pogled na krov: možda bi tuda bilo najpametnije da krene.

Onda je odjeknuo još jedan pucanj, ispred, gde se nalazila lokomotiva. Holidej krenu uz metalne lestve.

— Halo, mister! — zaustavi ga glas ispod. On se okrenu i ugleda kauboj. Držao je u ruci nešto slično krznenom prsluku.

— Šta ću sa ovim? — upitao je mladić, podižući ruku uvis.

— A čije je to? — upita Dok.

— Onog momka — odgovori kauboj, slegnuvši ramenima.

— A momak, gde je?

Kauboj pokaza negde u brda.

— Izleteo je iz ovoga i bacio

se kroz prozor! Kao da je pošao!

Holidej se namršti.

— Nisam čuo da je staklo prsnulo — primeti.

— Pa i nije — složi se ovaj, — jer sam ja taman otvorio jedno da se nadišem vazduha...

Kockar natuče šešir na čelo i ne odgovori ništa. Kauboj ga je gledao s čuđenjem.

— Šta radite gore na krovu? — upita. — Hladno je.

Džordžijanac se uspenra i kleče, bacajući pogled unaokolo. Dole, kauboj se protezao kao da se u najmanju ruku nalazi na svom ranču i posle dobrog spavanja uzima zraka na pragu svog doma u nekoj mirnoj dolini a ne na platformi napadnutog i razorenog voza.

U tom zaškripaše točkovi i oblaci pare sa obe strane zasušu jarkove pored pruge.

Šištanje pare pomeša se sa kloparanjem točkova.

Voz je polazio — ali natrag! Sve brže i brže.

Onda odjeknuše dva revolver-ska pucnja. Holidej se pridiže i ugleda nekog čoveka kako iskače iz lokomotive.

Neki putnik? Ili jedan od bandita?

Ne, nijedan putnik ne bi se u to vreme motao oko mašinovođa. To je moglo da znači samo jedno: čovek je držao u šahu osoblje lokomotive sve dok posao nije završen. Onda je pucao u mašinovođe i sad se spasavao iz

voza koji je pokrenuo natrag, da se polomi, zajedno sa putnicima.

Holidej je bio u pravu.

Džub Dejvis je mahao rukama prema nekome. Između stabala šume pojavi se jedan jahač sa slobodnim konjem.

Voz je klizio sve brže i brže u sunovrat.

Iz vagona je doprla do njega vriska žena i žagor muškaraca.

On se uspravi.

Za trenutak, Dejvis i kockar ukrstiše poglede.

Razbojnik je zakoračio na sedlo jednom nogom. Njegov kompanjon je već okretao svog konja. Dejvis je ostao u sedlu pognut, a čovek na krovu, sav u crnom, odjednom mu se učinio kao predznak smrti.

On besno istrže iz futrole na sedlu pušku i repetira je.

Holidej samo opruži ruke. Narančasti plamenovi buknuše istog časa i vruće olovo zari se u hladno srce bandita i ubice Džuba Dejvisa.

Bez glasa, on je sleteo sa konja na hladnu, kišom razmekšanu zemlju.

Voz se udaljavao...

*
* *

Čovek iz Džordžije je sa krova drugog vagona skočio na krov prvog, litan vetrom i ometan lju-ljanjem čitave zahuktale kompozicije.

Jedan putnik je pokušao da se spase iskakanjem kroz prozor, ali je ostao da leži nepokretan, slomljene kičme pored uglačanih šina.

Voz je jurio u pakao!

Zapomaganje preplašenih ljudi, vriska žena i rzanje konja u posebnom furgonu nagoveštavali su samo najgore.

Jedan čovek je hrabro išao prema lokomotivi, i ne sluteći da u njoj nema mašinovođe. Znao je samo da nešto mora učiniti.

Njegov saputnik, orijaški kau-boj, sledio ga je sporo, ali odlučno. Još uvek se pomicao na krovu trećeg vagona, održavajući nekako svoju telesinu na sredini.

Holidej se dokopao ivice i bacio pogled u unutrašnjost lokomotive.

Video je nečije nepomično telo.

Nikoga više.

Voz je ulazio u krivinu, naginjući se opasno na levu stranu. Džordžijanac uspe da se vrati u svoj malopredjašnji položaj i da uskoči u lokomotivu.

Osetio se bespomoćan pred svim onim polugama i ručicama oko sebe.

Lokomotiva je u avetinjskoj tišini gurala vagone pravo u ambis.

Kockaru se učini da se telo pomoćnika mašinovođe pomerilo. Nagao se nad njim, prislonivši uho na njegova prsa.

Srce je kucalo!

On ga nemilosrdno prodrma, a kada to ne pomože, dogradi ga

ispod ramena i uspravi, okrećući mu lice prema stroju.

— Koja? — vikao je, da bi zaglušio buku točkova.

Čovek je zatreptao očima ali ih ne otvori. A sekundi su prolazili, bez povratka, kao samrtnički otkucaji.

— Koja? — povikao je Džordžijanac, pritiskajući čovekovu ranu. To je pomoglo: on od bola otvori oči i zastenja. Pred očima mu se maglilo, hiljade crvenih kolutova vrtelo se u ludi krug.

— Koja? — pitao je Holidej — Koja zaustavlja?

Čovek podiže ruku. Džordžijanac je pratio taj pokret s najvećom pažnjom. Ona? Ili ona?

— Koja?

Ali, sve je bilo kasno. Telo čoveka oteža u njegovim rukama. Znao je da je mrtav.

On ga spusti na pod i priđe polugama.

Ova?

Povukao je snažno.

Ispod točkova zaprštale su varnice, putnici u vagonima su od jednom poleteli na suprotnu stranu kao vetrom bačeni. Nekoliko se našlo na podu, neki su se očajnički držali za drvene stubove između sedišta.

Kauboj je sa krova zamalo sleteo. Zahvaljujući svojim snažnim šakama, uspeo je da se održi na ivici metalnih lestvi, mlatarajući nogama u prazno.

— Ovaj voz je poludeo! — procedio je, crven od napora u licu.

Dok Holidej je skinuo šešir i pustio da mu vetar malo rashladi čelo.

Kao okamenjen, stajao je voz u ravnici, a iz njegove utrobe izmleli su putnici. Još nisu shvatili kako su ostali čitavi. Gledali su u nebo, u ravnicu, u točkove, u saputnike, svesni da su ipak živi i da je onaj smrtonosni zvuk zahuktalih točkova zamro za uvek.

Holidejev pratilac, krupna plavokosa momčina, najzad je uglaivio svoje mišićavo telo u lokomotivu, zadihan i oznojen.

— Bilo je... onako, zar ne? — rekao je, smeškajući se.

Holidej stavi šešir na glavu.

— Bilo je — samo reče.

Kauboj ispruži svoju ruku, na koju kockar natrča i zastade. Velika šaka, sa nešto zaraslih žuljeva i crnilom ispod nokata bila mu je pružena za pozdrav.

— Vi ste sila! — priznao je kauboj. — Ja sam Pit Garfild, iz Montane.

Holidej prihvati ruku i uzvрати stisak.

— Ja sam Dok Holidej!

Posmatrao je kaubojevo lice, ne bi li otkrio kakav trzaj pri pomenu tog imena.

Međutim, kaubojeva usta su bila razvučena u najsrdačniji osmeh koji se mogao sresti na Zapadu. Uglovi Džordžijančevih

usana se pomakoše. Pit Garfield nije čuo za Holideja.

•
•

Prust Blezok je zaustavio konja kada je osetio da je sam. Karmodi i njegovo malo društvo ostalo je iza njega, lica mračnih od razočaranja i neuspeha.

Razbojnik se polako vraćao prema njima. Oni su stajali u sedlima kao spomenici.

Varljivo sunce pojavilo se za trenutak i pod njima su se senke izdužile kao vratovi lešinar.

— Šta je? — upita Blezok. — Nećete pare?

Edi Karmodi je ćutao. Džek Largo je stajao uz njega spreman na sve.

— Izgubio sam dva čoveka — procedi najzad. — Posle cele ove gužve ne gine nam po konopac. Hoću da vidim dokaz da pare postoje.

— Ne veruješ mi? — isceri se Blezok i ispravi u sedlu.

— Ne! — prodera se Largo. — To su bajke za decu.

Stajali su nasuprot: Blezok, sam ali neustrašiv, i njih četvorica, kojima je samo sjaj zlata mogao da povrati raspoloženje.

— Napraviću od vas dobru družinu — reče Blezok. — Plaćete u dolarima... ako me budete slušali.

— Ne vidim gde je ta reka

dolara — primeti Karmodi ironično.

Blezok pokaza rukom na istok.

— Tamo je Santa Fe! — prenu se lupež.

Blezok klimnu glavom.

— Glupost! — usprotivi se Largo. — Ja bih da što pre odjašemo preko granice... Šest mrtvih pomoćnika šerifa biće nam za petama kroz nekoliko sati. Ja idem!

— Kako hoćete? — slegnu Blezok ramenima. — Ja sam obećao 50.000 dolara, za početak. A za kasnije, mogu da obezbedim tri puta toliko za svakog od vas...

Karmodi se kolebao.

— Ne verujem mu ništa! — vrpolio se Largo. — On je lud ako nas vodi prema Santa Feu! To je samoubistvo.

— Tamo im neće pasti na pamet da nas traže — reče Blezok.

— Nas neće tražiti — promrmlja Karmodi. — Ti si bio u vozu, tvoji ljudi su te oslobodili. Znači, tebe će naslikati na poternicama.

Blezok se nasmeja, prkosno. Njegov smeh razlegao se dolinom kao zov planinskog lava. Smejao se sve glasnije i jarosnije.

I smejući se tako, okrenuo im je leđa i poterao konja.

Karmodi je još uvek stajao nepomičan. Svi su ćutali.

— Hajdemo! — procedi napokon vođa družine.

I krenu za Blezokom.

•
•

Kauboju Pit Garfield koračao je za Džordžijancem i svakog časa promumlao u bradu nešto kao kletvu ili psovku.

Ostali putnici pratili su ih na odstojanju, kao da su očekivali da će iz vagona iskočiti još koji napadač i početi da puca.

Jedan od razbojnika ležao je nepomičan pored samih šina, razmrskane glave.

Stravični vagon, koga je dinamit skoro prepolovio, bio je kratak leševima. Malo dalje, odbačen čak u blatnjavi jarak, ležao je pomoćnik šerifa iz Galepa Džefri Gorton, sa dve krvave mrlje na grudima.

— Trista mu kravljih rogoval!
— procedio je Garfield kad je proturio glavu u razvaljeni vagon iz koga je utekao Prust Blezok.
— Pa ovo je prava klanica!

Pet stražara ležalo je jedan preko drugog, kao dubokim snom sjedinjeni. Između čizama i zgrčenih šaka ležalo je neispucano oružje, puške i koltovi.

Holidej izvadi svoju tanku, finu cigaru i pripali.

Velika kasa bila je širom otvorena. I prazna.

Posle ovih prizora užasa, putnici su počeli glasnije da govore i da se osvrću. Nisu mogli da se orijentišu gde se zapravo nalaze, niti da zamisle na koji način da se izvuku iz ove situacije. Mašinovođe su bile mrtve, a od njih niko nije znao da upravlja lokomotivom.

— Nešto moramo da učinimo
— komentarisao je jedan uglađen

gospodin, srednjih godina, s crnom kožnom torbom u ruci. — Ne kako da javimo najbližoj železničkoj stanici.

— Ali kako? — pitali su nekolicina u glas.

Stajali su tako u krugu i gledali se. Iz njihovih usta izbijala je para i rasplinjavala se iznad glava. Svi su nešto iščekivali, nečemu se nadali.

Čovek sa kožnom torbom je skrenuo pogled prema Džordžijancu i uperio prst u njega.

— Vi! — odjednom je povikao.
— Vi!

Pit Garfield nabra obrve, ne shvatajući. Ljudi koraknuše korak bliže.

Kockar je gledao prema brdima i nije obraćao pažnju na svet.

— Vi ste zaustavili voz! — rekao je čovek.

— Jeste, pa šta? — prekide kauboju čoveka.

— Ako je umeo da zaustavi, umeće i da ga pokrene napred, zar ne?

Putnici zagrajaše, s nadom. Pit Garfield se počea iza uha i pogleda u Holideja. Takva glupost ni njemu ne bi pala na pamet: Holidej je na sve drugo ličio osim na nekog garavog mašinovođu.

— Možete li to zaista? — upita kauboju.

Kockar ga pogleda.

— U redu, samo sam pitao — slegnu ramenima Garfield.

Džordžijanac krete prema vagonu gde se nalazio njegov konj. Šarac je radosno pozdravio dola-

zak gospodara, poturajući mu njušku pod šaku.

— Kuda ćemo? — zapita Pit Garfild, spuštajući sedlo na zemlju.

Holidej se vinu u sedlo i zateže uzde. Putnici su nedaleko čutke posmatrali čoveka u crnom. Izgledali su preplašeni, bespomoćni i jadni, pogotovu nekoliko žena i dvoje dece među njima.

On natuče šešir na čelo i mamuznu Miga.

— Trista mu kravljih repova — promrmlja kauboj iz Montane — sačekajte me!

Džordžijanac se okrete. Migo zanjšta i prope se na zadnja kopita, šarajući prednjim vazduh ispred Garfildovog lica. Kauboj se taman spremao da baci sedlo na svog konja kada ga zaustavi metalni glas čoveka iz Džordžije.

— Ti ćeš ostati ovde! — naredi mu kockar.

— Ne pada mi na pamet...

— Ostaćeš! — odreza Holidej. — Ove ljude vrati u vagone, naoružaj i postavi na prozore sve strelce. Razbojnici se mogu vratiti, a možda i ne.

— A ti, kuda ćeš? Ne bih rekao da bežiš?

— I neću. Moram da potražim nekog mašinovođu.

Pit Garfild je mrmljao kletve.

— Nisam znao da mašinovođe rastu na drveću...

— Bila su dvojica — reče Holidej. — Jedan je ostao na putu, možda je živ?

— Možda je i mrtav? — pri-

meti kauboj. — I šta ako naletite na bandu? Jedan revolver više dobro bi došao.

— Imam dva, dovoljna su.

— U redu — odmahnu Garfild rukom — čekam vas ovde.

Džordžijanac obode šarca. Pod kopitama prekrasne životinje prснуše vodoskoci prijave vode i blata. Pit Garfild je gledao za jahačem sve dok se nije izgubio iza stenja. Onda je primetio porred sebe nekoliko putnika, koji su radoznalo gledali u istom pravcu.

— Zar je pobegao? — upita neka žena, povijena debelom vunenom maramom, pomodreljih usta od hladnoće.

— Nije — odgovori Pit — otišao je po mašinovođu.

— Mašinovođu? — podrugnu se čovek sa kožnom torbom. — Gde misli da ga nađe? I ko je on?

— Zove se Holidej — reče kauboj.

— Holidej? To mi je ime poznato... Slušao sam o nekom revolverašu i kockaru Holideju. Da li je on?

Garfild nabra obrve i podboči se.

— Ne znam šta je, mister — reče lagano — ali znam da je svima spasao glave. Pa i vašu.

Čovek se takođe podboči i stade uz Pita. Lice mu je bilo iskričljeno u ružnu grimasu.

— A šta ako je jedan od napadača? Možda je ostao da vidi kako situacija teče pa sad javlja

drugima da se mogu vratiti i sve nas opljačkati? Šta kažete na to?

— Na to imam samo jedan odgovor — slegnu Pit ramenima.

— A koji to, ako smem znati? — iskezi se čovek.

— Ovaj! — promrmlja kauboj i svojom velikom šakom odalarni sagovornika tako da je podskočio kao prebijeno tele i pao u kaljigu. Ostali putnici zamemeše i ustuknuše nekoliko koraka natrag.

— Ima li još neko nešto da pita?

Niko ne odgovori.

— Nema? Onda svi u vagone, oružje u ruke i buljite kroz prozor.

A onda dodade za sebe:

— A ja ću još malo da dremnem...

*
* *

Telegrafista je pružio traku maršalu Filu Bušu, s neskrivenom panikom u očima.

— Šta je to, Mek? — upitao je Buš.

— Pročitajte...

Ono što je čuvar zakona u Santa Feu pročitao diglo mu je kosu pod šeširom.

Više od svega potresalo ga je saznanje da ovu vest mora odneti Stenu Abotu. To je bilo teže uraditi nego izići na ulicu i susresti

se i sa najgorom propalicom sa koltom.

Voz za Santa Fe zaustavljen je nedaleko od Koul Springsa, sprovodnici i detektivi pobijeni a Prust Blezok umakao! To je bio kratak sadržaj poruke. Na kraju: voz je krenuo za glavni grad pre jednog časa.

Ali bez Blezoka!

To Sten Abot neće moći da svari.

On mnogo štošta nije mogao da svari u vezi sa maršalom Filom Bušom. Još od onog dana, kad je njegovu kćerku Kerol zadesila tragedija sa razbojnikom Blezokom, pre ravno tri meseca. Bio je avgust na izmaku...

...Devetnaestogodišnja Kerol Abot prolazila je pored ulaznih vrata „Kenon” banke u rano jutro, kada su iznutra odjeknuli pucnji. Maršal Fil Buš je taman otključavao kancelariju. Vlasnik konjušnice Mark Švons lupao je na zaključana vratanca „Grand central kafea” iako je znao da mu niko neće otvoriti u to doba. Na istoku je purpurno crven oval sunca tek odskakao sa ivica Kvintokove visoravni.

Devojka je uplašeno zastala i prebledela. Istog časa vrata su se otvorila sa treskom i dva čoveka su izišla držeći zadimljene koltove u rukama.

Fil Buš se ukopao na mestu. Jednog je odmah prepoznao: Prusta Blezoka! Velika brada, blistavo beli zubi iscereni u satanskom osmehu, divovski rast, divlje lice

koje se ne zaboravlja — to je bio Blezok. Tri poternice bile su u Bušovim fiokama, sa sve većom sumom za nagradu. Živog ili mrtvog!

Njegov pratilac držao je dve torbe prebačene preko ramena. Bila je to pljačka u Blezokovom stilu. Bez mnogo svedoka, otvoreno, s oružjem u ruci. Na svaki sumnjiv pokret pucao je nemilosrdno. A kada je izlazio, pucao je na svakoga ko bi mu se isprečio.

Ovoga puta za trenutak je ostao zbunjen. Pred njim je iskrsla devojka. Krupne, kestenjaste oči, dugi valovi kose pod malom kapičom, tanak struk i poželjan stas. Prust Blezok se nasmejao, a tek onda primetio na suprotnoj strani šerifa.

Fil Buš je primeo šaku svom koltu, ali oklevajući.

Znao je da za Blezoka predstavlja odličnu metu. Što se tiče brzine, nije mu bio dorastao ni za nokat. Zbog svega toga, više reda radi je primeo ruku, ali se nije odmakao od svojih vratiju.

Bio je uplašen.

Razbojnik kao da je pročitao šerifa u dušu i njegov smeh je odjeknuo ulicom, kao hor izgledelih kojota. Levom rukom je zgrabio Kerol Abot za mišicu i privukao sebi.

Devojka je vrisnula prodorno.

Blezokov partner je nešto doviknuo, razbojnik je prestao da se osmehuje a onda, kao da se radi o vreći brašna, strpao devoj-

ku pod mišku i poneo prema konju.

Fil Buš je još oklevao.

Prust Blezok je posadio Kerol na sedlo ispred sebe i mamuznuo konja.

Tek kada se dovoljno udaljio, čuvar zakona iz Santa Fea prestao je da se znoji i izvukao oružje. Pucnji su se prolomili u toploj, letnjoj zori i uplašili jata vrabaca na obližnjim granama.

Mark Švons, koji je pobegao u konjušnicu čim se na vratima banke pojavio Blezok, promolio je glavu kada je Buš ispalio sve metke u pravcu dva jahača i izleteo na ulicu. No, sve je bilo kasno.

Oko podneva, potera na čelu sa Bušom i gradonačelnikom Stenom Abotom, našla je devojku u jednom šumarku, poluonesveščenu, pocepanu, bez odeće na gornjoj polovini tela i prekrivenu masnicama.

Tako se to desilo u avgustu, pre tri meseca.

Sten Abot je smatrao, i to opravdano, da je maršal mogao da učini nešto više od pucanja u prazno. To mu je nekoliko puta i kasnije dao na znanie. Kerol se povukla u kuću, nije izlazila, uglavnom je ćutala i samo je primala služavku i oca u svoju sobu. Abot, koji je imao dobrih veza i u prestonici, izdejstvovao je poternice za Blezokom u pet saveznih država a lično je dao visokom svotu za hvatanje razbojnika.

Lovci na ucene, probisveti, razbojnici i besposličari slegli su se prvih dana u Santa Fe a odatle krenuli u raznim pravcima da uhvate Blezoka.

Njega, međutim, nije bilo lako pronaći.

Sve do Galepa.

Pinkertonovi detektivi su preko svojih veza saznali da se Blezok kreće prema tom naselju i namestili su mu zasedu. Razbojnik nije mogao ništa pred desetak uperenih pušaka.

Predao se smejući...

Sve je to, ko zna koji put, proletelo, kroz glavu maršala Santa Fea dok je koračao ulicom, prema kući Stena Abota.

Oblaci su se ponovo navukli i sakrili i poslednji odblesak sunca.

Santa Fe, glavni grad Novog Meksika, bio je, u stvari, sličan ostalim gradovima, kao načinjen od drvenih sanduka. Poneka bolja kuća, od boljeg drveta i na sprat, izdvajala bi se na prvi pogled i odmah padala u oči došljaku. Sunce, koje je ovde u letnjim mesecima nemilosrdno pržilo, potpuno je isušilo daske i zidove načinilo sivim.

Sivo je bilo lice Fila Buša, dok se približavao maloj, belo obojenoj drvenoj ogradi pred kućom gradonačelnika Santa Fea. Velika ulazna vrata imala su ispred mali trém, a sa obe strane pružali su se zidovi sa malim prozorima, čije je drvene okvire rezbario ne-

ki stolarski dokoličar. Tako ukrašeni vijugama i oblicima bili su i stubovi.

Na gornjem delu zgrade, iznad samog trema, zavesa na velikom prozoru za trenutak se pomakla i Fil Buš ugleda lice Kerol Abot. Zatim se zavesa vratila na svoje mesto i on se zapita da li mu se sve to samo pričinilo.

Čuvar zakona u Santa Feu je prešao pedesetu i videlo se da je to nekad bio momak snažnih udova i odlučnih crta na licu. Vremenom, te crte su se pretopile u splet bora a ramena pogurila pod pritiskom godina. Opuštena usta i vidljive kesice pod očima činile su Fila Buša više umornijim nego starijim. Ipak, ruke su mu sačuvale nešto čvrstine i brzine, ali je srce postajalo sve opreznije i osetljivije. Ranije je umeo da uleće u gužve, ne razmišljajući mnogo. Sada je to manje činito: dva puta se pitao treba li da uradi ono što namerava ili to može da prička.

Njegove duge noge koračale su, istina, sporije, ali Buš nikada nije previše žurio i drukčije ga nisu mogli ni da zamisle. Po slepoočnicama je imao pramenove sedih vlasi. Plave, kao isprane oči, posmatrale su vas ispod gustih obrva. Na boku je nosio kolt u izlizanoj futroli, a uvek izglaçana metalna zvezda jasno se videla na prsluku još izdaleka.

Šerif je ušao unutra, u mali

hol, i zakucao na vrata levo. Iznutra se čuo dubok, jasan glas:

— Hajde!

Buš otvori vrata i razgrnu zavesu koja se nalazila iza njih.

Sten Abot se okrenuo na svojoj fotelji, čiji mu je kožom prevučeni naslon dodirivao potiljak. Na velikom stolu nalazila se skupocena mastionica, kutija za cigare i dekorativna lampa na gas sa velikim abažurum. S desne strane bila je polica iz nekoliko delova, sa dosta knjiga u pregradama i staklenim figuricama. U uglu, velika lutka za devojčice, ispod Abotove fotografije u pozlaćenom ramu.

Gradonačelnik Santa Fea bio je nekada trgovac stokom, ali čim se dovoljno obogatio počeo je da se pomalo bavi politikom. Rođen je u Takamariju, istočno od Rio Pekosa, ali je u ove krajeve došao vrlo mlad. Počeo je kao gonič stoke, predradnik, a onda je kupio malo imanje i uzgajao goveda. Važio je za pametnog, mada malo svojeglavog čoveka, no takvi su najviše uspevali da se održe na površini u teškim vremenima Zapada tih godina. Secesionistički rat nije uništio Abota, on je umeo da održava ravnotežu i da za sebe uzme lavovski deo u borbi između Severa i Juga, da bi se na kraju opredelio za pravu stranu i dobio mnoga javna priznanja za snabdevanje severnjačke vojske svežim mesom.

Sada je rančem upravljao iz svoje velike kuće.

Žena mu je umrla jedva pre godinu dana, i posle tog tragičnog događaja došao je novi udarac: Prust Blezok!

Tih dana Sten Abot je izgledao deset godina stariji.

Inače, bio je to otresit, snažan šezdesetogodišnjak, preplanulog lica, bez suvišnog sala. Imao je orlovski nos i obrve koje su mu se spajale na čelu i činile ga na prvi pogled večno namrštenim i mrzovoljnim. Nosio je odelo kakva se nose u velikim gradovima na obalama Atlantika i uvek bele košulje, sa brižljivo vezanim kravatama svetlih boja. Tanki brčići i veulka cigara u ustima — to je bio Sten Abot spolja.

Iznutra, niko nije mogao da ga potpuno osvetli.

Fil Buš je skinuo šešir i nervozno lupio obodom po kolenu.

— Imaš neku vest za mene? — upita Abot, izvlačeći fioku u stolu, gde je uvek držao flašu viskija. Ceo kabinet je mirisao na duvan iz najboljih pakovanja.

— Imam.

— Pa? O čemu je reč?

Maršal je mahinalno obrisao znoj sa čela. Abot se namršti i njegova ruka sa flašom zastade u vazduhu. iznad čaša.

— Šta nije u redu? — procedi. Predosećao je nevolje. Fil Buš je retko gubio moć govora, samo u izuzetnim prilikama. I to kad je saopštavao nešto neprijatno.

— Voz?

Maršal klimnu glavom, sa olakšanjem.

— Šta se desilo?

— Pročitajte ovu poruku... Iz Koul Springsa.

Abot odgurnu piće od sebe. Trudio se da bude hladnokrvan, ali se videlo da ga mračna radoznalost izjeda.

— Neću da čitam — odseče. — Pričaj!

— Voz je napadnut...

— Napadnut?

— Da. Svi stražari su ubijeni. I detektivi. Toliko znamo zasada, dok voz ne dođe ovamo. Krenuo je pre jedan čas.

Lice Stena Abota prekri crvenilo.

— A... Blezok?

— Pobegao je.

Abot prosto iskoči iz fotelje. Maršalu se učinilo da u njega gledaju, umesto dva užarena oka, dve revolverске цеви. Otvarao je usta da kroz njih istisne kletvu, psovku, uzvik — ali nije uspevao. Crvenilo i bledilo smenjivalo se od korena kose pa sve do vrata. Stajao je, nepokretan, sa šakama zgrčenim kao kandže, ne nalazeći pod njima ništa što bi tog trenutka mogao da raskomada.

Onda je lagano seo i čitava dva minuta ćutao i disao.

Fil Buš je stajao kraj vrata, ne znajući šta će sa sobom. Što se njega ticalo, najradije bi izišao napolje, ali je znao da će se Abot

brzo povratiti, kao da ništa nije bilo.

— Ko još zna za ovo? — muklo upita.

— Pikok, železnički službenik kraj telegrafa...

Abot je buljio u neku tačku pred sobom. Ruka mu je neosetno prelazila preko izglacane ploče stola prema čaši sa pićem.

— Svi su pobijeni? I detektivi?

— Tako je javljeno.

— A Blezok je pobegao?

Buš je ćutao. Bilo je jasno da ove činjenice Abot ponavlja da bi prikupio snagu da prasne.

Gradonačelnik Santa Fea je zgrabio flašu za grlić i zavitlao je prema maršalu.

Fil Buš se sagao. Iza njegovih leđa čuo se prasak i nekoliko parčadi stakla odbilo se od vratiju i zasulo mu leđa i čizme.

— Psi! — zaurlao je Abot, podigavši obe ruke. — Devet naoružanih pratilaca nije u stanju da dovede tog ubicu od Galepa dovede! Devet odabranih! I to u najvećoj tajnosti. Niko nije znao ko jim će vozom i u kojem vagonu. Niko!

— Možda nekom nije promaklo — usudi se Buš da ga prekine.

— Kome? — zareža Abot. — Nekom od njegovih ljudi?

— Ne znam — slegnu maršal ramenima. — Saznaćemo više kad dođe voz...

Abot pogleda u veliki zidni časovnik u uglu, a onda uporedi vreme sa svojim džepnim satom.

— Da, voz kad dođe — gorko

reče. — Ništa ja nemam od tog voza. Samo nevolje, smrt... Ono najvažnije ne stiže tim vozom. Ti me shvataš, File, zar ne?

Poslednje reči gradonačelnik značajno podvuče i maršal oseti žaoku. To bi, otprilike, značilo: da si onda brže i tačnije pucao, do svega ovoga ne bi došlo...

— Nešto sam te pitao — podseti ga Abot.

— Vi znate moj odgovor — uzvratil Buš.

*
* *

Vest o napadu brzo se pronela gradom i već je masa sveta preprekrila železničku stanicu.

Sumrak se u to doba godine spuštao ranije nego ikada u ostalim mesecima. Sten Abot je došao u elegantnim kočijama, sam. Na sedištu za vozače nalazio se Mel Farouz, nesuđeni pravnik iz Sent Luisa. Njega je Abot proglasio svojim advokatom, ali Farouz je više bio revolveraš i kockar nego advokat. Kao, uostalom, što je Abot bio veći pravnik od svog advokata.

Mel Farouz je imao uzano lice i tanke beskrvne usne ispod izduženog, šiljastog nosa. Glavu mu je pokrivao crni šešir ravnog oboda. Bio je mršav tako da mu je okovratnik prosto landarao oko ispupčene jagodice.

Nosio je crno odelo sa belim

prugama modernog kroja, sa obaveznom belom maramicom u gornjem džepu. Nebeskoplava košulja i zeleni prsluk upotpunjavali su ovaj čudni sklad boja i činili figuru nabeđenog advokata upadljivom toliko koliko je on želeo da bude.

Kolt kalibra 44, „smit veson“, bio mu je o levom boku.

Stanična zgrada od dasaka sa uglastim krovom i velikim natpisom „Santa Fe“ bila je okružena svetom. Po strani su se nalazili osedlani konji, nekoliko zaprega i gomila sanduka spremna za utovar.

Santa Fe je imao pored stanice i čekaonicu, od pečene cigle, a plato uz same šine, gde je pristajao voz, bio je popločan daskama, nasuprot ostalom delu, koji je plivao u blatu.

Sten Abot je izišao napolje, utonuo u veliki topli kaput od krzna. Njegov advokat, Mel Farouz, bio je lakše obučen i to je pravdao potrebom da se bolje kreće i snalazi bez suvišne odeće.

Maršal Fil Buš već se nalazio na stanici.

Lica napeta od iščekivanja okretala su se samo u jednom pravcu. Prema zapadu, odakle je trebalo da se pojavi kolut dima iz velikog odžaka lokomotive.

Bila je zima, kraj novembra. U planinama je već vejao sneg, u dolinama su se taložile magle.

Otegnuti pisak prekinuo je sve razgovore i šaputanja.

Sten Abot se progurao u prve redove, mračan, neljubazan i tvrd. Nije otpozdravljao na skidanje šešira i klimanje mnogih glava oko sebe.

Mel Farouz, nabedeni advokat, stajao je po strani, oslonjen o stub velikog trema železničke čekaonice i pušio. Njegov posao je bio da bude Abotova senka.

A on je to i bio. Čak i više od toga. Da se nije desila ona šašava stvar sa Elezokom, Farouz bi javno krenuo na osvajanje Kerol Abot. Mada ga devojka nije marila i na njega gledala s prezirom, kao na isluženog psa, Farouz je verovao u svoju upornost i siledžijski šarm.

Sad mu je preostalo da čeka i vidi koliko će vreme i on uspeti da zaleće devojci tu ranu.

Tri meseca nije uspeo da joj se približi. Samo je pokatkad uspeo da ulovi njen lik na prozoru, a i tada bi sve to kratko trajalo.

Međutim, Mel Farouz je umeo da čeka. Njemu je najvažnije bilo da zadobije Abotovo poverenje a onda blagonaklonost. Sve ostalo teći će samo po sebi.

Lokomotiva je pisnula još jednom, vrlo kratko. Iz maglovitog sumraka izronila je svojim crnim, garavim prsima kao zahuktalo gvozdeno čudovište, koje se više nikada ne može zaustaviti. Velika četvrtasta svetiljka ispred žarila je poput ogromnog svetlećeg pauka.

Voz iz Galepa kasnio je puna dva časa.

Prozori na vagonima bili su otvoreni i načičkani glavama putnika. Neke ruke su mahnule u pozdrav. Na stanici je zaplakala jedna žena. Neko dete je vrisnulo tražeći majku. Para je kroz točkove bljunula svoju vrelinu na obe strane i omotala peron sablasnim dimom. Ljudi su nehotice ustuknuli.

Iz razvaljenog vagona štrčale su daske i nagoreli delovi dasaka. U njemu nije bilo nikog osim šerifa iz Koul Springsa.

Tada je gomilom na stanici zavladao tajac razočaranja. Oni su očekivali da vide kako ljudi iznose mrtve detektive i pomoćnike šerifa.

A umesto njih izišao je sumornog lica Fenimor Blajt, čuvar zakona iz Koul Springsa.

Fil Buš samo malo podiže šaku u znak pozdrava. Blajt ćutke otpozdravi klimanjem glave. Iz vagona su počeli da izlaze putnici i peron ožive.

Sten Abot se približi.

— Gde su... gde su mrtvi? — upita on.

Blajt nabra obrve i uzdahnu. Palcem je pokazao iza sebe.

— Smestio sam ih u našu mrtvačnicu — odgovori. — Nikome nije bilo spasa. Srećom, od putnika je samo jedan nastradao, kad je iskakao kroz prozor...

— Bežao je? — umeša se Fil Buš.

Blajt odmahnu glavom.

— Ne. Spasavao se. Voz je krenuo natrag, nizbrdicom, bez mašinovođe i svakog časa je trebalo da

se raspadne u nekoj provaliji ili iskoči iz šina i udari o stenje.

— Pa? — prenu se Abot, izmenivši sa Filom poglede.

— Jedan čovek je uspeo da promađe kočnicu i zaustavi voz. Posle je dojahao do nas da nam javi.

— Ko je to bio?

Blajt slegnu ramenima.

— Ne znam kako se zove — reče posle kraćeg oklevanja — a nisam ni stigao da ga pitam. Malo je čudan.

— Gde je? — bio je nestrpljiv Abot. — Možda on zna o ovome nešto više?

— Možda — složi se Blajt, iskrenuvši vrat i kružeći pogledom po svetini na peronu. — Ne vidim ga ovde...

— Morate ga naći! — preseče ga Abot.

Fenimor Blajt se namršti na ovu naredbu i htede nešto da uzvрати, ali se predomisli. Fil Buš ga pogledom opomenu da prećuti.

— Ako je iko čudan među nama — javi se Buš malo zatim, — onda je to on!

Sten Abot se okrenu prema šerifu i uhvati njegov pogled uprt u jednom pravcu.

Iz vagona za konje izišao je visok, vitak jahač na prekrasnom indijanskom šarcu. Izgledali su sliveni jedno s drugim. Čovek je bio sav u crnom, samo se u polumraku belasala njegova kao sneg bela košulja. Preko leđa imao je prebačen elegantan ogrtač, vezan ispod brade svilenim gajtanom.

Krajevi ogrtača padali su po čizmama i preko sedla.

— Ko je to? — upita Abot.

— To je on! — reče Blajt, pokazujući rukom u pravcu Holideja. — On je zaustavio voz.

— Mel! — uzviknu gradonačelnik.

Advokat izniče kao iz zemlje pored njih.

— Reci onom jahaču tamo da ga zovem — naredi Abot. — Imam nešto da ga upitam.

Šerif iz Koul Springsa se neprijetno osmehnu. To, međutim, ne promače Abotu.

— Čemu se smejete, maršale? — upita razdraženo. Blajt slegnu ramenima.

— Onaj jahač... — reče — ne izgleda mi kao neko ko će doleteti na vaš poziv...

— Rekli ste da ga ne poznajete?

— Rekao sam i ne poričem. Ali sam mu video oči izbliza. To nisu oči, već led.

Abot nervozno odmahnu rukom.

— Mel će se pobrinuti da on dođe — osmehnu se nadmeno — na nogama ili na leđima. Svedeno.

Dok Holidej je polako jahao uz stanične zgrade kako bi izbegao gužvu. Iza njega, kauboj Pit Garfild je nabacivao sedlo na svoju kobilu, trudeći se da ne ispusti iz vida Džordžijanca. Nešto prokleta jako ga je vuklo prema njemu. Nije umeo to da objasni sebi, ali nije se ni trudio. Kockar je bio čovek kakav se ne sreće na Zapadu: mešavina leda i toplog vrela.

— Trista mu kravljih rogova — kleo je Pit — kao da nikad nisam sedlao ovu ragu!

Za to vreme Mel Farouz je klateći se u kukovima stigao do Džordžijanaca, držeći cigaru među zubima.

Pružio je svoju dugačku, koščatu ruku i dotakao Migove uzde. Konj je zabacio glavu i zastrigao ušima, kao da je nabasao na lešinu.

Mel Farouz raširi noge i podboči se. Posmatrao je Holidejevo lice i priznao u sebi da je neobično. Naročito pogled ledenoplavih očiju, koji mu je za trenutak zatvorio vilice da je zaboravio šta je hteo prvo da mu izgovori.

— Traži te gazda — rekao je najzad rapavim glasom i pokazao glavom u nekom neodređenom pravcu.

Čovek iz Džordžije spusti levu šaku na jabuku sedla.

— Meni nešto kažeš, čoveče? — pitao je hladnim glasom. Tako hladnim da je Farouza prošla jeza.

— Tebi! — potvrdio je ovaj. — Gazda ima da ti postavi neka pitanja u vezi napada...

Bila je to najduža rečenica, ili bar jedna od najdužih koju bi Farouz mogao izgovoriti.

— Ko je tvoj gazda? — upita Dok.

— Sten Abot. Gradonačelnik.

— A ko si ti?

— Njegov advokat.

— Pre mi ličiš na razbojničku uštvu nego na advokata — reče mu Holidej u lice.

Bila je to uvreda koju Mel Farouz nikada nije doživeo. Pa i sada mu se učinilo da nije dobro čuo. Prebledelo je kao zid i ustuknuo.

— Šta si rekao? — upitao je muklo, opruživši prste na levoj ruci.

— Čuo si dobro — uzvрати Dok, ne trepnuvši. — A sad skloni svoje kosti da prođem.

Ne razmišljajući mnogo, Abotov telohranitelj je povukao uzde Holidejevom konju jednom rukom, a drugom pokušao da jahača uhvati i svuče na zemlju. Bio je to samo očajnički pokušaj bednog advokata da spere uvredu. Holidej se, pak, nije pomerao mnogo. Naglo je ispružio nogu i čizma je pogodila napasnika u grudi i odbacila ga u blato.

Nekoliko građana, koji su slučajno pratili ovu scenu, odjednom se povuklo u stranu i zanemelo. Oni su poznavali narav levorukog Abotovog „savetnika” i znali su da sve ovo neće proći bez krvi.

Već su videli oružje kalibra 44 u Farouzovoj ruci.

Videli su i Holideja kako klizi sa sedla pogođen u prsa.

Međutim, u stvarnosti sve je bilo ipak drukčije.

Farouz se našao u blatu, umazan prljavom, vlažnom i smrdljivom kaljugom po odelu i licu.

Ludački bes i slepa mržnja potpuno su mu otupili reflekse i razum. Još sa zemlje, samo malo iskrenuvši se na bok, on je potegao svoj „smit veson”.

Izvukao je samo do pola.

Odozgo, sa crnog, ukrašenog meksikanskog sedla, u njega su gledale dve niklovane cevi. Bila je to brzina koju pogledom nije uspeo da uhvati.

Pakao! — procedio je u sebi, kao hipnotisan. Ti koltovi? Gde li ih je video samo? Gde?

Njegova ruka se raširi i drška revolvera skliznu između prstiju natrag u korice.

Holidej obrte na prstima oba svoja „linkoln” kolta i vrati ih pod ogrtač.

Sve je trajalo nepunih desetak sekundi.

Mel Farouz je ostao u blatu kao pregažena kokoš, a kopita Holidejevog šarca prodoše pored njega mirnim hodom.

Bila je to prilika za revanš.

Farouz je klekao na kolena i izvukao ponovo oružje. Metak u leđa — to je bio jedini način da se osveti i uveri sebe da je sve bio jedan ružan san.

Nije primetio da mu Sten Abot prilazi žurnim hodom, a iza njega Fil Buš sa izvučenim koltom. Pod čizmama je prštalo blato, ljudi su bili spremni da viknu, para iz lokomotive je ponovo zasula peron i zamaglila vidik.

Farouz je podigao ruku i nanišanio.

Odjeknula su dva pucnja!

Ispod crnog ogrtača čoveka iz Džordžije bljesnuli su narandžasti plamenovi i Farouzov kolt je odleteo čitavih pet jardi u stranu.

Psujući, advokat je otresao ruku utrnulu od udarca olova o

kolt. Bio je to pogodak pred kojim je svima zastao dah!

Kralj strelaca na Zapadu još jednom je potvrdio legendu o njegovoj nenadmašnosti. Isto tako brzo, kao što su izvučeni, njegovi koltovi su nestali u futrolama a da se čestito nije ni okrenuo.

Pit Garfild je, malo dalje, kao očaran posmatrao scenu u sedlu svoje kobile.

Stenu Abotu je takođe zastao dah.

Bila je to brzina sa kojom se niko nije mogao meriti. A pogoci su bili remek delo streljačke veštine: izbiti kolt iz ruke, a ne povrediti napadača.

To je samo moglo da se upiše u priču o Doku Holideju.

Toga se setio i maršal Santa Fea, Fil Buš.

Zurio je u priliku u crnom, koja se udaljavala sa perona kao sablast. Te niklovane cevi, koje je opazio u magnovenju... Ti precizni, hici... Taj konj... To je mogao biti samo on!

Dok Holidej!

Sten Abot je prezrivo pogledao u svog advokata, koji se izvlačio iz blata kao prebijen pas.

— Idi prvo da se opereš! — dobaci mu gradonačelnik.

Mel Farouz ništa nije rekao.

Njegovo srce ispunila je beskrajna mržnja, koju ništa nije moglo da ugasi osim smrti.

Otada pa sve do sudbonosnog obračuna sa Holidejem, levoruki revolveraš i pravnik Mel Farouz istisnuće iz srca ljubav prema Kerol Abot i živeće za osvetu.

Fil Buš je gledao za jahačem koga je pokrivao suton i mrmljao nešto sebi u bradu. Sten Abot je stajao kraj njega i načuljio uši.

— Šta to mrmljaš, Fil? — upitao je mračnog lica.

Filove oči se suziše i pojačашe splet bora ispod obrva i na slepo-očnicama.

— To je on! Niko drugi nego on! — gundao je maršal, ne skrećući pogled sa pravca u kome je iščezla silueta čoveka iz Džordžije.

— Ko to „on”? Neki duh?

— Još gore — odgovori Buš. — To je Dok Holidej!

— Dok Holidej? Jesi li siguran?

U Abotovom glasu se osećao prizvuk iznenađenja i skrivene radosti. To Buš nije mogao tada da shvati.

— On je — reče. — Sada se sećam. Bio je već jednom ranije u Santa Feu. U vreme kad je šerifovao Bart Vinen.

— Afera sa braćom Skidmor? Sećam se i ja tih priča... Ali Holideja nikada nisam video svojim očima. Samo sam ga zamišljao.

— Kako ste ga zamišljali?

— Upravo ovakvog — odgovori Abot zamišljeno.

Fil Buš zavrte glavom.

— Ne volim kad takav kockar dođe u grad. On sa sobom nosi samo nevolje i smrt. Videli ste? Farouz je hteo da ga ustreli sa leđa i nije uspeo...

Sten Abot se namršti i sevnu očima. On se skoro unese Bušu u lice i prosikta:

— To što ste videli, zaboravite, šerife! Da li sam jasan?

Buš se kolebao.

— Ovde još ima svedoka...

— Briga me! Važno je da vi čujete. Farouz je moj pouzdan čovek. A što se tiče Holideja...

— Nemam razloga za hapšenje — odbi Buš energično. — To i sami dobro znate.

— To nisam ni rekao — smeškao se Abot. — To nisam rekao! — ponovi i počea palcem vrh svoje brade.

*
* *

Pit Garfild nije hteo da bude nametljiv pa je seo u jedan ugao kraj prozora „Grand central kafea” i naručio za sebe viski. Čašu je držao u svojoj velikoj šaci i polako je zagrevao.

Salun sa ovako pompeznim imenom bila je siva, četvrtasta građevina sa tremom na kome se nalazio veliki natpis od crvenih, kitnjastih slova. Ispod njih, mnogo sitnije, pisalo je „Vlasnik B. Bertold”. Zgrada je imala dva sprata, donji su činili ulazna vrata i dva velika prozora sa strane, a gornji osam uzanih prozorčića sa polukružnim ivicama od drveta u vrhu. Takav je salun izgledao s polja, ako se u to uračuna i obavezna greda, gde su posetioци vezivali svoje konje, kao i dve stolice za ljuljanje, složene uza zid u

uglu i ostavljene za bolje, prolećne dane.

Unutra to je bila velika prostoriya ispunjena okruglim stolovima i udobnim drvenim stolicama sa ovalnim naslonom za leđa. Veliki luster načinjen u obliku kolskog točka i načičkan malim lampama visio je između šanka i prvog reda stolova. Na velikim prozorima iznutra bila je postavljena mreža od tanke žice. Dve tučane peći zagrevale su uspešno prostoriju i činile ugodnim boravak u njoj, dok se napolju hvatao mrak i stezao mraz.

Salun je već bio pun, ispunjen žagorom i duvanskim dimom do tavanice.

U posebnom separeu nalazio se bilijarski sto, tada novost u tom delu zemlje. Nekoliko otmenijih građana mučilo se da sa vrhom velikog štapa pogodi lopte. Posmatrači su se kladili u male sume na svog igrača i bilo je veselo.

U drugom, najudaljenijem separeu, odvojenom dvema debelim narandžastim zavesama sa strane, nalazio se veliki kockarski sto, za kojim je sedeo Dok Holidej.

Pit Garfild je s vremena na vreme bacao pogled u tom pravcu, ali slavni kockar ga, izgleda, nije primećivao.

Sedeo je i mešao karte, ne obraćajući pažnju na radoznale poglede okolo.

Tri čoveka su prišla stolu, ali kauboj iz Montane nije mogao da čuje njihov razgovor. Samo je video da su seli, pogledali se među sobom i stavili šake na sto.

Džordžijanac je podelio karte.

Pit Garfild je otpio malo od svoga pića i razmišljao na kakvu večeru da utroši svoja poslednja dva dolara. Bio je gladan, a dva dolara nisu mogla da podmire njegov apetit za večeras. Sutra je mogao da potraži bilo kakav posao, ali sada je želeo samo večeru i krevet.

Iz kuhinje kao da je do njega dopirao miris pržene slanine i jaja i on zatvori oči.

Međutim, ovo sanjarenje kratko je trajalo!

Iznenada, kao grom iz vedra neba, nešto ga je snažno pogodilo u šaku i smrskalo čašu sa pićem.

— Trista mu kravljih... — počeo je da psuje Pit.

Ruka mu je utrnula od bola, a viski je natapao sto i kapao na pantalone. Tek kada ga je prenuo smeh nedaleko, on je shvatio da ga je pogodila bilijarska lopta.

Neko od igrača je snažno udario, lopta je preletela ivicu i našla put do kaubojevih prstiju. Možda je to igračima bilo smešno, ali kauboju nije bilo do smeha.

Više od ruke bolelo ga je prosto piće.

Jedan mlađi čovek, neodređenih godina, u sivom kaputu, raskopčane košulje ali vidljivo nisko pripasanog kolta, krenuo je prema Garfildu držeći visoko bilijarski štap. Usput se smejao, kao da mu je to bila najbolja šala u životu.

Njegovi partneri su mu se pridružili u smehu. To je zaista bilo za gledanje: lopta je tresnula u

čašu i prosto okupala ovog smešnog, plavokosog, smetenjaka za stolom kraj prozora.

Po svemu sudeći, igrači su bili stanovnici Santa Fea, jer su se poznavali i u salunu se osećali kao kod kuće. Čak im je i B. Bertold lično donosio piće na mali sto pored bilijara.

Kauboj je neko vreme zamišljeno posmatrao malu, belu loptu, kao da je hteo da je pojede.

— To treba nama — prenuo ga je glas sa strane.

Pit je pogledao u nacerenog mladića i kao da ga nije shvatio.

— Ovo? — upitao je i pokazao rukom na loptu.

— Da, baš to! — potvrdio je ovaj, ne prestajući da se smeju. Kauboj je klimnuo glavom.

— To je u redu — reče. — Kugla je vaša, zar ne?

— Naravno da jeste! — prestade sa se smeje čovek, vidno nestrpljiv.

— Tako, dakle? Vaša? E, i ovo piće je moje — zaključio Garfild i uze loptu s dva prsta.

— Šta to treba da znači, govedaru? — suvo upita ovaj.

Pit Garfild je lenjo otvarao usta.

— To znači da platiš piće i čašu, pa da dobiješ kuglicu — razstumačio mu je.

Smeh je zamro i igrači su se pogledali. Samo je onaj sa štapom, pored kauboja, nastavio da se smeška, ali sada opasnije.

— Bićeš mi zahvalan da te ne udarim ovim štapom, smrdljivi

kravaru! — prosiktao je on. — Ovo nije koral za junce, ako nisi znao. Bolje da se pokupiš odavde dok nismo izgubili strpljenje! Jesi li čuo?

Ali Garfild kao da je bio gluv.

— Praviš se lud, a? — zauriao je napasnik i podigao štap.

Kauboj se samo malo okrenuo i munjevito ispružio ruku. Iz njegove ogromne šake izletela je bilijarska kugla i raspalila čoveka tačno po stomaku. Da nije bilo opasača, imao se utisak da bi mu lopta uletela u stomak kao pušcano zrno. Ovako ga je samo preseklila i izbila vazduh. Zamlatarao je rukama iskolačenih očiju i instinktivno pošao rukom prema oružju.

Garfild je ustao previše hitro za svoju težinu i dograbio ga za okovratnik.

Istog časa, čovek se zakoprcao u vazduh kao muva uhvaćena na lepak, a onda poleteo prema bilijarskom stolu.

Bio je to pad od koga se zatresla sva staklarija u salunu!

Preostale kugle su izletele na sve strane a samouvereni siledžija se nije zadržao na stolu, već je sleteo na pod i tu se smirio kao bubica.

Bio je to znak za opšti napad.

Jedan od njegovih partnera skočio je Pitu na leđa, a drugi se spremao da ga dokusuri revolverom.

Gosti sa okolnih mesta napustili su svoje stolice da bi sačuvali glave i povukli se uza zid. Vlasnik „Grand central kafea”, B.

Bertold uhvatio se za glavu.

Napadač se na Garfildovim plećima osećao kao komarac na leđima slona.

Kauboju ga je dohvatio jednom rukom za vrat i jednostavno svukao, bacajući ga na stolice kao ispražnjenu flašu.

Ali, ostali su povadili koltove, spremni da ubiju.

Niko nije smeo da se umeša!

Svi su očekivali paljbu, svi osim jednog.

Osim čoveka iz Džordžije!

Njegovi koltovi sa niklovanim cevima izmenjali su mesta sa parom kečeva i izbacili usijano olovo preko cele sale u pravcu napadača.

Bio je to trzaj, koji ni njegovi partneri preko puta nisu uspeali da vide.

Samo im je bljesak zasenuo oči i eho pucnjeva zaglušio bubne opne, tako da su ostali skamenjeni na svojim mestima.

Barutni dim je zalebdeo nad zelenom čojom a kockar je dunuo u usijane cevi svog oružja i mađioničarskom veštinom ih smestio natrag u futrole.

Sve se desilo za samo nekoliko sekundi.

Dva napadača su ostala bez oružja, zablenuti u svoje prazne dlanove, ne shvatajući šta se desilo, ko im je izbio oružje i odakle su zrna doletela do njih takvom preciznošću.

Pit Garfild se okrenuo prema Holideju i protrljao ruke.

— Hvala, Dok! — doviknuo mu je.

Džordžijanac je spustio pogled na svoje karte.

— Da nastavimo? — rekao je mirno, kao da se ništa nije desilo.

A rusvaj je tek počinjao!

Pit Garfild je imao ravnopravan odnos: sam protiv trojice, ali pesnicama.

Bila je to mala vežba za njega, po njegovom ukusu.

Njegove pesnice su poput kopta sevnule kroz vazduh i prvi napadač je odleteo natrag, povukavši za sobom nekoliko stolica i posmatrača. Zajedno su pali na gomilu i izmešali jauke, psovke i letve.

Drugi nije sačekao sudbinu svog prethodnika. Okrenuo je leđa i potrčao. Ali ruka kauboja iz Montane sustigla ga je na prvom koraku i podigla u vis. Onda je dobio takav šamar da je salunom odjeknuo kao zvono. Glava mu se okrenula u krug i jadnik je ošamućen tresnuo na pod kao posećena stabljika.

Ostao je da sedi i trese glavom.

Tako je Pit Garfild stajao sam u sredini saluna. Oko njega ležala su četvorica igrača bilijara, premlaćeni i izbubetani, sa samo nekoliko udaraca. Desetak stolica bilo je polomljeno i prevrnuti a dva stola su ležala izokrenuta, sa prosutim pićem i razbijenim šama ispod.

U „Grand central kafeu“ valjda je grobna tišina.

Kauboju je uzeo malo vazduha, protrljao dlanove o pantalone i zatrepao svojim belim trepavicama.

ma u pravcu kockara. Znao je da Holideju duguje život.

Džordžijanac se kratko osmehnuo i udubio u svoje karte.

— Ko će ovo sve da plati? — čuo se najzad glas B. Bertolda.

Njegova čela, kao uglačana bilijska kugla, pojavila se iznad šanka tek kad je zamro svaki zvuk.

Pit Garfild je otresao ramenima. On nije imao ni centa u džepu za takav luksuz. A osim toga, morao je da se brani. Ko će da plati? On sigurno neće. To je posve sigurno znao.

— Trista mu kravljih repova — objavio je Garfild svoju omiljenu psovku — ja nemam da platim ni običan stek!

— Pozvaću šerifa! — zapretio je B. Bertold iza šanka.

— Možete pozvati i samog đavola — nije se uzbuđivao kauboj. — Ja sam švorc!

Poobarani momci počeli su da se dižu sa poda, teturajući se.

Kelner B. Bertolda počeo je da dovodi u red salu.

— Neko ovo mora da plati! — jadikovao je vlasnik „Grand central kafea”. Izmislio je iz svog skrovišta i uputio se prema kockarskom stolu. Za njim je igra bila u jeku, a gomila novčanica lagano je prelazila na stranu neobičnog stranca koji je pucao brže od munje.

Bart Bertold, ili kako su ga svi zvali skraćeno B. Bertold, zbog natpisa na firmi, skupio je hrabrost i obratio se Džordžijancu:

— Vi ćete da platite svu ovu štetu, mister!

Holidej je zatražio jednu kartu i nije se osvrnuo na ove reči.

— Vama govorim! — malo je podigao glas B. Bertold.

Kockar položi karte i pogleda salunera. Sjaj ledenoplavih očiju zaledio je na njegovim usnama sve preostale reči. Bile su to oči nasuprot usijanim cevima koltova — hladne kao glečerski vrhovi.

— Meni kažete to? — upitao je metalnim glasom.

B. Bertold je nešto zamucalo, ali nije umeo da se snađe.

— Dakle? — pitao je Dok.

— Mislio sam... — promucalo je saluner... — Mislio sam da je ono... vaš prijatelj... A on nema novaca da plati.

— Možda nema — složi se kockar. — Ali imaju ona četvorica.

— Četvorica? Koja četvorica?

— Ona što su hteli da ga ubiju — završi kockar svoju misao i vrati se kartama.

B. Bertold se bespomoćno okrenuo oko sebe. Međutim, nijedno lice nije mu pružilo podršku. Svi su ga samo posmatrali praznim pogledima.

— Ali... ali oni neće da plate! — rekao je.

— Niste ni tražili.

— Ne smem — procedi vlasnik saluna. — Šon Egar bi mi skinuo kožu s leđa već sutradan.

— Ko je taj Egar? — upita kockar uzgred.

— Onaj visoki... što je kuglom udario kauboja. Prava svađalica,

mister. Ne želim s njim da imam posla. Radije ću da ćutim.

— Onda ćutite — reče Holidej — i pustite me da igram.

B. Bertold se povuče na svoje mesto iza šanka.

— Trebalo je da pozovem šerifa — mrmljao je sebi u bradu.

Kao odziv na njegove reči, vrata saluna su se otvorila i čovek sa zvezdom je stupio unutra.

Nosjo je raskopčan kaput od štofa kestenjaste boje, čiji su reveri bili presvučeni crnom kožom. Lice mu je bilo oštih crta, isturenog čela, sitnih, crnih očiju, snažne vilice i velikih usta, koja su se na krajevima završavala sa dve duboko usečene bore. Imao je možda oko trideset pet godina, bio visokog rasta i dugih, snažnih nogu.

Stajao je na njima kao da se nalazi na prestolu i zakružio pogledom po sali.

— Šta se dešava ovde? — planuo je, namrštivši se.

B. Bertold je zaustio nešto da kaže, ali ga preduhitri Šon Egar, jedan od napadača na Garfilda.

— Ovi stranci su nas napali! — rekao je, pokazujući na kauboja koji je sedeo za stolom i buljio u šerifove izglačane čizme, u kojima bi se čovek mogao ogledati.

— Ovaj? — upita pomoćnik šerifa Santa Fea. — Zašto?

— Nije samo on — ubrza Egar. — Jedan se nalazi tamo, kocka se.

— Pitao sam zašto? — prekide ga ovaj.

— Zbog bilijara. Kugla je izletela i slučajno udarila ovog...

ovog kravara u čašu a on nas je napao zbog toga! A onda je onaj kockar pucao i naredio da skine-mo opasače ako mislimo da se bijemo. Morali smo pod pretnjom oružja da poslušamo...

— I? Momak vas je sredio svu četvoricu kako vidim? Puni ste modrica kao kaktus bodlji...

— Kockar je držao kolt celo vreme — lagao je Egar bezočno. Zbog toga neki sagoše glave i okrenuše se piću.

— Ene? — prenu se kauboj, koji već ovo poslednje nije mogao da svari. — Ispada da su još stajali i čekali da ih mlatnem, po redu! Trista mu kravljih rogoval!

— Tišina! — naredi čuvar zakona. — Ovde ja postavljam pitanja. Prvo ćeš da platiš odštetu, a onda ćeš u zatvor zbog pravljenja nereda. I to smesta.

Pit Garfild je zurio u pomoćnika maršala kao u priviđenje.

— Ma nemoj? — rekao je, podižući obrve. — Za plaćanje će da pričeka dok ne zaradim neki dolar, a mogli bi i ovi momci da plate nešto. Njihova su leđa razbila stolice...

— Još pričaš? — unese mu se pomoćnik u lice. — Sit sam ja takvih luralica, koji svrate u grad, izazovu nered a onda se izgube — i nikom ništa. Ta vremena su prošla.

— Ne znam ja o tim vremenima ništa — progundā Pit.

— Saznaćeš — obeća mu ovaj. — A gde je onaj drugi?

— Ovde sam! — začu se glas iza šerifovih leđa. Čuvar zakona

se okrete i sukobi se sa ledenim pogledom najboljeg strelca Zapada. Odmerio ga je od glave do pete i ono što je video nije mu se svidelo. Bilo je prejako za njega.

— Igra je završena? — upitao je ironično. — Pretpostavljam da ste vi dobili, mister?

— Tačno! — složi se Dok. — A pretpostavljam da ste poverovali u priču ove bitange? — upitao je, pokazujući glavom prema Egaru.

— Naravno! Zar hoćete da kažete da laže?

— Već sam rekao, čim sam ga nazvao pravim imenom...

Šon Egar se isprsi, ali maršalov pomoćnik ga zadrža rukom.

— Vi ste pucali u njih? — upita.

— Jesam, kad su povadili revolvere da s leđa pucaju u kauboja.

Pomoćnik maršala se osmehnu.

— Zaista? Nećete valjda reći da ste im izbili koltove iz šaka?

— Pogledajte šerife! — reče kockar.

Čovek odmahnu rukom.

— Gluposti, čoveče! To može samo jedan čovek na Zapadu. Dok Holidej. A vi to niste.

— On to jeste! — umeša se Pit Garfild sa strane.

Čuvar zakona se okrete kao uboden.

— Šta si rekao? On je Dok Holidej? On?

Ljudi su zažagorili.

Šon Egar se uvukao u sopstvena ramena i više nije izgledao siguran ni pored maršala.

Zloslutna tišina nadvisila se nad

Holidejem i pomoćnikom maršala Santa Fea.

Čovek sa zvezdom zurio je u Džordžijanca i sve više uviđao da se kauboj nije varao. Crno odelo, koltovi ukrašeni slonovačom, niklovanе cevi... I taj pogled koji je hipnotisao, koji se nije plašio ničega, ni same smrti.

Priča o Doku Holideju ponavljala se još jednom u Santa Feu.

Sudbina je dovela pomoćnika maršala Lu Šajnesa na njegov put.

Ali zvezdonosac se nije previše uplašio. On je već počeo da računati da će uskoro stupiti na mesto ostarelog Fila Buša, a ovo je bila prilika da svoje šanse još više pojača.

Dok Holidej!

Lu Šajnes se nasmejavao, prikrijuvajući malu nervozu. Okolo njega bila su lica puna iščekivanja. On je toga bio svestan.

— Koliko sam razumeo, u salunu ste samo vi pucali! — polako je izgovarao reči. — To znači da nije bilo obostrano? Da li neko potvrđuje vaše reči, mister Holidej? Čuveni Dok Holidej?

Kockar je prečuo poslednju upadicu. Oko sebe je osetio onaj stari, dobro poznati zid ćutanja.

— Ne verujem da će neko potvrditi — rekao je.

— Zašto ne, ako je istina?

— Verovatno znaju da bi njih sutradan strpali u vaš zatvor! — odgovori Džordžijanac.

Lu Šajnes se namršti.

— Dosta je sa pričama, momci! — rekao je. — Poći ćete obojica

sa mnom u ćeliju. Tamo nastavite vaš razgovor.

Bile su to hrabre reči pomoćnika maršala Santa Fea. Reči koje do tada niko nije izgovorio tako jasno i odlučno.

Džordžijanac se nije ni pomakao.

Stajao je s rukama prekrštenim na grudima, sa ironičnim osmehom na uglovima usana.

— Predajte mi vaše oružje! — naredio je Lu Šajnes i uzmakao. Bio je spreman na sve.

— Šerife — reče kockar — ako dotaknete vašu gvožđuriju, ostate bez prstiju.

— Pretite zakonu?

— Uvek sam pucao u bezakonje — uzvрати Holidej — ali mirne savesti ću pucati i u vas. Slab je taj zakon koji vi sprovodite.

— To nije briga revolveraša i kockara...

— Jeste, ako se tiče njegove kože.

Gledali su se jedno vreme, svaki zauzet svojim mislima. Lu Šajnes je stavio svoj ugled na kocku i nije mu se išlo natrag. A Dok Holidej nije imao nameru da predaje koltove. Sve je ovo mirisalo na silu, pogotovu što se pomoćnik šerifa bez rezerve solidarisao sa napadačima na Garfilda i njihovu priču uzeo kao jedinu istinitu.

Situaciju je spasao novi posetilac: Fil Buš.

Maršal Santa Fea je odmah opazio napetost između Holideja i svog pomoćnika i znao da je ovaj poslednji zabrazdio, po svom običaju.

— Lu! — viknuo je.

Teška srca, ovaj se okrenuo prema maršalu.

— Šta se desilo?

Pomoćnik čuvara zakona ispriča ono što mu je preneo Šon Egar. Bilo je jasno da priča ima toliko šupljina da bi mirne duše u nju pljunuo.

— A šta oni kažu? — upita Buš.

— Oni? — namršti se Lu Šajnes. — Šta me se tiče šta oni imaju da kažu? Valjda više verujem Egaru nego strancima... Pogotovu ako su revolveraši i kockari kao Dok Holidej!

Fil Buš stade između njih.

— Vрати se u obilazak grada! — naredi. — Ja ću da se pozabavim ovim...

— Ja bih ipak...

— Rekao sam šta ćeš! — preseče ga maršal.

Lu Šajnes ubilačkim pogledom odmeri Buša, popravi opasač i besno odgurnu ulazna vrata pred sobom.

Holidej je stajao na svom mestu, nepokretan, kao da je u podzarastao. Pit Garfild se češkao iza uha i razmišljao kako će ova noć biti pakleno duga ako ništa ne stavi u usta.

Fil Buš je pogledao u Džordžijanca.

— Lu je malo nagao — rekao je najposle — ali je vrlo revnoštan. Mislim da jedva čeka da jednoga dana uskoči na moje mesto, ali to je razumljivo...

Kockar je ćutao. Bore na čelu

Fila Buša se pojaviše u još većem broju. Izgledao je umorno.

— Laku noć! — rekao je odjednom i izišao.

Čak je i Džordžijanac iznenađeno pogledao za njim. Ostali su bili zabezeknuti. Predstava, na čiji su se nastavak već pripremili uz piće, naglo je prekinuta. To nije ličilo na Fila!

Pit Garfild se osmehivao svojim srdačnim, širokim osmehom.

— Znači, nema zatvora? — upitao je kockara.

— Izgleda da nema — odgovorio je Dok i pogledao gde ima prazan sto. — Nešto bih pojeo...

— Ja bih mogao i skuvano sedlo — brzo mu se pridruži kauboj. Džordžijanac se osmehnu, ali ne reče ništa.

Četvorica napadača vratiše se bilijaru, pogledajući s vremena na vreme na stranu gde su se nalazili kauboji i kockar.

Napolju je noć uveliko osvojila, pod nogama je škripala tek nahvatana kora leda. Nebo je bilo vedro i zvezdano.

U salunu, Holidej je Pitu Garfildu naručivao četvrtu porciju, a sam je pijuckao brendi.

Biće to duga noć za Doka Holideja...

*
* *

Sten Abot je došao uveče kući loše raspoložen. Čekanje na Blezoka se nije isplatilo: pobegao je i

ostavio za sobom nove leševe. To je značilo još veće nagrade za ono poznato na poternicama „Živ ili mrtav”. I novi lovci na ucene prokrstariše Novim Meksikom u potrazi za njegovom glavom.

Bilo je malo čudno da banditi ima tako veliko društvo oko sebe. Po pričama svedoka, bilo ih je najmanje šestorica. A poznata je stvar da razbojnik, kakav je Prust Blezok, ne okuplja više od dva člana za sebe u bandu.

Pušeći veliku cigaru, gradonačelnik Santa Fea ulazio je u svoju kuću, utonuo u razmišljanje i planove.

Njegov orlovski nos kao da se još više ušiljio i izobličio napred. Na čelu, obrve su mu se sastavile u veliku, crnu liniju obasutu sa strane borama.

Na vratima se skoro sudario sa svojom ženom. Gojazna, krupna i prsata Dženifer Abot, bial je od svog supruga mlađa punih petnaest godina, ali ga je slepo volela i pokoravala mu se, u skladu sa dobrim starim tradicijama Zapada. Bila je još lepa, ni niža ni viša od gradonačelnika, ali već upropašćena sopstvenim nemarom prema sebi. Oblačila se u bolje haljine samo kad je morala. Inače je po kući išla u dugim ogrtačima, kose zategnute u veliku, prosedu punđu.

Sada je stajala na pragu, u providnoj, beloj spavaćici, vidno zamazana suzama, bleđa. Ruku je držala na grudima kao da će svakog časa da se sruši.

— Šta se, do đavola, desilo? —
zagrne Abot.

Njemu je bilo dosta nevolja van
kuće. Ovde je želeo da se odmori.

Žena je otvorila usta, ali joj je
donja vilica tako drhtala da se to
čulo, činilo se, po celoj prostoriji.

— Šta se desilo? — ponovo upi-
ta Abot.

— Kerol... — mucala je žena,
stežući rukom providni ogrtač
svom snagom.

— Kerol? Šta je sa njom?

— Nestala je...

Stenu Abotu se soba okrenu oko
glave.

U ušima su mu zujale te dve re-
či poput paklene zvonjave crkve-
nih zvona.

— Šta... si rekla?

— Nema je... — briznu žena
u plač. — Pobegla je...

Bio je to drugi udarac za Abo-
ta u toku samo jednog dana.

Ali on nije bio čovek koji bi la-
ko podao u očajanje.

— Ne slinil — dreknuo je i
ušao pored nje unutra. — Kad je
pobegla?

— Ne znam... Ušla sam u so-
bu, mislila sam da spava. Krevet
je bio tako namešten, pokrivač...
Kao da ima nekoga...

— I?

— Zvala sam je, ali nije ništa
odgovorila. Tek kad sam prišla,
videla sam da je nema... Uplašila
sam se. Ona je retko napuštala so-
bu, a prozor je bio otvoren...

— Prozor? Zar je poludela?

Žena je plakala još jače. Abot
joj priđe i mekšim glasom počeo da

je teši. Ruku prebaci preko nje-
nog ramena i stisnu uza se.

— Smiri se. Naći ćemo je.

— Ovo sam našla na noćnom
ormariću... — kroz plač reče že-
na i pruži mu presavijenu hartiju.

Abot žurno otvori.

Pisalo je, očito njenim rukopi-
som:

*„Ja odlazim da nađem Blezoka
i da mu se osvetim. Ne tražite me,
osveta će biti samo moja. Ubiću ga
svojom rukom. Oprostite mi.”*

Abotovo lice dobi tvrd izraz a
oči mu sevnuše.

— Ona je poludela! — zaurla.

Žena se trže i ustuknu.

— Poludela je! — ponovi Abot
stisnutih pesnica. — Kako je mo-
gla da ode? Kako je mogla to me-
ni da učini? Meni?

Sagao je iznenada glavu.

— I to sama... bez pratnje...
bez novca... — cedio je reč po
reč.

Dženifer Abot ga dotaknu ru-
kom.

— Sten... Ponela je za sobom
nešto...

— Šta? — prenu se ovaj, kao da
dolazi iz neke velike udaljenosti.

— Nakit.

Istog trenutka njegove kao od
čelika salivene šake zgrabiše upla-
kanu ženu i potresoše je od glave
do pete. Njena punđa se prosu i
kosa pade niz pleća.

— Šta si kazala, prokletnice?
Nakit?

Ona klimnu glavom, uplašena
njegovim izgledom i besom.

— Naš porodični naki? Čistih

80.000 dolara ponela je sa sobom? Zbog čega?

Ali žena nije znala odgovor na to. Samo se uplašeno skupila u njegovim šakama, očekujući udarac. Sten Abot olabavi ruke i ona klonu na pod, kraj njegovih nogu.

— Naći ću ja nj! I tako ću je išibati da će me zapamtiti za ceo život... Moja kćerka lopov? Osveta, bežanje, sve su to trice! Ubiću je!

Prekoračio je ženino telo i okrenuo se po sobi kao ranjeni lav.

— Ramos! — povikao je.

Vrata u dnu prostorije su se otvorila i jedan čovek se pojavio, saginjući glavu da ne udari o dovratak.

Imao je žućkasto lice i kose oči, mali širok nos i kao gar crne, obešene brkove nad debelim ustima. Tipičan Meksikanac, duge prave kose, koja se sijala kao premazana uljem i padala mu na slepoočnice i čelo. Telo mu je bilo gipko a pokreti kao u pume. Nosio je izbleđelu košulju i obične pantalone, uvučene u kratke čizme.

Zvao se Ramos Kazbelo, rodom iz El Pasa, na samoj granici Meksika, gde su trošne kuće i udžerice od zemlje i ilovače, zapljuskivali talasi Rio Granda.

Imao je četrnaest godina kada je pobeo iz sirotišta u rodnom gradu. Sa šesnaest se obreo u Sokori, radeći najraznovrsnije poslove da bi se prehranio. Uspit se družio sa sumnjivim tipovima, varalicama i protuvama i od njih polako pekao zanat kockara, bacača noževa i strelca. Međutim, Ra-

mos Kazbelo nije imao sklonosti ka razbojničkom zanatu pa se prebacio u Santa Fe. Tu su ga osumnjičili da je ukrao konja i hteli da ga obese. Imao je dvadeset godina kad su mu namakli omču na vrat.

Možda bi se tu i skončao život Meksikancu sa obala Rio Granda, da se nije zatekao Sten Abot. Niko mu nije umeo dati odgovor na osnovu čega, i to bez suđenja, vešaju Meksikanca. Svi su imali samo jednu primedbu: to je prljavi melez. U međuvremenu, Fil Buš je uhvatio pravog konjokradicu i Kazbelo je ponovo osetio radosti sunčanih dana. Kako ga niko nije više primao na posao, Abot ga je uzeo kod sebe da mu pazi na konje i radi sve poslove oko kuće.

Ramos Kazbelo se pokazao vrlo zahvalnim. Radio je sve od srca, a čutao je kao riba. Nije bilo posla kojeg se ne bi prihvatio i do kraja ga obavio. Uskoro se tako odo-maćio da su ga već smatrali za svog člana. Jedino ga Mel Farouz nije trpeo, no Kazbelo je izbegavao susrete sa njim i na tome se završavalo.

Kazbelo je bio odličan jahač, po potrebi vrstan kuvar, a u bacanju noževa bio je pravi umetnik. To, međutim, nije javno pokazivao. Nikada nije nosio revolver. Važio je za vrednog ali ćutljivog „Abotovog meleza”.

Sada je stajao pred gradonačelnikom, skoro u stavu mirno.

— Ramos — snizio je Abot glas — gde si ti bio kada je gospodica pobešla?

Meksikanac je gledao Abotu pravo u oči.

— Senjor — kazao je dubokim, lenjim glasom — senjorita nije ovuda prošla. Glavu dajem da nije.

Abot odmahnu rukom.

— Znam — promrsio je kroz zube — malo štene je pobjeglo kroz prozor. Znala je da pored tebe ne može. Idi, pozovi mi Farouza, a posle otrči do maršala, neka dođe ovamo. Naći ću ja već nju ...

— Si, senjor.

— I pogledaj da li nedostaje kakav konj u koralu.

— Si, senjor.

— I požuri!

— Si, senjor.

Ramos Kazbelo je iščezao iz kuće kao dim.

*
* *

Privatna potera Stena Abota brojala je desetak momaka, koji su znali da ih čeka dobra nagrada ako pronađu nestalu gradonačelnikovu kćerku.

Sten Abot se nadao da Kerol nije daleko odmakla, čak i da joj je neko pomogao.

Fil Buš se složio da sa svojim pomoćnikom Lu Šajnesom još malo pročešlja sam grad i uveri da nije tu negde. Što se tiče Mela Farouza, on je stajao pored Abota, svestan da je njemu određen specijalan zadatak.

I nije se prevario u tome.

Abot nikome nije poverio da Kerol nosi sa sobom dragocenosti vredne preko 80.000 dolara. To je želeo da kaže samo Farouzu.

Levoruki revolveraš-advokat zatrepao je nekoliko puta čuvši za sumu i zviznuo otegnuto. Sedeli su u Abotovoj sobi, u foteljama dubokih naslona.

Mel Farouz je sanjario da je došao njegov trenutak.

— Šta nameravate sa mnom? — upitao je polako.

Abot je grizao svoju cigaru i proždirao pogledom svog advokata. On mu je bio poslednja šansa.

— Poći ćeš za njom — rekao je tiho. — Sam. Moraš je pronaći i vratiti mi nakit.

Mel Farouz se nasmešio.

— A ako se ne vratim? — upitao je.

— Ne pričaj gluposti — umiri ga Abot. — Još uvek mogu da te ucrtam na poternicama i da te ceo srednji zapad juri. I tebe i nakit. Bićeš krupnija riba od Blezoka.

— Ali ne za vas.

— Misliš? — nasmeja se Abot. — Osamdeset hiljada je lepa suma, ali ne isplati se biti neveran zbog toga. Naročito ne sa tvoje strane.

— Malo sam se šalio — povuče se Farouz. Ipak ga je nešto tištalo.

— Taj nakit ... — rekao je. — Verujem da vredi mnogo više kad vam je do njega stalo više nego do kćerke.

— Bolje da ne zamaraš time mozak. Mell — preteći se naže napred gradonačelnik. — To je po-

rodičan nakit, sveta uspomena. Ti to ne razumeš.

— Možda — slegnu ramenima advokat.

— Još nešto: najvažnije je da Kerol stigneš pre nego što ona pronade Blezoka. Onda ne dajem ni cent za tvoju kožu.

Ali Farouz je ostao hladan na tu primedbu.

— Ima nešto još — rekao je, posle kratkog ćutanja. — Ja ću doneti nakit, ali tražim za uzvrat...

— Koliko? — upita Abot.

— Ne „koliko“, već „koga“.

— Koga?

— Vašu kćerku. Da se lepše izrazim: njenu ruku. Mislite da bih bio loš zet za ovu kuću?

Sten Abot se jedva uzdrža da se ne nasmeje, i pored situacije u kojoj se nalazio. Ova ponuda bila je najneočekivanije što je doživeo za poslednjih nekoliko godina. Njegova Kerol — i bedni revolveraš-advokat. To je da čovek pukne od muke!

Abot, međutim, nije želeo sada da ga odbije. Prvo je želeo dragoćenosti i kćerku. Za kasnije se nije brinuo.

— Mel — prekoreo ga je oštro — sad nije vreme za takve stvari, dok Kerol srlja u smrt!

— Hoću samo vašu reč! — nije popuštao Farouz.

— Moju reč imaš — procedi Abot — ali je potrebna i njena!

— S njom ću lakše! — nasmeja se mršavko i ustade.

Za to vreme jahači iz Abotove

potere projurili su ulicom. Pod kopitama konja pucala je ledena korica i hladno blato ispod nje prštalo je na sve strane.

U senci jednog stuba, pritešnjena iza napuštenih, polomljenih zaprega, stajala je silueta neke žene.

Bila je nepokretna sve dok jahači nisu prošli i topot njihovih konja zamro na kraju ulice.

Onda je žena, s maramom prebačenom preko glave, krenula uza zidove kuća prema „Grand central kafeu“.

Imala je širok, tamnozeleni ogrtač, pod kojim je skrivala obe ruke. Ispod marame belasalo se samo lice. Sve ostalo bilo je tamno poput noći.

*
* *

Negde oko deset časova kauboj Pit Garfield je napustio „Grand central kafe“ i uputio se prema gradskoj štali, gde je nameravao da prespava noć na seniku.

Dok Holidej se uputio prema svojoj sobi.

Iza njega je ostao poluprazan salun i nemi pogledi gostiju. Oblaci duvanskog dima i miris viskija upijali su se u drvene zidove, u odeću i u lica, koja su pod žučkastim svetlima lampi dobijala avetinjsku boju.

Vlasniku saluna B. Bertoldu je laknulo kada je Džordžijanac pošao na gornji sprat prema sobama.

Nije više morao da strepi za staklariju i nameštaj.

Igrači bilijara su za trenutak prekinuli igru. Šon Egar je mračnim pogledom ispratio vitku Džordžijančevu figuru. Međutim, nije želeo ništa da reskira. Ako je verovati svim onim pričama, Holidej je imao oči na leđima i najmanje šest pari ruku kad je potezao koltove.

Holidej je pred vratima raskopčao svoj kaput i laktove približio bokovima.

Da li je to bilo neko posebno čulo ili skoro nečujan šum iz sobe — tek, osetio je da unutra ima nekoga.

Klopka?

Od čije strane? Šon Egar je ostao u sali, pomoćnik šerifa je izašao napolje. Ko bi mogao da ga čeka u zasedi?

A možda se i varao?

Možda nije bilo nikoga?

Okrenuo je bravu i lako odgurnuo vrata, sklonivši se uza zid.

Iznutra se ništa nije čulo. Njegova senka pade u sobu izdužena i ogromna.

Lagano je prišao stolu i kresnuo šibicu. Plamen je prineo pod staklo i pokrenuo fitilj na gore. Kada je svetlost preplavila delove nameštaja, čuo je da neko zatvara vrata i polako se okrenuo, držeći ruke dalje od drški revolvera.

Svemu se nadao u sobi, ali nikako jednoj ženi!

— Nemojte da vičete! — čuo je njen glas, malo isprekidan, malo drhtav.

Kockar je polako skinuo šešir i stavio ga na stolicu.

Žena je bila mlada, pre je ličila na devojkicu. Nosila je debelu, vunuenu maramu preko glave i topao ogrtač. Imala je velike, krupne oči i ovalna usta, iza kojih su se nazirala dva prednja, rastavljena zuba.

Ispod ogrtača je primetio da nosi nešto, neki predmet, ali nije mogao da nasluti šta. Oružje svakako nije bilo, pre neki kovčežić ili ženska torba.

Stajala je naslonjena na vrata i teškom mukom zauzdavala užurbano disanje.

— Slučajno sam ovde — rekla je, gledajući ga svojim velikim očima kao zaplašena srna — jer me oni gone. Pobegla sam. Morala sam da odem...

Kockar izvadi jednu od svojih cigara i stavi u usta.

— Od koga ste pobegli? — upita.

— Od kuće... Ali oni me jure. Na sve strane... Mislila sam da me ovde neće tražiti. Potera je otišla iz grada.

— Ko ste vi?

— Ja sam Kerol... Molim vas da me ne odate. Ostaću samo malo, dok sve ne prođe, a onda odlazim...

— Kuda? Napolju je hladno. Zar ste sami?

Ona klimnu glavom, još uvek stojeći uz vrata, kao da osluškuje nešto.

— Mora da imate jak razlog šta bežite — konstatova Dok. — Kuda mislite da krenete?

Kerol Abot je vrtela glavom.

— Ne znam... Ne mogu vam reći. Ali nemojte više ništa da me pitate.

On koraknu da malo priguši svetlo. Devojka njegovu kretnju protumači na svoj način i trže se. Ispod ogrtača ispruži ruku sa revolverom.

Holidej primeti to i zastade.

— Hteo sam da uvrnem fitilj — reče.

— Ne znam... Ipak ne pokušavajte da me predate. Pre bih umrla!

Holidej je posmatrao njeno drhtanje i zaključio da se mala nalazi na ivici snage.

— Obećavate li? — čuo je njen glas.

— Zar biste mi verovali ako obećam? — zapita.

— Moram. Vi ste stranac, niste kao oni ovde. Vi ne znate ništa o tome...

Govorila je isprekidano i nepovezano. U svom strahu da je neko ne otkrije, mogla je svakoga časa da pritisne oroz, nesvesna svog postupka.

— Dajte mi revolver! — obrati joj se Džordžijanac.

Kerol Abot se još više skupi. Oči joj se, činilo se, razmakoše a ruke grčevito steže dršku kolta.

— Ne! — skoro je viknula.

— Ako mislite da ostanete, ne želim da ta stvarčica slučajno opali — reče Holidej. — Osim što može da me pogodi, pucanj će dozvati i poteru. Dajte mi revolver!

Kolebala se.

Pogledala je za časak oružje i lagano ga spustila dole.

Kockar je pružio dlan.

Odjednom, spolja su se čuli glasovi. Kerol Abot vrati svoju ruku pod ogrtač i sa očajanjem pogleda u kockara.

— Budite mirni! — reče joj on.

Neko je u blizini otvarao susedna vrata i vikao. Čule su se psovke, vika i bat čizama. Sve bliže i bliže.

Dok prepozna glas pomoćnika maršala, Lu Šajnesa.

Kad je nadmeni zvezdonosac bezobzirno provalio u kockarevu sobu, našao se pred parom niklovanih cevi Holidejevih koltova. Zastao je, iznenađen, kao da se našao pred zvečarkom. Pored pretećih cevi, u njega su gledala i ledenoplave oči čoveka iz Džordžije.

Lu Šajnes je bacio pogled u sobu, tražeći nešto.

— Ovo je moja soba — obavesti ga hladno Dok.

Pomoćnik šerifa se nije na to obazirao.

— Da li je tu? — pitao je rapavim glasom.

— Ne znam o čemu govorite — reče kockar.

— Video sam da je ovde ušla. U ostalim sobama nije, mora da je kod vas. Pretrešću sobu!

— Po čijem nalogu?

Lu Šajnes krvnički odmeri Džordžijanca.

— Po momel! — viknu.

— Pokažite nalog.

— Pokazao bih vam — zapenuša ovaj — da ne držite te pucaljke uperene u mene!

Holidej opusti prste i drške skli-
znuše na niže. Koltovi ostadoše sa-
mo na njegovim kažiprstima. Obr-
nuo ih je nekoliko puta oko njih
i vratio u korice, dok je Šajnes
trepnuo okom.

— Pokažite sada! — odjeknuo
je Holidejev glas kao pucanj biča.

Lu Šajnes nije više bio siguran
u sebe.

— Ona je ovde! — bio je tvrdo-
glav. — Vi je krijete!

— Burazeru, ti ne znaš šta go-
voriš! — prekrsti kockar ruke na
grudi i odmeri Šajnesa sa omalo-
važavanjem. — Ja sam došao da
spavam i imam nameru to da ura-
dim. Ne interesuje me tvoje trča-
nje po gradu, ni tvoja priča o skri-
valicama.

— Hoću da se uverim da li go-
vorite istinu! — bio je uporan
ovaj.

— Sutra! — kratko odgovori
kockar i spusti ruke. — A ako sle-
deći put dotakneš ovu bravu, bez
pitanja, pucaću kroz ključaonicu
u tvoj stomak!

— To ćemo videti! — zapreti
pomoćnik šerifa.

— Videćeš, ali na onom svetlu!
Ako te još nešto interesuje, onda
pozovi pravog šerifa. Ta zvezda je
zalutala na tvoj prsluk!

I u polutami bilo je vidljivo ka-
ko je Šajnesovo lice prekrilo sa-
mrtničko bledilo.

— Platićeš mi to, prokleti koc-
karu! — prosiktao je on, gušeći se
u nemoćnom besu.

Holidej zatvori vrata za njim.

Sačekao je da proverí da li je
uporni gonilac otišao. Svakog ča-

sa je mogao da se vrati sa Filom
Bušom i pronađe devojkú u nje-
govoj sobi. Nije znao koliko je
mala prekršila zakon i zbog čega
je cela gužva — ali ga, na kraju
krajeva, nije ni interesovalo. On
je ujutru imao nameru da krene
dalje, prema Takamariju i odatle
za Teksas.

Devojka se pojavila iza zavese,
još uvek bleđa.

— Moram da idem — prošapu-
tala je. Onda je zaustavila pogled
na njegovom licu i nešto kao os-
meh prelete preko uglova usana.
— Znala sam da nećete da me pre-
date...

Kockar primeti da više ne drži
oružje u ruci.

— Kako ste ušli ovamo? — upi-
ta. — Salun je pun...

— Pozadi! — pokaza rukom
ona. — Kroz kuhinju...

— I niko vas nije video?

— Bio je kuvar, ali njega sam
morala... da udarim. Nisam ja-
ko... samo da bih prošla.

Nebesa! — pomislio je Dok u
sebi. Šta je nateralo ovako lepu
devojkú da beži od kuće? I kuda
je krenula tako sama i bespomoć-
na, kroz noć?

— Ne znam zašto bežite, ni na
koju stranu — obrati joj se Holi-
dej — ali mislim da ova noć nije
za putovanje. Ostanite u sobi i
krenite ujutru!

Ona zatrese glavom.

— Ne! Idem sada... Imam ko-
nja, ne brinite... Naći ću ja već
njega!

— Ovuda ne možete natrag —
opomenu je Holidej. — A ni kroz

kuhinju više. Kuvar se sigurno već osvestio.

Ona priđe prozoru i polako otvori. Oštar, zimski vazduh zapljusnu spolja kao ledeni šamar.

— Visoko je! — primeti kockar, prilazeći. — Još uvek ste rešeni da odete?

— Jesam — potvrdi devojka. — Hoćete li da mi pomognete da siđem?

Kockar klimnu glavom.

— U redu — reče. — Držaću vas za ruke. Čim dodirnete nogama tle, sklupčajte se i prevrnite nekoliko puta. Da li me shvatate?

Ona potvrdi. Dok je opkoračivala prozor, Džordžijanac primeti da na sebi ima jahaće pantalone i u ruci drži kovčežić od izrezbarenog drveta.

— Srećno! — pozdravi je on.

Kerol Abot skliznu prema zemlji. Čuo se još samo tup pad a onda koraci.

Uspela je.

*
* *

Na kraju grada, oronula i sasušena kao krovinjara na nekom planinskom prevoju, gradska štala sa sklepanim drvenim boksovima te noći se iznutra osvetlila slabačkom svetlošću fenjera.

Unutra se nalazio štalski momak Pet Parker. Radio je taj posao u štali petnaestak godina. Zvali su ga „momak“, iako je zašao u četrdesetu i povio leđa od

neprekidnog držanja vila i lopate. Bio je suv, obrijane glave, smešno baburastog nosa i vodnjikavih očiju. Retki su bili dani da se od nje ga nije širio zadah viskija.

Pet Parker nije imao boljeg društva od čašice. Uvek je bio usamljen, nikada se nije ženio, niko čestito nije znao ni otkuda je došao. Jednostavno su ga zvali „Momak Pet“ i to je ostao. Izgledalo je da je time sasvim zadovoljan.

Te noći se ušunjao u štalu i pripalio fenjer. Kad je sa vrata pogledao na ulicu i uverio se da nikoga nema, zatvorio ih je i prišao jednom od konja. Brzo i spretno je počeo da ga sedla.

Na vranca je stavio, uz sedlo, presavijeno ćebe i bisage dobro napunjene nečim. Sa leve strane obesio je o jabuku sedla čuturicu sa vodom presvučenu kožom.

Taman je završio posao, kada je na vratima začuo tiho kucanje.

Izbrojao je četiri udarca.

Požurio je da ih otvori.

Unutra se prvo uvukao skut širokog, tamnozelenog ogrtača a onda i cela figura.

— Gotovo je, Pet? — upita Kerol Abot.

Štalski „momak“ je vrteo glavom.

— Mis Kerol — prošaputao je promuklim glasom — ako za ovo sazna mister Abot, obesiće me!

— Neće saznati...

— Da li vas je neko video?

— Nije. Evo pedeset dolara koje sam ti obećao.

Parkerove oči zasijaše na tu vest.

Bio je to novac koji je mogao samo da sanja. Toliko ne bi uštedeo ni za pola godine. A to je značilo da kod B. Bertolda može da naručuje koliko hoće i kad hoće. Kao pravi džentlmen.

— Najbolje je da požurite — šaputao je. — Ovuda su malopre projahali neki konjanici. Ne znam zašto toliko jure?

Kerol Abot je svoj mali kovčević umotala u ćebe i na krajevima zavezala kanapom. Zatim je sve to ponovo stavila na sedlo. Pet Parker joj je pomogao i svaki čas pogledavao na vrata.

Kao da je nešto slutio.

— Nešto sam čuo napolju — promrmljao je.

Devojka je pokazivala više prisustva duha.

— Ti mi otvori vrata, a ja ću izvesti konja — rekla mu je.

Međutim, vrata su se već otvarala!

I Parker i devojka su stali kao ukopani.

Na ulazu se pojavila visoka figura pomoćnika šerifa, Lu Šajnesa.

Njegova velika usta bila su iscerena u trijumfalni osmeh. Plamen svetiljke osvetljavao ga je sprema, pa je njegova senka na zidu štale bila kao crni, kišni oblak.

U ruci je držao revolver.

— Hej! — kezio se pobedonosno. — Ptičica iz gradonačelnikovog kaveza spremna je da odleti? Kuda po ovoj hladnoći?

Devojka je prebledela još više.

Pod ogrtačem je grčevito stezala oružje.

Moraće da puca!

Niko je sad ne sme sprečiti da odjaše. Niko! Ni Lu Šajnes, ni otac, ni ceo Santa Fel!

Pet Parker je uzmakao i tražio načina da šmugne napolje.

— Ti, ne mrdaj! — preseče ga šerifov glas kao maljem. — S tobom ću se obračunati posle!

Kerol Abot je stajala kao kip.

Pomoćnik Fila Buša kao da je osetio da nečega ima pod devojčinih ogrtačem.

Priskočio joj je i snažno zgrabio oko pasa.

— Nee! — vrisnula je devojka.

Ali, smejanje Lu Šajnesa bio je odgovor na sve to.

— Pusti me! — otimala se Kerol. Vuneni šal joj spade sa glave i otkri dugu, valovitu kosu boje meda. Pomoćnik maršala iz Santa Fea oseti želju da je obori, dole. Kao što je to učinio i Prust Blezok pre njega. I možda još neko? Nije važno. Bila je noć, gluvo doba. Smetao mu je samo Pet Parker, ali on je bio suviše uplašen za svoju kožu.

— Vuci se napolje! — prodera se na njega Lu. — Videćemo kasnije da li da te za ovo obesim ili ne...

Čovek je izleteo kao iz puške. U ruci je stezao svojih pedeset dolara, srećan što mu to nije otkrio.

Snažni zvezdonosac je stegao devojku i bacio na gomilu ustajalog sena u uglu, ispod samih drvenih lestvi koje su vodile na senik.

Kerol je pala na leđa.

Kad je pokušala da ustane, nju je poput stene pritislo telo Lu Šajnesa. U njegovim očima videla je satansku pohlepu. Nije mogla da se izvuče, ni ruke da upotrebi.

Lu Šajnes je strgao ogrtač sa devojčinih ramena.

Za vratom je osećala njegov dah i videla sklopljene oči. Okrenula je glatvu, ali on je dograbi za kosu i okrenu joj lice prema sebi.

Imala je još toliko snage da ga pljune.

— Trista mu kravljih repova... — čulo se nečije mrmljanje.

Lu Šajnes se ukočio, širom otvorenih očiju.

Trebalo je brzo ustati, dohvatiti kolt i pucati, bilo ko da je u pitanju.

Ali bilo jekasno!

Dobio je takav udarac da je odmah izgubio svest. Pao je kraj devojke, kao trupac.

Kerol Abot otvori oči.

Iznad sebe je ugledala džinovsku priliku Pita Garfilda. Stajao je gologlav, plavokos, sa nekoliko strukova slame u kosi i na ramenima.

Gledali su se tako, nekoliko trenutaka.

Pit Garfild je pocrveneo, najzad, kao balavac. Mislio je da nikada nije video lepše stvorenje od cure koja je ležala na truloj slami, više iznenađena nego preplašena.

Lu Šajnes se nije više micao.

On ispruži ruku prema njoj.

Kada se podigla, bila je svesna s kakvim je divljenjem posmatra. Što je čudnije, ništa je nije pitao,

ništa ga nije interesovalo. A mlatanuti pomoćnika šerifa nije bila naivna stvar.

Kerol baci pogled prema osedlanom konju.

— Ja sam Pit Garfild — predstavi joj je iznenada džin od kauboja. — Spavao sam gore i čuo yrisak...

— Napao me je — reče ona. — Nisam mogla da se branim...

On ju je posmatrao zaštitnički i sa razumevanjem.

— Nemojte sami da idete noću — posavetova je kauboj.

— Ali moram sad da idem — uzdahnu ona.

— Kuda? Napolju je noć, hladno je...

— Ipak moram!

Prišla je konju i uhvatila za uzdu. Vrata su bila otvorena, svakog časa je neko iz potere, ili sam Fil Buš, mogao da ugleda svetlost i da navratiti.

— Trista mu... Oprostite! Ali... ne puštam vas samu, ne zvao se ja Pit Garfild iz Montane!

U njenim očima pojavi se panika.

— Ali, ja moram...

Garfild klimnu glavom nekoliko puta.

— Razumem ja, vi morate... Ali ne sami.

— Ne?

— Ne. Idem i ja sa vama...

Nije imala vremena da se oko toga pogađa, bar ne sada. Lu Šajnes je mogao da se osvesti, mogao je neko sa ulice da ih vidi.

Pit Garfield je bacio sedlo na svoju kobilu.

— Idem sa vama — rekao je svečano. — Ne puštam vas samu nigde...

Kauboj je, očigledno, bio zaljubljen na prvi pogled.

Ali Kerol Abot nije za to marila. Njoj se previše žurilo da izađe iz Santa Fea, na jug.

Nešto kasnije dve siluete na konju krenule su preko promrzlih polja. Krovovi grada, ucrtani u vedro, hladno nebo, videli su se samo još koji časak.

Onda ih je prekrrio šumarak na bregu.

Pit Garfield je jahao u susret svojoj sudbini...

*
* *

OVOGA puta, na vratima svoje sobe Dok Holidej je čuo kucanje.

Sedeo je za stolom i ređao karte. San mu nije dolazio na oči i ovako je ubijao vreme. Njegov džepni sat nalazio se na stolu, pored ruku, i tiho otkucavao vreme.

Kazaljke su se poklopile u pet minuta do jedanaest.

Džordžijanac otvori vrata.

Pred njim je stajao Fil Buš.

— Sami ste? — bilo je njegovo prvo pitanje.

— Zar je vaš pomoćnik rekao suprotno? — upita Holidej umesto odgovora. Maršal uđe u sobu, zabacivši šešir na potiljak.

— Vi ste prava nevolja, Dok! —

rekao mu je. — Sve je počelo od voza u kome ste i vi bili. Blezok pobeo, onoliko ljudi pobijeno, tuča u salunu, bekstvo Abotove kćerke... a sada i taj vaš kauboj.

— Kauboj?

Fil Buš se okrete i pogleda u Džordžijanca podozrivo.

— Neki su čuli kad je rekao da ide da spava na seniku u štali — nastavi maršal. — Međutim, tamo ga više nema. Otišao je, ali ne sam.

— Budite jasniji, maršale! — suvo mu se obrati kockar.

— U redu. Lu Šajnes je uhvatio u štali devojkicu, kada se spremala da pobjegne na konju. U rvanju sa njom, neko ga je snažno lupio u teme. Kada se osvestio, devojke nije bilo, a nedostajala su i dva konja. Na seniku je još bilo toplo od tela nekog spavača. Prost zaključak, zar ne?

— Da. I?

— Vi nemate veze sa tim?

Kockar se hladno osmehnu.

— Ne vidim mogućnost da budem na dva mesta, šerife?

— To zvuči neuverljivo, Dok. Ipak, da znate: Kerol Abot jaše u susret Blezoku. Ostavila je pismo u kome govori da ide da ga ubije, da se osveti za nanešenu sramotu. Vi znate ko je Blezok?

— Čuo sam.

— Vaš prijatelj, kauboj, jaše sa njom. Oboje će poginuti ako ih neko ne spreči i vrati natrag.

— Zašto ste vi tu, maršale?

— Zar kauboj nije i vaš prijatelj?

— Ja nemam prijatelja, marša-

le! — metalnim glasom odgovori kockar.

Fil Buš nastavi:

— Gradonačelnik je već poslao peteru za njima. Među nama rečeno, još neko ih traži: Mel Farou. A taj će je naći, makar prevrnuo zemlju i nebo.

Holidej pokupi karte sa tola i složi u špil.

— Mene ne zanimaju nevolje vaših građana, maršale! — rekao je najzad. — Ja sam ovde na prolazu. Sutra idem dalje. A što se tiče kauboja... putovali smo zajedno vozom, to je sve. A vaš gradonačelnik trebalo je bolje da čuva kćerku.

Maršal podiže glavu, udišući vazduh.

— Mislim da vi ne upotrebljavate ovakav parfem, Dok? — rekao je, onako uzgred. — Ona je bila ovde? — snizio je potom glas.

Džordžijanac je ćutao. Fil Buš nije bio loš čuvar zakona, ali nije video razloga da mu se poverava.

— Želeo bih da spavam — rekao je Dok. — Imate li još kakvih pitanja, maršale?

Buš odmahnu glavom.

— Ne, zasada — rekao je — ali ujutru možda? Upozoravam vas da za moju posetu ne zna Sten Abot. On će možda doći kasnije sa drukčijim pitanjima.

— Ne bih mu perporučio da dolazi — preteći odgovori Holidej.

— Ne haje on za to — slegnu ramenima maršal, izlazeći.

— Ni ja — isprati ga kockarev glas.

Džordžijanac je pogledao u svoj džepni časovnik. Prema treperavoj svetlosti šibice razaznao je da nije ni zora. Bilo je dva časa posle ponoći.

Nije mu se spavalo.

Ma koliko da je uveravao sebe da mu je svejedno, odlazak Pita Garfilda nije mu dao mira.

Pogotovu sa devojkom koja je tako glupo krenula da sređuje svoje račune. Po svemu sudeći, kauboj se zaljubio i sad je bio spreman na sve samo da bi ostao uz Kerol Abot.

Pit Garfild je bio momčina kakvih je malo na Zapadu: široke duše, dobra srca i snažnih mišića. Tip koji je trebalo da se rodi mnogo ranije, u ono pionirsko doba kada su Zapadom vladali čast i poštenje, a zadata reč bila jedina pravda na koju se moglo mirne duše osloniti.

Ustao je i obukao kaput. Sve vreme je ležao poluobučen, prekriven samo prekrivačem preko bokova.

— Prokletstvo! — procedio je kroz zube, ljut na sopstvenu sentimentalnost.

Nešto kasnije, kroz opusteli Santa Fe pojurio je jahač na divnom indijanskom ždrepcu.

Crni ogrtač vijorio je na njemu kao krilo slepog miša.

Dok Holidej nije mogao da pobegne od sudbine koja ga je nosila prema izazovu smrti.

Ramos Kazbelo se nečujno pojavio na vratima, kao senka.

Sten Abot je iskapio čašu sa viskijem i mrko pogledao u svog slugu.

— Ne volim kad se tako ušunjaš — zarežao je, jezika već odeblijalog od pića. — Šta je bilo? Našao si ga?

Meksikanac odmahnu glavom.

— Nisi? Zašto nisi, do vraga?

— Nije u sobi, senjor.

Abot ustade sa svoje fotelje.

— Hoćeš da kažeš da je otišao? U ovo doba noći?

— Si, senjor.

— Kako znaš da je tako? — obrecnu se gradonačelnik.

— Topla postelja, nema konja, šarca. Sve mirno. Ima i tragova.

— Na koju stranu?

— Prema jugu.

— Hoćeš da ti izvlačim kleštima reči? Zar je samo njegov trag tamo? A njen?

— Ima više tragova, senjor. Ne znam koji biste vi voleli da čujete?

Rekao je to učtivo, ali Abot oseti u tim rečima malo otrova i začuta. Zaista, šta bi još hteo? Potera krstari celim krajem, Fil Buš i Lu Šajnes pretresaju grad, Mel Farouz je odjahao za svoj račun. Preostalo mu je da samo ujutru telegrafiše susednim naseljima da uhapsе osobe sa datim opisom. Devojku će lako prepoznati, a za Holideja nije računao da će tako

upasti u zamku. Mogao je njegov odlazak da znači mnogo štošta, no Sten Abot je najviše želeo da ga ima na oku.

Dakle, zakasnio je...

Više nije imao kome da se obrati. Pinkertonova agencija će odbiti dalju saradnju posle pogibije svojih detektiva u onom vozu smrti, a na zakon više nije mogao da računa za svoje potrebe.

Prust Blezok je ubio ili bio umešan u pokolj kod Koul Springasa i njegove slike su preplavile pokrajinu.

Šta je preostalo Stenu Abotu?

Samo da čeka.

Ali... on nije voleo čekanje i neizvesnost. U pitanju je bio porodični nakit i život njegove kćerke. Da li je dovoljan jedan levoruki revolveraš protiv tipa kakav je Blezok?

Ne, to nikako!

Njemu bi mogao da bude ravan samo Dok Holidej.

A Holidej mu je izmakao, pred nosom. Na jug.

Izgleda da su svi putevi vodili na tu stranu.

Ramos Kazbelo je stajao i čekao. Gradonačelnik Santa Fea posmatrao je bezizrazno Meksikančevo lice i po glavi su mu se motale razne misli.

Tada je lupio šakom po stolu.

— Ramos! — povikao je. — Hoćeš da jašeš sa mnom?

Meksikanac je samo klimnuo glavom.

— Pripremi konje, jednog rezervnog i hranu za put. Ponesi puške, dosta municije i toplu čebad.

Čuo si za Blezoka?

— Jesam, senjor!

— Da li bi ga se uplašio?

— Ramos se ne plaši ničega, senjor. Samo bolesti.

— Tako sam i mislio! Neka vrag odnese Farouza, kad imam tebe pored mene. Hajde, požuri! I nikome ni reči. Ni mami Dženi-fer.

— Si, senjor!

Kada je nešto kasnije Fil Buš kročio u gradonačelnikovu kuću da ga obavesti da mu kćerka nije u gradu, zatekao je samo tišinu. Kuća je bila utonula u mrak, prozor su izgledali poput praznih oč-
nih duplji.

— Sad i on... — promrmljao je Fil Buš i vratio se.

Tako je počela potera za jednom devojkom po imenu Kerol Abot.

*
* *

Bilo je podne zimskog dana, poslednjeg dana u mesecu novembra kada su u Kenjon Siti ujahali tri konjanika.

Bili su pokriveni čudnom, sivom prašinom kao i njihovi konji.

Lica su im bila zarasla u brade, leđa povijena, ali su im oči oštro posmatrale ispod veđa.

Bio je treći dan od napada na voz kod Koul Springsa.

Kenjon Siti se nalazio na jugo-istoku, negde na sredini između Santa Fea i Koul Springsa, nekih

četrdesetak milja od Rio Grande.

Bilo je to malo naselje, u brdima, koje je, slično Akomi na krajnjem istoku, bilo osuđeno na umiranje.

Tri jahača su već bila na domaku prvih kućeraka kada je sveštenik male crkvice divljački povukao uže i zvono odjeknulo kao udar kamena o zaleđeno staklo.

Sveštenik je ostavio uže da se klati i izleteo na stražnji ulaz, preskačući zaleđene lokvice. Obema rukama držao je skutove matije, golglav, iskolačenih očiju i otvorenih usta, iz kojih su izbijali oblaci pare.

Trčao je prema centru, kao da je ugledao pred sobom smrt.

A smrt je, zaista, već ujahala u Kenjon Siti u obliku tri konjanika išibana planinskim vetrovima i mrazem.

Sveštenik je prepoznao jednog među njima, onog najkrupnijeg. Sada je trčao do šerifa da mu to javi. Zvona su umukla, a svešteniku se maršalova kancelarija činila dalja nego ikad.

Maršal Kenjon Sitia zvao se Duk Malori, bio je star, islužen čuvar zakona, koji je u ovom za-bitom gradiću odbrojavao svoje poslednje mesece do penzije.

U njegova vremena on je bio brz na koltu i jak u šakama, sada je šerifovao zahvaljujući starim zaslugama. Jer, u Kenjon Sitiju nije bilo velikih nevolja i retko su zalazili stranci i banditi. Jednostavno — u Kenjon Sitiju nisu imali šta da opljačkaju.

Duk Malori je otvorio vrata

svoje kancelarije i opazio čoveka kako juri blatnjavom ulicom prema njemu. Suzio je oči da bi bolje video i ono što je video — zbunilo ga je.

Sveštenik, bez kape, bez onog svog poslovičnog dostojanstva, trčao je kao bez duše mlatarajući rukama. Ljudi koji su se zatekli okolo, posmatrali su ovaj prizor i sa podsmehom i sa zbunjenošću.

— Šerifel — dahtao je sveštenik, hvatajući iznenađenog čuvara zakona za revere kožnog kaputa. — Brzo! On dolazi! Prepoznao sam ga odmah!

— Koga to, oče?

— Njega! Jednom sam ga video u Albukerku kada je ubio dva čoveka u banci. Svojim očima sam video. Sada jaše ovamo, sa još dvojicom. Morate ga oterati odavde!

Sveštenik u Kenjon Siti u nikad nije izgledao tako uzbuđen kao sada.

Duk Malori je pogledao niz ulicu ali nije video nikog.

— Recite mi polako, oče: ko dolazi?

Sveštenik se malo povratio, uze vazduha i pogleda ulica oko sebe, okupljena kao za misu. Onda je izrekao to prokletu ime:

— Prust Blezok!

Kao da je među ljude tresnuo grom, tako su odskočili natrag.

Šerif Malori je vidno prebledelo.

— Da li ste sigurni u to, oče?

— Jesam! Kao što vas gledam. On je! Ide ovamo!

Duk Malori je pogledao u zid

svoje kancelarije, na kome su bile izlepljene dve poternice za Blezokom. Jedna od pre samo tri meseca, i jedna od juče. Nagrada za živog ili mrtvog bila je 15.000 dolara.

Sveštenik je takođe pogledao na tu stranu.

— Bolje da to iscepate, šerifel — predložio je.

Malori je osećao da mu srce kuca pod grlom, ali nije želeo da pokaže koliko se boji.

— Možemo da zaradimo ove pare — rekao je. — Ko hoće? Sad ima šansu...

— Nije vreme za viceve, šerifel — dobaci neko.

Nije potrajalo ni jedan minut, a prostor oko Malorija i sveštenika bio je prazan.

— Pobegoše... — promrmlja Malori.

— Bežite i vi! — uzviknu sveštenik.

— Ja moram da ostanem! — reče Malori i proveri magacin svog izlisanog kolta.

Sveštenik se odmače natrag dva koraka.

— Šta? Vi ste poludeli, šerifel! Blezok ne daje ni pet parana značku koju nosite. Bežite dok nije kasno!

Ali, Malori je znao da mora da ostane.

— Ja sam maršal — rekao je. — Istina, nisam bog zna šta, ali moja je dužnost da ga uhapim...

— Pa, ubiće vas! — dreknu sveštenik, osvrćući se.

— Jednom i to mora da dođe — filozofski zaključio stari šerif.

Jahači su se pojavili na kraju ulice. Sveštenik je to opazio. Nije smeo više da ostane, prekrstio se i pobegao.

Kenjon Siti je ostao pust.

Duk Malori je sišao sa verande na ulicu, tromim korakom.

Edi Karmodi i Džek Largo bili su nešto više pozadi, dok je Blezok terao svog konja stalno napred. Preko iznošenog kaputa zelenkaste boje bio mu je prebačen šareni meksikanski pončo. Veliki šešir sa obodom bez oblika natukao je do samih obrva. Ispod obo- da, iz senke, gledala su dva divlja oka i belasali zubi ispod kovrčave brade.

Karmodi je na rukama imao svoje žute rukavice, dok se Largo skupljao od zime u nekom širokom kaputu čiji su rukavi dosežali preko zglobova.

Malori je zastao na početku ulice, kao da promišlja.

Zastali su i jahači.

Prust Blezok se nasmejao kratko. Ličilo je to pre na rezanje nego na smeh. O njegovom pojasu s desne strane nalazio se specijalni model pištolja — skraćene puške sa dve cevi i velikim kundakom.

Čuveni „sketergan“ iz stravičnih priča o razbojniku Blezoku, uvučen u posebno napravlvenu futrolu.

Bandit je time rukovao brzo kao ostali revolverom. Ali je dejstvo bilo trostruko jače i razornije.

Družina, koja je brojala tri lupteža i ubice, sišla je sa planina zadenutih snegom u niže predele.

Gore je, u svom skrovištu, Blezok naoružao sebe i poneo dosta hrane u bisagama za slučaj da nalete na kakvu poturu. Onda je skrenuo sa puta za Santa Fe i sišao niže, ka jugu.

Karmodi i Largo su se bunili, ali ih je Blezok umeo da umiri lepim pričama.

Najzad, nisu ni smeli da mu se otvoreno suprotstave. A na kraju krajeva, bili su u istoj kaši: bili su progonjeni i učenjeni.

Povratka nije bilo, osim kroz barutni dim, dalje, prema dalekim planinama i preko Pekosa do Oklahome.

Tog dana, tačno u podne, u Kenjon Sitiju je umirao jedan šerif.

Duk Malori je stao na sredinu ulice. Malo povijen, ali odlučan i rešen da pokuša.

Možda bi sve bilo drukčije da mu se neko pridružio i isturio cev puške kroz jedan od prozora okolo.

Ali, protiv Blezoka niko nije želeo da reskira život.

— Blezok! — viknuo je šerif.

Njegov glas je tišinom odjeknuo šuplje i prazno. Ništa se tog promrzlog podneva u prirodi nije pomerilo. Nije ni razbojnik na koga se odnosio poziv.

Samo se cerio.

Džek Largo pozadi se malo izdigao u sedlu.

— Izgleda da imamo doček — rekao je podrugljivo.

— Izgleda — promrmlja Karmodi. — Sve mi se čini da nas u svakom mestu dalje čekaju po jedan ili dva šerifa...

— Ovaj neće dugo čekati — reče Blezok veselo i potera konja napred.

Ostali krenuše za njim, posmatrajući okolne prozore i otvore. Međutim, ništa sumnjivo nije bilo na njima. Poneka glava bi se pojavila iza zavesa i nestajala čim bi se susrela s njihovim zverskim očima.

— Imam nalog da te uhapsim! — zaustavi Duk Malori razbojnika na dvadesetak jardi pred sobom.

— Mene? — kao čudio se ovaj. Onda se kratko nasmejao. — A njih? — upita i pokaza na Karmodiju i Larga.

Serif odmahnu glavom.

— Za njih ne znam — odgovori — iako verujem da nisu ništa bolji od tebe...

— Čujete li ga? — nasmejao se Blezok snažnim glasom i zubi mu bljesnuše ispod brkova.

Dva lupeža ne odgovoriše ništa.

— Koliko vredim pod tom slikom? — smejući se upita Blezok. — Pedeset? Sto hiljada dolara?

— Pročitaćeš usput — dobaci mu Malori. — Skini opasač i siđi sa konja...

Ali Blezok se samo smejao. Zabacio je glavu unatrag, pokazujući dva polukruga belih, čvrstih zuba u vilicama. Njegov smeh je prosto drmao prozorska stakla, raskrilivši se nad krovovima i pustom okolo.

Karmodiju je ovo smejanje već bilo dobro poznato. Blezok je to činio uvek kad se spremao da ubije.

Tako je bilo i ovaj put.

Njegov „sketergan“ s dve cevi izleteo je iz futrole kao čarolijom. Duk Malori bio je preneražen i brzinom i veličinom oružja uperenog u njega. Nije uspeo ni da pomakne šaku.

Pucanj je prepолоvio telo martaša Malorija.

Pao je na lice. Pod njegovim telom naglo se razlivala crvenkasta barica i otapala ledenu koru.

U tišini, koja je potom nastala, iznenada su odjeknula zvona na crkvi.

Džek Largo se mahinalno prekrstio i osetio čudnu zebnju oko srca.

— Zar ne idemo dalje? — pitao je. — Ne sviđa mi se ovo mesto.

— Ostaćemo maol — odgovori Blezok. — Oдавде počinjemo. Prvo ćemo nečim da zagrejemo srce.

On pokaza rukom prema salunu „Pekos“, sandučari od sasušених dasaka i balvana. Sa krova se dizao tanak stub dima.

Prošli su pored Malorija kao pored crknutog psa. Nisu ga ni pogledali. Tek kad su sjahali i vezali konje za gredu ispred ulaza i zakoračili na trem, nekoliko ljudi je izmislilo iz svojih zaklona.

Sa druge strane izlazio je sveštenik, više ne trčeći. Sada je koračao mirno, držeći malu bibliju u rukama, pod bradom, i šapući molitvu.

Tri bandita ušla su u „Pekos“ jedan pored drugog.

Prust Blezok je nogom otvorio vrata i istog časa opali

luster Lanac, koji je držao svetiljku, pao je kao isečen konac i staklo se rasprсло po blatnjavom, istrulelom podu. Zatečeni gosti su pobegli za krajnje stolove ili stali uza zid. Na sredini prostori je nalazila se trbušasta, tučana peć, dobro zagrejana. Na njoj toploti grejao je ruke plećat, dugoruk čovek u crnom krznenom kaputu. Imao je dugu, prosedu kosu i preplanulo lice s duboko usađenim zelenim očima. Nije se ni osvrnuo na razbijeni luster, niti ga je interesovalo ko je to uradio. Buljio je preda se, zagnet toplotom ispod šaka.

Razbojnička trojka ušla je u salun.

Krčmar je neverovatnom brzinom ređao tri čaše po šanku i stavljao flašu sa pićem. Radio je to malo pognut, kao da je svakog trenutka očekivao pucnjavu iznad glave.

— To se zove usluga! — nasmejao se Džek Largo i podigao čašu.

— Možda je znao ko si ti? — pecnu ga Karmodi.

— Ili on? — pokaza Largo rukom na Blezoka.

— Tačno! — smejao se Blezok. — Ovde svi znaju ko sam! Ili možda ne svi?

Okrenuo se prema prostoriji i preleteo pogledom po licima u polutami.

— Da li neko ne zna ko sam ja?

Svi su ćutali.

Čovek iza peći je sedeo oborene glave i bio gluv na sve oko sebe.

— Možda ti ne znaš? — upitao je zelenookog, koji je u taj mah podigao glavu. Njihovi pogledi se ukrstiše. Tada se Blezokovo lice ozari a zubi bljesnuše u osmeh.

— Neka me đavo nosi! — zaurlao je. — Pa to je Ralf Ransom, glavom i bradom!

Largo i Karmodi se pogledaše. Prust Blezok je pošao prema čoveka, ali je na pola puta zastao kao da se nečega setio.

— Ralfe, još uvek loviš? — upitao je.

Ovaj je klimnuo glavom. Lice mu je bilo kao maska, oči kao u ptice grabljivice. Odjednom se između njih rasprostrela preteća tišina. Blezokova usta su se skupila posle osmeha a oči sužile. I čovek se podigao sa male drvene stoličice.

— Ko je sad taj? — umeša se Largo u ćutanje.

Blezok trznu ustima, pred smejanje, ali nije skidao pogled sa Ransom.

— Niste čuli za Ralfa? To je nadaleko čuveni lovac na ucene. Nekad smo bili prijatelji, nekad davno. Ali vremena se menjaju, zar ne, stari momče?

— Pogadaš — potvrdio je Ransom i malo oslobodio kraj svog dugog, crnog kaputa sa belom postavom od krzna.

— Koga sad loviš? — upitao je Blezok, iako je slutio odgovor.

— Pitaš, kao da ne znaš! — odvrati Ransom.

— Mene?

Čovek klimnu glavom.

Džek Largo stade uz Blezoka.

— Zašto mu ne zapušimo usta olovom? — upita dovoljno glasno da ga i Ransom čuje.

— Blezok zna zašto — dobaci lovac na ucene.

— Ralf nikad nije sam — objasni Blezok, ne prestajući da se smeška. Izgledalo je da priča priču o nekom starom drugu sa kojim namerava da popije piće u čas ponovnog viđenja. — Njegovi pajtaši su tu negde, vrebaju nas.

— Gde? — namršti se Džek i zaokruži pogledom po salunu. — Ovde vidim samo njuške premrla od straha!

Blezok je dohvatio svoju Jašu i polako isprio.

— Ralfe, koliko vredim?

— Petnaest hiljada — odvrati Ransom.

— Svega? — razočarano uzviknu Blezok. — Bilo bi bolje za tebe da sačekaš...

— Ne čeka mi se. Imam još posla u Sokori.

— Šteta! Za desetak dana možda, vredeo bih dvostruko više. Ne isplati se da pokušavaš sa 15.000 dolara.

— Ubijao sam ja i za manje — rekao je Ransom i odvojio se od peći.

Blezok prestade da se smeje.

Njega Ransom nije zabrinjavao, već njegovi pomagači koje nije video. A znao je da se nalaze negde u blizini. Trebalo je da više odugovlači razgovor. Samo kad bi glupavi Largo i Karmodi to shvatili i u međuvremenu otkrili odakle im još pretila opasnost.

Futrola od njegovog „sketegana“ bila je pri dnu otvorena. Mogao je pucati i da ga ne vadi, s boka.

Ralf Ransom je bio siguran u sebe.

Blezok je polako ostavio ispraznjenu čašu na šank.

U tom času, jedna mala slamčica pala je sa tavanice na ploču, pored Karmodijeve rukavice. Razbojnici se zgledoše.

Tavanica!

To je bilo... „Pekos“ nije imao pokrivenu tavanicu već velike, koso isprepletane grede i crep. Da li je to vetar naneo trun ili je pao izazvan nečijom kretnjom?

— Ako misliš da će samo mene ubiti, varaš se! — nasmejao se Blezok prema Karmodiju. — I vas dvojica vredite bar upola toliko.

— Briga me! — brecnu se Largo. — Ja nikad nisam pružio ruke da mi vežu. Neću ni sada.

— Živ ili mrtav! — dobaci im Ralf Ransom. — Izaberite način. Što se mene tiče, ova dvojica mogu da odjašu...

— Pa da dobiju metak u leđa?

— podrugnu se Blezok. — Znam tvoj stil.

— Nije ni tvoj lepši — zacereka se Ransom prvi put. — Bar deset udovica vapi za tobom.

— Za tobom, izgleda, neće niko! — smrknu se Blezok i baci brzo pogled na Karmodiju. Ovaj neprimetno spusti pogled prema šanku.

Džek Largo nije bio u toku i nije odmah shvatio o čemu se radi.

Ali Karmodi i Blezok su bili ovejani lupeži. Delovali su munjevito, u isti mah.

Edi Karmodi je odskočio od šanka i opalio četiri hica u tavanke grede. Uporedo sa njim, Blezok je pritisnuo obarač „sketergana” i zrno je izletelo kroz futrolu tačno Ransomu u grudi.

Miris baruta ljuto je zapretio očima. Ransom je pao na peć, odbio se od nje i ostao na podu, zgrčenih šaka.

Malo zatim, još jedno telo palo je sa velike visine pred šank. Prosto je uzdrimalo patosne daske i podiglo oblake prašine.

Džek Largo je iskolačio oči.

— Nebesa! — promućao je. On je imao još dosta da uči.

Blezok je tek sada izvadio svoju skraćenu dvocevku koja se pušila.

Osetio je neko komešanje pored izlaznih vrata. Sevnio je narančasti plamen i zrno je udarilo o šank, odnoseći buket iverja Karmodiju u oči.

Blezok je mirno podigao „sketergan” i opalio prema vratima. Čovek sa koltom stigao je da ispuca samo još jedan metak, ali u pod, pred sebe. Onda je pao i sve je bilo gotovo.

— Hoće li još neko da zaradi petnaest hiljada dolara? — čuo se Blezokov glas.

Niko mu ne odgovori.

— Onda svi napolje! — zaurala Largo i podiže oba svoja revolvera. Hici zaparaše zidove pored glava i pod pokraj čizama. Ljudi u panici nagnuše na izlaz.

— Ti ćeš ostati! — okrenu se Largo prema krčmaru, koji je pokušao da šmugne ispod šanka prema pomoćnom izlazu u kuhinju.

— Ne pucajte... — promuća uplašeni čovek.

— Zavisi kakvo ćeš nam piće dati! — umirio ga je na trenutak Largo. — Ako osetim da ne valja, zakucaću te za zid!

„Pekos” je ostao prazan za tili čas. U njemu su ostali samo tri bandita i tri leša na koje niko nije obraćao pažnju.

Prust Blezok skide svoj pončo i baci preko stolice. Sva trojica sedela su ćutke u praznom „Pekos” salunu, s nogama na stolu.

Krčmar je poslužio piće i odmah se povukao, plašeći se da ne izazove bilo kakav šum kojim bi skrenuo pažnju na sebe.

Minuti su prolazili u ćutanju.

Najzad je Džek Largo ustao sa stolice.

— Prokleta jazbina! — uzviknuo je. — Zašto smo uopšte dolazili ovamo? Ovde nema ničega!

— Biće! — kratko mu dobaci Blezok,

— To ponavljaš stalno — nije smirivao Largo — ali meni je dosta obećanja. I dosta mi je ovih selendri. Zaželeo sam se pravog saluna i devojaka...

— Za te stvari potreban ti je i novac — reče Blezok.

— Pa, zar ga nemaš ti? — nasmeja se nervozno mladić. — Pedeset hiljada! Gde su? Koga treba da ubijemo pa da ga imamo?

Blezok okrenu cev „sketergana” prema Largu.

— Budi strpljiv, balavče! — rekao je mračnog lica. — Ovde ja zapovedam! A ako ne znaš šta da radiš sa sobom, idi i pretresi ove lovce ucena, možda imaju kod sebe nešto interesantno!

— I hoću! — pljunu Largo na pod i krenu.

Pretresao je jednog po jednog. Kod Ralfa Ronsoma se duže zadržao.

— Hej, pa ovaj ima para! — dreknuo je.

— Sigurno je naplatio neki leš — nasmejao se Blezok.

— Koliko je? — upita Karmodi.

— Dve hiljade — izbroja Largo.

— Tvoje je! — reče Blezok.

Mladić se ukoči, ne verujući svojim ušima.

— Moje? Kako moje?

— Pa ti si našao — slegnu ramenima Blezok.

— Valjda delimo sve — usprotivi se Karmodi. Nije osetio da Blezok želi malo da ih zavadi i da time pridobije za sebe jednog više nego onog drugog.

— Delićemo nešto krupnije — reče vođa razbojnika. — Ovo je sitna para.

— Ipak...

— Zašto ih ti nisi pretresao? — upita Blezok cereći se. — On da bi dve hiljade bile tvoje.

— Da, zašto ti nisi? — rekao je i Džek Largo.

Karmodi se namrštio i ućutao. Možda je pomalo počeo da shvata šta Blezok želi. A Džek Largo je to dokazao odmah: nije seo na stolicu do Karmodija već bliže džinovskom razbojniku.

Prust Blezok se smejao od srca. Njega je sve zabavljalo, čak i ubijanje.

Otac ga je oterao od kuće kada je imao samo četrnaest godina, jer je nožem napao železničkog čuvara kada je prenosio novac iz pošte u vagon. Dečak je izmakao poteri i zatražio sklonište kod oca, kovača u Pokatelju, država Ajdaho. Ne znajući o čemu se radi, otac je dečaku dao večeru i poslao ga u krevet. Kada je potera došla i počela da se raspituje, stari kovač je bez razmišljanja pokazao sina... Prust Blezok je pobegao kroz prozor i zauvek nestao iz Ajdahoa. Tako je počeo da obeležava svoj put

razbojništvima, ubistvima, pljačkama, sejući strah gde god se pojavljivao. Hvatali su ga dva puta i oba puta je bežao dok su ga sprovodili. Treći put je slučajnošću oslobođen, ali on je verovao u svoju srećnu zvezdu pa je i to doveo u vezu sa njom. Umesto kase sa zlatom, Karmodijeva družina našla je razbojnika kome su se „smešila” vešala u Santa Feu...

Više od dvadeset godina prokrstaro je Prust Blezok po Srednjem zapadu, okupljao i rasturao družine, plivao u zlatu, ali nikad ga nije trošio toliko koliko bi mogao da je hteo. Oni koji su ga poznavali nešto bolje, govorkali su da ga negde krije. Oni koji su ga mrzeli, rado bi ga videli u mrtvačkom sanduku makar i od samog zlata.

Zakon je stalno bio za petama drskom ubici, no uvek mu je za dlaku izmicao.

Tako je Blezok ušao u legendu, crnu hroniku Sjedinjenih Država.

U svom razbojničkom životu Blezok se družio sa mnogim ozloglašanim lupežima. On je svakako bio od najgore vrste, ali je posedovao ono što se zvalo „lopovska čast”: nikad nije izdao partnera ako se nalazio u opasnosti. Sam se vadio, sam je trpeo. A isto je očekivao od drugih. Oni retki, koji su zakonu otkrivali njegovo poslednje boravište, nalaženi su nekoliko dana kasnije

ubijeni ili obešeni o najbliže drvo.

Prust Blezok je slabo govorio o sebi. Tako je njegov život bio uglavnom za svakog tajna. Nije imao velikih prijatelja, nije ostajao kod žena više od jedne noći.

Njegov život je bio život planinskog lava, kome su potere bile stalno za vratom.

U svom bežanju on je pred sobom sejao pokolj. Nije imao milosti, nije tražio milosti. Kasnije, i kad je umirao, on je smrti smejaao u lice...

U salunu „Pekos” tri razbojnika su ispijale viski i čekale.

Podne je prošlo.

Jedan zalutali posetilac pokušao je da uđe u salun, ali je dobio hitac pod čizme i pobegao je glavom bez obzira.

Kenjon Siti je bio miran sve dok su oni sedeli u salunu.

Ali ako iziđu...

*
*
*

Pit Garfild je u uvali naložio malu vatru i pokušao da skuva kafu za devojkicu i sebe.

Treći dan su jahali na jug a Kerol Abot se nije mogla otresti upornog pratioca.

Ponekad je uhvatila sebe da ga posmatra. Momak je bio prostosrdačan, naivan, simpatičan, ali to je bilo sve.

Retko su razgovarali. Imala je prilike, možda, da ga se otrese pri spavanju. Uzimala je oružje u ruke, nišaniła i razmišljala. A Pit Garfild je spavao blaženim snom, ništa ne sluteći.

Ne, to nije mogla.

Uostalom, do Kenjon Sitiya joj je i bio potreban. Znala je da će otac poslati svoje ljude za njom, a zaštita velikog kauboja mogla bi da dođe u tom slučaju do izražaja.

Međutim, što su se više približavali Kemp Goldu, ona je tražila načina da tamo ode sama.

Vatra se rasplamsala i Pit je dodao još granja u plamen.

Ništa nije pitao. Samo je zurio u nju i smešio se svojim glupavo-zaljubljenim pogledom.

On ništa nije znao o njoj, mislila je. Da je znao, možda bi sve bilo drukčije. Nije se čak raspitivao ni šta to nosi uza se u kovčežiću. Jednostavno ju je pratio i bio pri ruci.

Kerol Abot se skupila, ogrnuta ćebadima.

Garfild se nešto muvao oko konja. Videla je samo njegovu senku kako promiče kroz stabla drveća.

Voda u limenom lončiću počela je da vri. Misao na toplu kafu malo joj povratila raspoloženje, pa joj ni Garfildovo prisustvo više nije smetalo kao do sada. Iako je izgledao trapav, kauboj je već što jahao, kuvao kafu i spremao jelo i umeo je da je ostavi na mi-

ru da razmišlja. Jednom rečju — kauboj iz Montane nije izgledao kao čudovište iz prvih dana poznanstva. Pogotovu što nijednom nije pokušao da joj se približi, iako su spavali blizu jedno do drugog: ona u svojim mislima, on sa koltom pod glavom.

Osetila je šum iza sebe i podigla glavu.

Nešto se tu nije slagalo, pomislila je u magnovenju. Pitova silueta još se ocrtavala među drvećem, a neko je iza nje koraknuo...

Ko?

Sa užasom je raširila oči.

Potera?

Odjednom je na ustima osetila hladnu, koščatu šaku, koja joj je ugušila krik. Zatim ju je neko snažno povukao natrag i stisnuo uza se da je jedva disala.

Videla je drugu ruku sa revolverom kako se podiže. Cev je izgledala kao premazana odsjajem vatre i ciljala je tačno prema kauboju. Nije mogla da ga opomene, ni glasom ni pokretom. Gubila je dah.

Prst nepoznatog na obaraču polako se grčio pred pucanj.

Kerol Abot je poslednjom snagom ispružila nogu i čizmicom udarila u plamen. Buknule su varnice i osvetile za trenutak prostor oko njih, da je i Garfild to zapazio.

— Hej! — čuo se njegov glas nedaleko.

Nepoznati je pritisnuo oroz i

kolt je zagrmeo kao lavlja rika u noći.

Tri puta.

Kaubojeva silueta je nestala, bešumno. Čulo se samo rzanje konja.

Stisak na njenim ustima je pustio. Nepoznati se izmakao i ostavio je dole slobodnu. Podigla je glavu i ugledala Mela Farouza kako se satanski smeška.

— Ti? — prošaputala je sa mržnjom.

— Da, ja! — rekao je on samouvereno. — Zar mi se nisi nadala?

Ona se odmače još dalje, držeći kovčežić u ruci.

Farouz to primeti i nasmeja se kratko.

— Otac me poslao po to — rekao je, pokazujući prstom u pravougaonu kutiju od rezbarenog drveta. — A što se tiče tebe... dao je reč da ću mu postati zet.

Devojka je napravila gadljiv izraz na licu.

— On to nikada ne bi rekao! — uzviknu.

— Zašto ne? Zar ti nisi lopov? I kakvu to osvetu spremaš, kad si ponela sa sobom 80.000 dolara u nakitu?

— Pročitao ti je pismo?

— On nema tajni preda mnom — hvalisao se advokat, zagledajući nokte.

Kerol Abot je prebirala misli, tražeći izlaz iz neugodne situacije. Mel Farouz je bio stostruko veća smetnja od kauboj.

Pogledala je prema drveću.

— Šta si uradio sa njim? — upitala je, nadajući se da nije najgore.

— S kaubojem? Ubio sam ga, šta drugo?

— Podlače! On nema veze sa mnom...

— Nema? — rugao se Farouz.

— A otkud da jašete zajedno od Santa Fea naovamo? Slučajno?

— On nije mrtav!

— To se nemoj nadati! — smeja se levoruki advokat, ali ne tako sigurno kao u početku. Ustao je i pogledao u pravcu konja kraj kojih se malopre nalazio Pit Garfield. — Uostalom, najbolje je da proverim. Ne pokušavaj da bežiš, ima puno zmija okolo...

Odgegao se tamo na svojim dugim, mršavim nogama, držeći u ruci otkočen revolver.

Kerol Abot se kolebala da li da pobegne ili ne. Pred njom se nalazila noć, a ona je bila bez konja. Jedina nada je ostala u koltu koji Farouz nije ni sanjao da ga ima.

Zato je ostala da ga sačeka.

Mel Farouz je, u šumarku, počeo da psuje. Jasno mu je čula glas.

— Prokleti pas! — siktalo je. — Gde li je samo otpузao, Znam da sam ga pogodio! Siguran sam!

Kerol Abot odahnu.

Kauboj, znači, nije mrtav. Ni se negde ranjen sklonio, ili je možda i pobegao. Ipak nije zaslužio takvu smrt.

Stezala je oružje u ruci, pod čebetom i čekala.

Advokat gradonačelnika iz Santa Fea žurno se vratio vukući konje za sobom. Odjednom mu se žurilo. Prišao je vatri sa namerom da je ugasi nogom, ali mu pogled skliznu na devojkicu i u očima bljesnu iznenađenje.

— Gle! — samo je rekao,

Kerol Abot podiže ruku sa oružjem.

— Ja ne idem natrag! — rekla je odlučnim glasom. — Ja se ne vraćam! Čuješ li?

Mel Farouz se brzo povratio i opet se smejućio.

— Nećeš valjda pucati u mene? — pitao je sladunjavim glasom. — Ne leži to tebi... Hajde. Što ne pucaš? Čekam!

Devojčina ruka zatreperi a oči zasuziše. Mel Farouz je tačno znao šta govori. Nije ga mogla ubiti tako hladnokrvno. Ni po koju cenu.

— Ne približuj se...

— Daj mi tu stvarčicu — pružio je Farouz ruku. — Za tebe je nešto lepše nego revolver. Recimo: taj nakit? Zar ne misliš da bismo ga mogli poneti zajedno?

— Šta...?

— Recimo, da ga ne vraćamo ocu? Da bude naš? Imam neka poznanstva u Sent Luisu, to bi bio grad za nas dvoje. A?

Devojka je uzmičala, ali ruku nije spuštala. Farouz se zabrinu da se ona ne spotakne i kolt slučajno opali u njega. Zato je zastao i namršio se.

— Nemam vremena da te ubeđujem — mračno je rekao. — Ovde više nismo sigurni! Abot je rekao da te dovedem i ja ću to uraditi. Dao je svoju reč!

— Ja ne idem! — nije odustajala devojka. — Pucaću...

Mel Farouz je ponovo zastao.

Između njega i Kerol isprečila se vatra, koja je dogorevala i ustupala mesto pomrčini. Njihove dve senke sablasno su se povijale pri umirućim plamićima.

Vatra je skoro dodirivala Farouzove čizme.

Preko nje je posmatrao devojčino užareno lice i podmuklo se smeškao.

— Ne prilazi! — opominjala ga je Kerol,

Mel Farouz je za kratko spustio pogled i vrhom čizme napipao žar. Zatim je munjevito podigao nogu i ostaci vatre, ugljenisanog drveta i zapaljenih grančica poleteli su prema devojčinom licu.

Ona je mahinalno podigla obe ruke da se odbrani...

Farouz se našao u dva skoka pred njom i stegao joj zglobove.

— Sad miruj, ptičice! — došapnuo joj je na uvo, stežući je na grudi. — Miruj, ili ću zaboraviti da budem nežan! Ja nisam Blezok!

— I nisi! — vrisnula je Kerol, otimajući se. Iz ruke ispade kovčez i otkotrlja se na zemlju, zveckajući.

— Sreća te napušta — cerio se advokat — pa čak i nakit...

Odjednom je nešto zviznulo kroz vazduh!

Mel Farouz nije mogao odmah da dokuči šta je, sve dok se na njega nije spustio krug konopca.

Lasó! — sevnulo mu je kroz glavu.

Gurnuo je devojku od sebe i pokušao da se izmakne, ali uzalud. Konopac se obmotao oko mišica i divlje ga stegao.

Mel Farouz se istog časa oznojio od straha.

Napravio je pokret šakama, ne bi li se domogao oružja, no laso se još više useklo u meso, tako da je zauriao iz sveg glasa.

Onda je osetio snažan trzaj i pao je na zemlju, na kolena, glave umočene u busenje i vlažnu travu.

— Pit! — prvi put je izgovorila Kerol kaubojevo ime s radošću.

Džinovska Garfildova figura izroni iz mraka, namotavajući laso na levu ruku. Njegovo blede lice smešilo se punim obrazima. Ličio je na nekog predradnika sa ranča, kome je uspelo da uhvati odbeglo june i savlada ga običnim konopcem.

— Mislila sam... da ste ranjeni — rekla je devojka, kupeći sa zemlje oružje i nakit. — Zar niste?

Garfild odmahnu glavom.

— Samo me očešalo — reče,

pokazujući malu, crvenkastu mrlju na laktu. — Šmugnuo sam, jer nisam znao da li ih ima više. Kad ono — samo jedan neuhranjeni telac...

Kerol Abot se nasmeja i protiv svoje volje.

— Prvi put vas vidim da se smeškate — reče on.

Devojka se uozbilji.

Savlađujući sva ostala osećanja, vratila se na svoje mesto pred već ugašene vatre.

— Brzo će opet planuti — javi se Garfild.

— A njega? — upita devojka, pokazujući na Farouza koji se uvijao od bolova na zemlji. Laso mu je prosto seklo mišice.

— Stavićemo ga o drvo — odgovori kauboj.

Farouz prestade da se grči.

— Šta? — zauriao je. — Nemate pravo da me obesite!...

— Samo da nađem dobro drvo — rekao je kauboj, gledajući oko u granje. Nije bio dirnut Farouzovim drećanjem.

— Prokleti govedaru! — urlao je Farouz. — Platićeš mi to jednog dana! Napraviću od tebe šnicle!

— Jednog dana... — ponavljao je Garfild za njim. — Kojeg dana, kad sutrašnji dan nećeš dočekati?

Advokat umuče. Hladan znoj ga je oblivao, čak preko leđa. Sedeo je na zemlji i osećao kako mu vlaga prodire u svaku kost.

Garfild mu priđe i omota laso

još nekoliko puta oko njega, a onda ga priveza uz drvo.

— Obesiću te ujutro — reče.

Mel Farouz ga pogleda zastakljenim očima. Disao je isprekidano.

— Ona je puna para, kauboj — pričao je brzo. — Sve dolari! Na hiljade! Odveži me, pa ćemo podeliti to što ima! Važi li?

— Otkud takvoj devojci pare?

— progundā Garfild, s nevericom. — Nisam video!

— U kovčežiću su! — užurbao je Farouz. — Ukrala ga je od oca, pre tri dana. Nisi to znao? Ja kad ti kažem. Ukrala ga je!

— Ukrala? — oteže kauboj, namrštivši se. — Stvarno?

— Kunem se! — uzviknu Farouz.

Garfild se odmače, a onda raspali advokata po ustima. Čovek zajauka, a iz raspukle usne linu krv.

— To si sad rekao i više nikad! — posavetova ga Pit i udalji se.

Kerol je pratila njegov hod, otvorenih očiju.

— Šta se desilo? — upita. — Zašto ste ga udarili?

— Ima pogan jezik — odgovori Garfild i ispruži se pored vatre. — Hoćete još kafe?

— Ne — uzvрати devojka zamišljeno.

*

• •

U zoru, Kerol Abot i Pit Garfild su odjahali dalje.

Na ivici šumarka o najdebljoj grani jednog drveta visio je Mel Farouz, upetljan kao kobasica. Laso mu je bilo namotano na ruke i tako okačen koprcāo se nogama i glavom na sve strane, izbacajući najgore kletve koje su mu padale na um.

*

* •

Za rasklimatanom zapregom, koju su vukla dva olinjala kljusetā, išlo je desetak ljudi. Na kolima se nalazio drveni mrtvački sanduk, sklepan od dasāka različitih dužina.

Bilo je rano jutro, mraz se hvatao za nozdrve iako je na nebu, još uvek nisko, kroz ogolelo granje putovalo pozlaćeno klupče, koje je bilo sunce.

Povorka je išla laganim korakom.

Džordžijanac je zaustavio Miga i skinuo šešir.

Starac, koji je koračāo ispred zaprege, noseći veliki drveni krst sa upisanim imenom „Barnej Bigs” zaustavio se i podigao pogled. Iza njega je zastala zaprega, a onda i povorka. Nešto dalje, pocrneli krovovi i tmurni zidovi kuća ležali su u blatu kao jato usnulih gavranova.

Nebo nad njima bilo je olovno-sivo.

— Ostajete ili odlazite dalje? — upitao je starac tihim, šupljim glasom. Ostali su ćutali i slušali.

Holidej stavi šešir ponovo na glavu. Lice mu je bilo kao od kamena isklesano, bez trzaja. Krst je u rukama starca zadrhtao, kad je stranac progovorio metalnim glasom:

— Samo bih se ogrejao ako ima gde.

Čovek sa krstom pokaza glavom na ime koje je bilo upisano.

— Mogli ste kod njega — reče.

— Bio je dobar čovek, miran...

— Šta se desilo?

— Hteo je da naplati piće, a on ga je ubio. Tako... nizašta. Razneo mu stomak ovako. Kao topom...

— Ko?

— On, Blezok. I on je samo svratio. Nije se zadržao više od deset minuta. Posle su došli još neki, sad i vi. Šta tražite u Lorn-taunu? Ovo je najbednije naselje odavde do Albukerka...

Holidej je pogledao preko glava ljudi u pravcu kuća.

— Kuda je otišao Blezok? — upita.

Starac je uzdahnuo, umorno.

— Kuda? Prema Kenjon Siti-ju, gde drugde? Sva trojica su... gadovi. Ali on je najgori. A ko ste vi? Iz njihovog društva?

— Šta vi mislite? — naže se kockar u sedlu.

Starac ga je posmatrao neko

vreme, a onda stavi krst na rame.

— Niste... Inače biste mi isčupali jezik za ove poslednje reči.

I povorka krete.

Nešto kasnije Džordžijanac je privezao Miga pred krčmom „Barnej Bigs Salun”.

Bila je to bedna krovinjara, šupljih zidova kroz čije su se pukotine uvlačili hladnoća i vetar. Stakla na prozorima zamenile su stare novine i krpe pa je zbog toga unutra bilo više mračno nego svetlo.

Za šankom su stajala dva čoveka i pila neko piće iz velikih zemljanih vrčeva. Na sredini prostorije nalazila se peć, okolo grubo istesani stolovi i klupice umesto stolica.

U samom uglu sedelo je neko društvo i igralo karte.

Vazduh je mirisao na vlagu, jevtin duvan i viski. Ćutanje i podozrivost dočekali su visokog stranca u crnom odelu i crnom ogrtaču sa krznenom postavom.

Džordžijanac se zaustavio kraj šanka i pogledao police sa pićem.

Jedan od dvojice gostiju za barom malo se odvojio i rekao:

— Gazda je otišao na put... Mi se sami služimo.

Njegov drug se kratko nasmejao.

Obojica su bili neobrijani tipovi, u pohabanim odelima i zamašćenim šeširima, grubih lica i podmuklih očiju. Holidej je ocenio da nisu iz Lorn-tauna. Obojica su

nosila koltove na desnom kuku, a stariji, sa zečjom šapom na vrhu šešira, držao je u levoj ruci pušku.

Pošto nije našao brendi, kockar je morao da se zadovolji lošim viskijem. No, i to je bilo bolje nego ništa.

— I ti tražiš Blezoka? — upitao je onaj s puškom.

Kockar kresnu palidrvce i zapali cigaru.

— Možda ne voli da razgovara — reče onaj drugi. Imao je rošavo lice i guste obrve.

— Misliš da je suviše otmen za nas? — primeti njegov drug, cereći se. — Ili se varamo?

Holidej zubima izvadi zapušač s flaše i prinese grlicu malu čašicu.

— Jesi li od naše sorte ili nisi? — upita nervozno čovek s puškom.

— Od koje ste vi sorte? — zapita Džordžijanac, ispravljajući se.

— Blezok je juče vredeo petnaest hiljada — nastavi ovaj. — Dobili smo obaveštenje da su dodali još deset. Za ubistvo u Koul Springsu! Znači li to nešto za tebe?

— Ništa zasad — odgovori Holidej suvo.

— Ti ga ne loviš?

— Zašto bih?

Čovek odloži pušku na bar i nasloni se laktom o ploču.

— Učinilo mi se — reče. —

Mi smo možda zakasnili. Ralf Ransom i njegovi momci su već u Kenjon Sitiju. Mi ćemo kasnije, za svaki slučaj, ako ih je Blezok nadmudrio. A kakav je on, ne bi me čudilo.

Holidej nije ništa rekao.

Čovek nastavi:

— Blezoka je teško uhvatiti. Mi ćemo probati nešto drugo, zar ne. Jensi? — okrenuo se prema rošavom. — Protiv njegovog „sketergana“ ne može se koltovima, a?

Pritom se smejaio podmuklim smehom, uživajući unapred u svom planu. Njegov partner je bio sasvim ozbiljan, a nije skidao oka sa kockara.

— Možda je savezni maršal? — gurnu on laktom druga.

— A? Ko to?

— Ovaj kicoš... Slušao sam o takvima. Umeću da se preruše u samog đavola, samo da se dokopaju žrtve.

— I para? — dodao je njegov prijatelj.

— I toga, onako uzgred. A ja baš ne volim takve, makar da su mi puni džepovi limenih značaka.

Čovek s puškom je pogladio zečju šapu na šeširu i cokuo jezikom.

— Pogledaj mu koltove? Sifajaju kao dečje igračke. Šta misliš, ume li da ih izvadi dok izbroji do pet?

Rošavi je zavrteo glavom, sumnjičavo.

— Ne znam... Kladio bih se, možda, do četiri. A ti?

— Ja sam za pet. Ne odustajem. Koliko ulažeš?

— Po deset dolara.

— Tvojih deset na mojih dva-deset...

Holidej je celo vreme gledao u piće, oborene glave. Senka šešira skrivala mu je gornju polovinu lica. Cigareta u ustima odjednom mu je postala bljutava. Ako je Pit Garfield naleteo na Blezoka, onda se loše piše i njemu i devojci. U čemu je tajna njegove tvrdoglave upornosti da podmeće glavu pod revolversku vatru, zbog čega mu je stalo da kauboj iz Montane sačuva kožu?

Zašto je izazivao smrt kao da joj se ruga?

Zašto su ga se tuđe sudbine više ticale nego njegova sopstvena?

Ni sam nije mogao da nađe odgovor.

Jednostavno je išao, s pečatom legende na sebi...

Osetio se umornim i nije ni slušao o čemu se ona dvojica preko puta dogovaraju.

Ovo mesto je ličilo na groblje, pa je pozeleo da što pre izaše na vazduh.

— Čekajte! — zaustavio je rošavi Džordžijanac, kada se ovaj spremao da izađe. — Mi smo se već opkladili...

Holidej nabra obrve.

— Šta hoćeš, čoveče? — resko ga upita.

Pogled ledenoplavih očiju sasekao je lovca na ucene poput noža. Odjednom je zaboravio šta je hteo da kaže i samo je tupo blenuo u kockara. Bilo je u tom pogledu nečeg što ga je hipnotisalo, paralisalo. Da je znao kakve ga oči čekaju ispod oboda šešira, nikada se ne bi kladio...

Njegov drug je dobacio sa strane:

— Kladili smo se da ne možete izvući oružje dok izbrojimo do pet. On tvrdi do četiri, ja do pet. Šta vi mislite?

Rošavi je i dalje zurio u Holidejevo lice, kao oduzet.

Džordžijanac se polako okrenuo, a da ga rošavi nije pozvao ni šapatom. Samo je stajao i gledao.

Njegov kompanjon je otvorio usta od čuda.

— Šta je s tobom? — viknuo je. — Zašto si ga pustio?

Rošavi je otresao glavom kao pokisli pas.

— Uh... Nisi mu video oči?

— Nisam, pa šta? Zar ubijaju?

Ovaj klimnu glavom, zamišljeno.

— Tako nekako — reče. — Mislio sam da ću pasti...

*
* *

Umotan u debelo čebe preko svog kaputa, Sten Abot je pro-

klinjao čas kad je doneo odluku da krene za kćerkom i ukradenim nakitom. Međutim, nije želeo da pokaže svoju kolebljivost pred Ramosom, ali je zato za svaku situaciju gundao i psovao.

Što je vreme više prolazilo, sve je bilo manje siguran u to da će stići Kerol pre nego što ona nađe Blezoka.

Istina, Ramos Kazbelo je poput psa tragača pronalazio tragove, išli su prema jugu, ali ga je crna slutnja obuzimala sve više.

U naseljima gde su se raspitivali, dobijali su čudna obaveštenja: po njima, ispadalo je da na jug kreće čitava legija najraznovrsnijih tipova!

Prolazili su i kauboj, i devojka, i Mel Farouz, čak se i Holidej naslućivao, ali pored njih bilo je bar tuce nekih probisveta u poteri za Blezokom.

Tako su se tragovi mešali i postajali sve zagonetniji.

Abotu se sve manje dopadala misao da se sretne sa Blezokom, oči u oči. Iako je goreo od želje da ga ubije, priče o njegovog svireposti i hladnokrvnim ubistvima potiskivale su u drugi plan njegovu slepu mržnju za sramotu koju mu je naneno preko Kerol.

Morao je bar naći Farouza. On i Kazbelo biće dobra zaštita na putu do kćerke.

Malo kasnije, na jednom proplanku, Ramos Kazbelo je zate-

gao uzde konju i pokazao rukom napred.

— Šta je — prenu se Abot i ruka mu kliznu prema pušci o sedlu.

— Tamo — pokazivao je Meksikanac, prema šumarku — obešen čovek.

— Obešen? Ima li još nekoga?

Ramos zavrte glavom.

— Čudno je — reče — što njih nema...

— Nema koga?

— Lešinara... Možda je čovek živ?

— Obešen a živ? — progunda Abot. — To bih voleo da vidim! A da nije neka klopka?

— Ptice lete nisko — reče Kazbelo. — Sam je.

— Do đavola i ptice — mrmljao je gradonačelnik. — Toga se nikad ne bih setio...

Licem Meksikanca prelete senka osmeha.

Poterali su konje prema velikom drvetu.

Što su se više primicali, to se Abotovo lice više pretvaralo u izraz začuđenosti i besa. Poznavao je to mršavo telo, plavu košulju, taj zeleni prsluk... Zar je moguće?

— Farouz! — reče, i opsova. — Obesili su ga kao vreću kostiju!

Prskajući od gneva, Sten Abot izvuče pušku iz korica, kratko nanišan i opali.

Konopac puče po sredini i advokatovo telo tresnu o ledinu.

Po drugi put toga dana, njegovo lice zaroni u blato i skliznu napred ostavljajući ispod brade dubok trag.

Ramos Kazbelo sjaha i izvuče nož iz kožne futrole na opasaču pozadi.

— Osvesti ga! — naredi Abot.

Kazbelo pođe po čaturicu sa vodom.

— Kuda ćeš? Nisam ti rekao da ga pojiš!

Meksikanac sleže ramenima, vrati se, okrenu advokata prema sebi i razvuče mu dva opaka šamara.

Mel Farouz je brzo otvorio oči.

Buljio je u Abota kao u utvaru.

— Ja... mister Abot... otkud vi... — mucao je, ustiju punih blata i vode. Bio je sav umazan, od glave do pete.

— A otkud ti na drvetu? — zareža Abot na njega. — Da nisi tražio nakit po grančicama?

— Kerol je... sa onim kaubojem. Prevarili su me...

— Zaveži! — obrecnu se Abot.
— Gde ti je konj?

— Odveli su ga...

— Stvarno? Onda, stigni nas kad ga pronađeš — dovrši Abot i mamuzama dotaknu sapi životinje pod sobom.

Mel Farouz je bledog lica grizao svoje inače beskrvne usne.

— Ostavite mi makar oružje — zamolio je šupljim glasom.

Abot se okrete.

Njegov advokat je stajao u po-

lju, sličan strašilu za ptice. Međutim, u očima mu se videla želja da se sveti i ubija. Abot je to osetio i nije hteo da propusti priliku.

Izvadio je svoj kolt i bacio Farouzu pred noge.

— Evo ti! — doviknuo je. — Ako se ne spremaš za kratko vreme, ne vraćaj se. Opušten si!

Farouz se čuteći saže za oružje.

Dva jahača su se već gubila u izmaglici.

*
* *

Nakrivljena, kišom oglodana tabla sa natpisom „Kenjon Siti“ stajala je pod velikim razgranatim drvetom. Dole, samo nekoliko milja dalje, ležalo je naselje, pusto i beživotno. Nad njim su se, sa brda, nadnosili oblaci puni snega i zima je u tom kraju već spremala svoju belu, hladnu čebad za ledine.

Kerol Abot je zaustavila konja. Pitt Garfild takođe.

Ovde je morala da se odluči. Dalje nije mogla.

— Umorna sam! — rekla je.

Kauboj sjaha prvi i pomaže devojci da siđe.

— Gradić je blizu — rekao je. — Možemo tamo da se bolje ogrejemo? — predložio je zatim.

— Hoću ovde! — rekla je de-

vojka nervozno. Garfild je pomirljivo slegao ramenima.

Skinuo je čebad sa sedla i rasprostro na zemlju gde je najviše bilo trave. Dok je klečao i zatezao ivice, Kerol Abot mu nečujno zađe za leđa.

Ruka sa koltom visoko se izdigla iznad Garfildove lobanje.

— Sad možete da se...

Rečenicu je prekinuo na pola.

Dobio je udarac u teme drškom revolvera i zaneo se.

Međutim, jedan udarac od devojačke ruke nije bio dovoljan da obori diva kakav je bio Pit Garfild, kauboj litalica.

Zadržao se rukom da ne pocrveni.

Kerol se uplašila da će se poći. To nije smela da dozvoli. Sa panikom u očima podigla je opet ruku.

I opet je udarila.

Tek tada je Garfild klonuo. Zemlja pod njim kao da se zatrešala...

Devojka se nekako uspuzala u sedlo, bacila pogled na Garfilda koji je ležao dole i uzdahnula. Kauboj je ležao licem okrenut zemlju, kao da spava.

Ona povuče uzde i konj poslušno krene niz padinu.

•
• •

Sa suprotne strane Dok Holidej je već ulazio u Kenjon Siti.

Odmah je, u dnu ulice, ugledao konje privezane o prečku pred jednom zgradom. Njegove oštre oči pročitale natpis: „Pekos”.

Kenjon Siti kao da je bio mrtav grad.

U stvari, sve je bilo tu: saluni, trgovine, berberska radnja, sobe za noćivanje, čak i crkva — ali nije bilo ljudi.

Zbog zime, ili zbog nečeg drugog?

U grobnoj tišini popodneva kopita Džordžijančevog šarca odzvanjala su o zaleđenu površinu glavne ulice.

Ispod oboda „kalifornija” šešira oči najboljeg strelca Zapada pretraživale su svaki ugao. Ruke, nehajno oslonjene o jabuku sedla, bile su spremne da se na svaki šum dokopaju drški koltova ukrašenih slonovačom.

Tog puta, na šum desno od sebe, kockar je istrkao desni kolt.

Niklovana cev čuvenog revolvera čoveka iz Džordžije zamalo nije posejala smrt prema svešteniku Kenjon Siti.

Čovek je izišao iz neke kuće i uplašeno se trgao. Onda se prekrstio i promrmljao kratku molitvu sebi u bradu.

Na prozorima su se pojavila bleđa lica ljudi i žena.

Sveštenik se ponovo prekrstio, posmatrajući došljaka u nedoumici.

— Šta je sa ovim gradom, oče?
— upitao je Džordžijanac, vra-

tivši oružje natrag. — Ko je umro?

— Umro je zakon — odgovori sveštenik. — Naš maršal je poginuo od ruke bezbožnika i ubice!

— Koliko ih je? — upita Dok, pokazujući glavom prema konjima vezanim ispred „Pekosa”.

Sveštenik se prekrsti.

— Bila su trojica... Blezok je najgori od njih. Neka ga nebo kazni! Neka ga sagori, prokletnika.

I ponovo se prekrsti.

Holidej se gorko osmehnuo:

— Ako čekate da nebo kazni, biće to dugo, oče! Da li je još neko prošao ovuda? Neka devojka i jedan veliki kauboj?

Sveštenik je odmahnuo glavom, gledajući preda se.

— Ništa nisam video... Molio sam se bogu da ubice odu odavde što pre. Svi se molimo.

Džordžijanac je podigao vođice svog šarca.

Sveštenik je podigao glavu.

— Stranče — rekao je tiho — ne ulazi u Kenjon Siti! Ako ne želiš smrt...

— Možda i želim — odvrati kockar — ali uzalud. Nikako me neće...

I krenu.

•
•

Lovci na ucene, ili bolje reče-

no lovci na ljudske glave, popili su poslednje piće u „Barnej Bigs salunu” u naselju Lorntaun.

Čovek sa zečjom šapom na šeširu obrisao je usta nadlanicom i povrnio kragnu. Pretpostavljao je da ga napolju čekaju mraz i studen. Njegov partner rošavog lica kao da se premišljao da li da ostavi toplu prostoriju ili ne.

— Šta čekaš? — pozvao ga je drugar. — Ralf Ransom je ili uspeo ili poginuo, druge nema. Da se nisi uplašio?

Rošavko se iskezio.

— Za dvadesetpet hiljada dolara ne plašim se ni trojice Blezoka! Da popijemo još po jednu?

— Ne! — uzviknu čovek s puškom. — Trebaće ti bistra glava, Diksi! I tačno oko.

Rošavi, koga je prijatelj nazvao Diksi, namrštitio se na ovo, ali je oćutao.

Tada su se otvorila vrata i ledeni dah prostrujao je salunom. Na ulazu su se pojavila dva stranca. Rošavko hurnu laktom svog kompanjona.

— Neka me obese ako ovde nije zborna mesto svih tragača!

— Misliš? — sumnjičavo je merio pridošlice čovek sa zečjom šapom na šeširu. — Ne izgledaju tako. Naročito onaj tamo manji. Više mi miriše na nekog trgovca, ili sudiju...

— Bah! Samo mi sudije ne spominji...

— Hajdemo.

— Čekaj... Ovaj stariji mi izgleda pun para. Šta misliš?

— Ne volim da pogađam.
— Pogledaj mu kaput. Čizme od najbolje vrste. Vidiš?
— Vidim, ali... onaj s njim mi se ne dopada.

— Onaj melez? Što pilji u nas? Njega prepusti meni, Kol. Pobeći će taj čim zvecnem mamuzom.

— Ja bih najradije da pođemo. Uskoro će noć.

Stranci su prišli peći, posmatrajući ispod oka prostoriju.

Iza šanka nije bilo nikog. Svuda je vladao polumrak i tišina, koja se rukom skoro mogla opi-pati.

Bili su to Sten Abot i Ramos Kazbelo.

Praćen pogledima dvojice „lovaca“, Abot je prišao šanku. Ramos je stajao na istom mestu.

— Zar nema krčmara? — pitao je gradonačelnik Santa Fea, ali nikog određeno.

— Mi smo tu! — primeti ironično Diksi.

— Onda natoči po piće — smrknu se Abot. Rošavko se uspravi i sevnu očima.

— Vređate, mister? — zarežao je, prinosеći ruku oružju.

Ali Sten Abot nije bio plašljiv kako se Diksiju učinilo na prvi pogled.

— Tražio sam vlasnika saluna, a ne tebe! — rekao je mirno.

— Vlasnik je oputovao — umeša se Kol, s puškom preko nadlaktice. Podigao je pogled prema tavanici i pokazao prstom prema nebu. — Gore!

Sten Abot raskopča kaput, a onda dohvati jednu flašu sa police.

— Sad mi naplaćujemo piće! — isceri se rošavko.

— Onda stani na svoje mesto — dobaci mu Abot, pokazujući iza šanka.

Rošavi se ponovo ispravio i izmakao. Njegov prijatelj je bacio pogled prema Meksikancu i nasmejavao se. Melez je stajao, istina, napregnuto, otkopčane bunde, ali nije imao ni opasač ni revolver.

Sve je izgledalo lakše nego što su mislili.

— Možda i oni idu u našem pravcu? — upitao je Kol svog partnera.

Rošavko je namrgođen zurio u debelu cigaru, koju je gradonačelnik zapalio. Sladunjavi miris prosto je ošamutio lovce na uce-ne.

— Misliš da traže Blezoka?

Abot načulji uši.

Pominjanje ovog prokletog imena zagorčao mu je ukus pića.

— Gde je Blezok? — upitao je naglo.

Rošavi se nasmejavao, gurkajući druga.

— Hteo bi da zaš? — cerio se.

— Ne ličiš mi na lovca, matoril!

Sten Abot se savladao da ne prasne.

— Ako hoćeš obaveštenja, onda će te to skupo stajati — nastavio je Diksi. — Više nego što misliš.

Pri tome se polako odmicao od šanka. Za to vreme, njegov pajtaš je cev puške okrenuo prema Ramosu Kazbelu, ne računajući mnogo na njega. Bio je daleko, a bio je i nenaoružan.

— Šta ti imaš sa Blezokom? — raspitivao se Kol. — Da mu nisi rodbina?

— Imam posao koji ne trpi odlaganje — rekao je Sten Abot. — Niste vi jedini koji znaju gde je ta bitanga!

— Bitanga? Oho, teške reči, mister. Blezok bi se smrtno uvredio kada bi to čuo — cerio se rošavi Diksi. — Onaj nedavno nije se tako izražavao, a ličio je na kicoša...

— Ko to? — prenu se Abot.

— To Diksi bolje zna — smejao se Kol. — Rekao je da njegov pogled obara s nogu...

— Nije rekao kako se zove? — upita Abot.

— Nije imao vremena. Brzo je odmaglio...

— To mora da je on — promrmrljao je gradonačelnik. Ali gde je Kerol? Da li je već prošla ovuda? Da li je stigla do bandita? Kako uopšte zamišlja ta balavica da ubije čoveka koga policija pet saveznih država nije uspeła da ulovi?

I taj nakit...

Čemu joj je on potreban? Njime nije mogla da kupi opremu. Za tako nešto bilo joj je dovoljno šaka dolara.

Zašto ga je onda ukrala?

Iznenada, Sten Abot preblede i zagrcnu se.

Nebesa!

Nije valjda to što je pomislio? To bi bio pakao!

Ne, to je nemoguće! To ne bi ličilo na nju! Zar bi mogla njemu tako nešto da nanese? Njemu, koji je u njenoj sramoti osetio zajednički bol? Njemu, rođenom ocu!

U tom pomamnom razmišljanju i razgovoru sa samim sobom, čaša od viskija prsła je u Abotovoj šaci a da je skoro nije ni osetio.

Lovci su se zgledali.

Krv je pomešana sa pićem kanula na ploču bara.

Ramos Kazbelo je hteo da priđe, ali ipak ostade na svom mestu.

Sten Abot rastvori šaku i pogleda u posekotine. To ga je malo povratilo. Iz džepa je izvadio maramicu, nalió je viskijem i privezao šaku.

Rošavko je slegnuo ramenima i dohvatio svoju čašu. Kol je učinio isto što i njegov partner.

— Čudno — progundao je Diksi — svi idu u jednom pravcu, svi traže Blezoka. — Ko će prvi da dobije nagradu? Vi?

Abot, kome je ovo pitanje bilo upućeno, mrzovoljno je pogledao u sabesednika za šankom. Njegove misli su bile odlutale na drugu stranu i sada se teško snalazio o čemu je reč.

— Kakve nagrade, čoveče? —

izbi iz njega. — Nisam te pitao ništa! Zaboravi!

— Ali ste me uvredili! — terao je Diksi svoje.

— Nazvali ste ga bednim točiocem pića — dopunjavao ga je Kol.

— Tačno. Zar ste zaboravili to, mister? To ne može tako da prođe.

— To košta...

— Da, to će vas koštati, mister — upadali su oni jedan drugome u reč kao po dogovoru — i to čitavih pedeset dolara!

Abot se zagleda u čoveka, kao da je ovaj sišao sa uma.

— Pedeset dolara?

Rošavko se uozbiljio.

— Malo, zar ne? U redu, prištaću na sto: pola za mene, pola za mog prijatelja.

Gradonačelnik uzdahnu, mračno.

— Nije mi do šale, druškane — reče.

— Ni nama — odbrusi Diksi i u njegovoj ruci se pojavi kolt. — Pare na suncu!

Sten Abot se naroguši.

— Šta ovo znači? Pljačka? — uzviknuo je, crven u licu.

— Baš to! — nasmeja mu se rošavi u lice. — Izgleda da će ti biti lakše da dišeš ako te oslobodimo tereta! Podigni ruke!

— Pare nisu kod mene — promrsi Abot dižući dlanove gore.

— Nego?

On pokaza glavom prema Meksikancu.

— Ramos! Daj čoveku šta zaslužuje! — doviknuo je Abot. Rošavi se okrenuo.

Bio je to njegov poslednji pokret.

Oštar zvuk ispunio je malu, polumračnu prostoriju „Barney Bigs saluna”. Lovac na ucene je razrogačio oči, tako da su pretila da ispadnu iz svojih ležišta.

Kolt mu je skliznuo iz prstiju, kolena su popustila i on se srozao uz bar, otvorenih usta, staklastog pogleda.

Drška jednog od Ramosovih noževa još je treperila, zabodena u lupežove grudi.

Bio je to munjevit potez Abotvog Meksikanca, brzo kao pokret najbržeg revolveraša.

Diksijev drugar je bio zbunjen i zvukom i padom svog prijatelja. Dok je uvideo šta se dešava, Ramos Kazbelo više nije bio na svom mestu. Kolova puška je grmnula, ali zrno je samo odronilo deo usijane peći.

Drugi hitac nije stigao da ispalji.

Sten Abot mu je podneo cev svog revolvera pod nos i ovaj je prebledio kao zid.

Puška mu je pala na pod. Počeo je i bez naredbe da otkopčava opasač. Meksikanac je za to vreme prišao uz Abota i prekrstio ruke na drugi.

— Gde je Blezok? — upitao je gradonačelnik kroz zube.

Čovek je zakolutao očima. Cev mu je dizala glavu uvis tako da je jedva govorio.

— U Kenjon Sitiju... — promucio je.

— Tako? — gurao mu je Abot i dalje kolt pod grlo. — A sad reci koliko sam dužan?

— Ni... ništa... Šalili smo se...

— Baš lepo! A onaj drugi što je prolazio? Onaj što ga je pomenio tvoj prijatelj? Kako je izgledao?

Kol se uvijao, ne bi li glavu malo pomakao, ali Abot ga je neumoljivo držao na istom odstojanju. Usta su mu se sušila, vrat ga boleo.

— On... U crnom odelu i ogrtaču... Visok. Čudan malo... Nije se uplašio.

— Još?

Kol je treptao očima kao da ih je sunce zaslepilo.

— Koltovi... — grcao je. — Ukrašene drške, cevi se čudno presijavaju...

Sten Abot spusti ruku.

Nekako se osećao lakše. Blizina Holideja bila je po njega blagotvorna. Ako je on u blizini Blezoka, onda je to dobro i za Kerol i za Abota.

— Briši! — dreknuo je na Kola. — Ako te ne vidim da jašeš odavde kao đavo, poslaću Ramosa za tobom!...

Lovac nije dozvolio da mu se to dva puta kaže.

Izleteo je napolje, saplevši se o jednu od drvenih klupa. Brzo je ustao i grunuo na vrata svom sinom.

Malo kasnije, topot konja bio je siguran znak da je Kol savršeno dobro razumeo Abotovu preporuku.

— Ramos! — viknuo je Abot.

— Si, senjor? — prišao je Meksikanac nečujno.

— Idemo za Kenjon Siti. Blezoku će doći kraj...

Abotov glas je zvučao veselo, ali Ramos je zavrteo glasom, sa izrazom neverice.

— Blezoku će teško doći kraj, senjor! — kazao je.

— Hoće — bio je uveren Abot — hoće, ako mu je Holidej za petama.

Ali, Džordžijanac nije više bio za petama.

Bio je tamo.

*
* *

Vrata su se polako otvorila u salunu „Pekos” u Kenjon Sitiju.

Pogledi trojice razbojnika istovremeno su se okrenuli u tom pravcu. Šake su dodirnule oružje, prsti zgrčili.

Na ulazu je stajala prilika žene u dugom ogrtaču, s maramom preko glave, odakle se samo belasalo blede lice i ocrtavale krupne oči.

Spolja je dopiralo malo dnevne svetlosti, hladnoća se ušunjala u salun kao podmukla zver i zauzela uglove.

Lice Prusta Blezoka iskrivilo se u zadovoljan osmeh.

— Momci — obratio se on Karmodiu i Largu — zar vam nisam obećao da ćemo početi sa 50.000 dolara?

Ostala dvojica su ćutala i zurela u vrata.

— Evo — pružio je Blezok ruku — početak je došao!

— Žena! — čuo se Karmodijev glas pun razočarenja.

Blezok je opkoračio stolicu i dugim koracima pošao ususret Kerol Abot.

Ali njegov osmeh je brzo iščilio kad je video u njenoj ruci otkočen revolver.

— Hej! — polako je uzviknuo i stao, kao da je nagazio na mačku. — Šta to znači, lutkice?

Devojka je podigla cev malo više.

— Ubiću te! — rekla je odlučno.

Blezok je počeo da se smeje svojim poznatim, nezadrživim smehom.

— Mene? Zar si zbog toga do-

šla čak ovamo? Da ubiješ Blezoka? Jesi li donela nakit?

— Jesam — odgovori ona — ali to ćemo posle.

— A šta ćeš sada?

— Po sveštenika!

Blezoku po drugi put zamre smeh na usnama.

— Sveštenika? Šta on ima sa nama?

— Onda si obećao da ćemo se venčati, sećaš se? Onog dana pre tri meseca kad si me... onako... Obećao si! A nakit da ti donesem, da bismo s njim počeli novi život...

Džek Largo je počeo glasno da se cereka.

Blezok se okrete i opali s kuka iz svog „sketergana”. Mladićev šešir odlete visoko u vazduh, a zrno oprlji kosu na temenu. Od iznenađenja mladi revolveraš je pao sa stolice.

— Ovde se samo ja smejem — muklo mu dobaci vođa razbojnika.

Karmodi se smeškao, za svoj račun.

Džek Largo se pipao po glavi

da proveriti da li je čitav. Onda se pridigao psujući na sva usta.

Kerol Abot kao da je tek tada videla Karmodija i Larga.

— Ko su oni? — pitala je.

— Kumovi za venčanje — sme-
jao se Blezok. — Gde ti je nakit?

— Nećeš da me prevariš?

— Sad, kad si donela 50.000 dolara? Ne pada mi na pamet!

Devojka nabra obrve.

— Kako? — pitala je. — Tata kaže da to vredi osamdeset...

— Zaista?

Karmodi se podiže sa svoje stolice.

— Nisi valjda mislio da nam podvališ, Blezok? — upitao je.

— Zaveži! — otrese na njega razbojnik. — To nisam ni ja znao... Šta inače radi poštovani mister Abot?

— Pošao je za mnom...

— Zar nisi mogla da umakneš neprimećena?

— Nisam... Sve dovde bio mi je na vratu jedan kauboj.

— Kauboj?

— Nije hteo da me pusti samu,

pa je krenuo za mnom. Morala sam da ga onesvestim, kako bih mu umakla...

Blezok podiže obrve.

— Ne valja — reče. — Trebalo je da ga ubiješ!

— Ja...?

— Ti, naravno! Zar misliš da budeš gospođa Blezok a da nemaš na duši bar nekoliko mrtvih?

Kerol Abot se izmakla, drhteći.

— Šta to pričaš? Kakvi mrtvi? Zar si ti... Mislila sam da su sve one priče o tebi laž! Da te samo mrže...

Blezok se nasmejao grohotom.

— I kažeš da matori Abot dolazi ovamo? Baš lepo: prirediću mu lep doček.

— Šta... šta ćeš da mu učiniš? Bolje da bežimo?

— Kuda? — cerio se Blezok.

— Meni je svuda isto, svuda me traže zbog ubistva. A tvoj stari mi je najviše na vratu, zbog našeg ljubavnog sastanka kraj Santa Fea. Sećaš se?

Devojka naglo pocrvene.

— Hajdemo odavde! — molila je. — Imamo nakit...

Pružila je ruku.

Blezok je grubo odgurnu. Ona posrte i iz ruke ispusti kovčežić. Razbojnik se podmuklo nasmeja i podiže ga sa poda.

— To je, dakle? Da ga pogledamo, momci...

Kerol Abot nije shvatala šta se dešava s njom i čovekom koji ju je podlo slagao i obećavao novi život. Nije bio isti, nije bio kao pre. Zbog nakita? Zar samo zbog toga? Sklopila je oči: šumarak, njegove divlje oči, snažne ruke, smeh... Sijalo je sunce, ali ona je osećala samo toplotu Blezokovog daha na sebi, pa bol... Tada je srce htelo prepući od sramote. A on je stigao da joj kaže nekoliko lepih reči i zada pregršt obećanja. Trebalo je da ukrade nakit iz očeve sobe i da ga donese u Kenjon Siti, tačno u ovo vreme. On će biti tu. A ako ne bude, neka se vrati. Doći će on. Povešće je u crkvu, u belom, biće puno sveta, puno kočija...

A sada?

Otvorila je oči.

Videla ih je, svu trojicu, kako su se nadneli nad kovčežić.

U ruci je još uvek držala revolver.

Da puca?

Ne... Ni sada nije mogla.

Očiju punih suza okrenula se i pošla vratima.

Blezok je sustiže u dva koraka i zgrabi za mišicu.

— Kuda ćeš? — upita.

Ona briznu u plač.

— Pusti me... — jecala je. — Imaš svoj nakit, na mene nisi ni mislio!

Razbojnik se nasmejao, kao da je čuo dobru šalu.

— Da te pustim? Šta ti pada na pamet, mala ludo! Prvo ćemo da nastavimo naš ljubavni sastanak gde smo ga prekinuli, a onda ćemo zajedno da dočekamo tvog taticu... Ha-ha-ha-ha!

Oči Kerol Abot se raširiše od užasa.

Kako je bila naivna i glupa! Sve je odjednom dobilo svoju pravu boju. Uzalud nije želela da veruje u priče da je Blezok hulja i ubica. Ona je mislila da će venčanjem sprati sramotu sa sebe i ljagu sa njegovog imena... Poverovala je u njegove lepe priče,

u jednom trenutku kada je silom pripala čoveku i mislila da će mu pripadati zauvek...

A gore, Pit Garfield je ležao nesvesvešten njenom rukom.

On, koji je jedini možda mogao da joj sada pomogne!

Suze to nisu mogle.

Čak su zabavljale Blezoka i pojačavale njegov nemilosrdni smeh.

— Plače, vidi! A hoće da mi bude žena! — cerio se bandit.

— Možda plače od sreće što je nećeš! — pecnu ga Largo, koji nikako nije mogao da zaboravi Blezokov hitac u šušir.

Razbojnik nije reagovao na ovu upadicu. Gledao je u devojkicu kao u kakvu pokislu mačku.

Kerol iznenada podiže kolt.

— Podlače... — viknula je.

Blezok joj jednim zamahom istrže oružje, a zatim joj prilepi žestok šamar. Devojka posrte i pade na kolena. Razbojnik se nadnese nad njom kao grizli.

— A sada slušaj, gusko: ovaj nakit nikad nije bio Abotov. Nikad!

Devojka prestade da jeca. Blezok se isceri na nju.

— Misliš da ti je tatica sjajan? A? E, nije baš! Dok je trgovao stokom i mućkao između Severa i Juga, ovaj nakit je ležao u sefu jednog južnjačkog bogataša, nekog Sema Barimora. Bežeći pred Jenkima, on je poneo nakit sa sobom. Naišao je na tvog oca koji je terao veliko stado goveda i konja. Bogataš je zamolio poštovanog mister Abota da mu proda dva konja i ponudio mu, umesto novca, mali deo nakita. Mali, ali mnogo vredniji nego što su konji vredeli. A šta je Abot uradio? Šta misliš? Abot je zatražio sav nakit!

Blezok je malo zastao.

— Stari Južnjak nije pristao, ali tvoj otac je izvadio revolver i, pozivajući se na Sever, oteo čoveku njegove poslednje dragocennosti i dao mu jednog konja. Ne ku ragu koja je crkla sigurno posle dve milje...

U salunu je vladala tišina. Ni devojka se više nije čula.

— Ako se pitaš kakve ja veze imam s tim, reći ću ti. Bio sam gonič kod tvog oca. Nameravao sam da mu otmem celo stado, ali

kad sam video nakit, predomislio sam se. Bio sam jedini svedok toj otmici i zapretio sam mu da ću ga prokazati ako plen ne podeli-mo. Znaš šta mi je rekao, lisac? Ako neko vidi toliko dragocenosti kod bitange kakav sam ja, od-mah će me obesiti. A kod njega neće biti sumnjivo, kazaće da je to porodična stvar. Vrlo jednos-tavno, zar ne? Tako je nakit os-tao kod Abota. Obećao je da će mi isplatiti polovinu vrednosti kad stignemo u Santa Fe, ali umesto novca poslao mi je Jenki-je. Uporedili su neke poternice i obećali mi lepo vešanje. Ipak nisu uspeli...

— Čekao sam šest godina — nastavio je Blezok — da mu se osvetim. Moja prva osveta bila je njegova kćerka. A sada... sada imam i nakit Sema Barimora. Ne-ka živi jug!

Onda je učutao.

Edi Karmodi se nakašlja i pru-ži mu čašu napunjenu viskijem.

— A Sem Barimor? Nikada se nije vratio? — upita Karmodi.

— Nikad. A i da jeste, Abot bi ga ubio...

— Lažeš! — viknula je Kerol sa poda. — Sve si to slagao.

Blezok pljunu ispred sebe.

— Pitaćemo tvog oca... kad dođe! — reče.

— Dobio si taj nakit... Šta hoćeš više?

Ali razbojnik se samo smejao.

Izvadio je svoj „sketergan” i lagano mu pogladio cev. Neobično oružje izgledalo je u očima utu-čene devojke mnogo strašnije i ubitačnije.

Džek Largo je sve bezobraznije piljio u Kerol. Karmodi je pod prstima prebirao nakit i zado-voljno osluškivao zvuk ogrlica, narukvica i prstenja. Bilo je to, više od pedeset hiljada. Mnogo više. Kad se podeli na tri dela — svakome je moglo da padne po dvadeset hiljada najmanje.

Blezok je prezrivo posmatrao pohlepan izraz svog partnera.

Njegov „sketergan” bio je po-novo u futrolji.

Kerol Abot je bacila pogled prema vratima. Morala je da po-begne, da nekako opomene oca.

Vrata!

Sačekala je trenutak da im paž

nja popusti. Onda je skupila svu preostalu snagu i skočila sa poda.

Blezok se trgao.

Džek Largo se podigao sa stolice i mašio se kolta.

Devojka je pružila ruke, ali nije stigla da otvori vrata.

Neko drugi ih je snažno povukao spolja.

Ponadala se da je nekim slučajem Pit Garfield. Spremala se da mu se baci u naručje, da zaplače na njegovim prsima širokim kao prerijska ravnica.

Ali to nije bio Pit!

Na ulazu je stajao visok, vitak čovek u crnom odelu. Crni ogrtač prebačen preko ramena lagano se njihao na predvečernjem povrtarcu i obavijao se oko nogu i opasača načičkanog mecima.

Obod šešira skrivao mu je lice, ali je Kerol Abot prepoznala čoveka iz sobe u „Grand central kafeu”, koji ju je sakrio pred Lu Šajnesom.

To je bio on, nije se varala.

Ledenoplave oči gledale su preko njene glave u pravcu bandita i kao da je nisu primećivale. Blje-

štavo bela košulja, duga, začešljana kosa pod šeširom, negovani brkovi i preplanulo lice — to nije mogla da zaboravi.

Prust Blezok je dodirnuo kundak „sketergana” ali ga je nešto opomenulo da sačeka.

Krčmar je podigao glavu taman toliko da pogleda zbog čega je u salunu odjednom nastala tišina. Sve dotle je čučao ispod šanka, očekujući pucnjavu.

Largo i Karmodi se zgledaše.

— Salun je zatvoren! — doviknu Blezok oporim glasom.

Ali stranac nije mario za opomenu. Polako je prošao pored devojke, skinuo usput svoj ogrtač i složio ga preko prve stolice.

Tada su tek ugledali dva kolta, čije su drške bile ukrašene slonovačom.

Koltovi su mu pripadali kao krila ptici.

U salunu je vladao već mrak.

Kerol Abot se nesvesno povukla u ugao. Kao da se vazduh u salunu izmenio i pročistio dolaskom nepoznatog.

Visoki stranac kresnu šibicu i

prinese plamen svetiljki nad šankom.

Zućkasta, avetinjska svetlost preplavila je bednu prostoriju „Pekos” saluna.

Krčmar je već počeo da se trese.

— Imate li brendi? — prvi put progovori Holidej.

Glas mu je bio jasan, hladan, kao ohlađeni metal. Dok je pitao, u krčmara nije ni gledao. Oči su mu počivale na trojici za velikim stolom u sredini.

Krčmar je nekako napipao smeđu flašu.

— Sipajte!

Uplašeni čovek je pola sipao, a pola prosipao po šanku.

— Ko ti je rekao da točiš? — prasnu Džek Largo i istupi napred. — Poštediti sam te da bi služio nas a ne ovakve gradske protuve!

Džordžijanac je posmatrao mlađića preko ivice čaše.

Krčmar je odmah pronašao sigurno mesto pod šankom. Nije mu se dopadala muzika revolvera, iako koncert nije ni počeo.

Prust Blezok je prebirao u mišlima gde je sreo došljaka.

— Može da popije — javi se Karmodi — i da ispari. Ovo nije mesto za finu gospodu.

— Znam bolje mesto za tebe! — dobaci mu kockar. Karmodi se naže napred.

— Koje, recimo? — upita.

— Koul Springs.

Razbojnik vidno preblede. On pogleda u Larga, ovaj u njega, a onda obojica u Blezoka. Međutim, ovaj im ništa nije stavljao do znanja.

— O čemu pričaš, kicošu? — usiljeno se isceri Karmodi.

— Tvoje žute rukavice vide se na milju daleko — reče Dok.

Karmodi nehotice pogleda u svoje ruke.

— On zna — procedi polako, više za sebe. Ali čuli su i Largo i Blezok.

— Možda — nasmejao se visoki razbojnik — ali to će znati samo još malo vremena.

— Možda nije sam? — umeša se Largo. — Možda je potera napolju?

— Idi pogledaj — posla ga Blezok.

Mladić se kolebao. Nije mu se odvajalo od grupe. Pojava usamljenog stranca sa dva revolvera u prvi mah mu se učinila bezumna, ali je sve više uviđao da se nelagodnost, umesto na njegovu — seli na njihovu stranu.

Ipak je odšetao do prozora, korčajući tako da ne okreće leđa. Napolju nije video nikoga, ulica je bila pusta, utonula u zimski sumrak.

— Ima li koga?

— Nema. Sam je...

Devojka je stajala u uglu, s rukom na ustima. Jedan protiv trojice — to je bila ludost. Da je bar ona imala oružje. Ili kad bi se Pit Garfild pojavio odnekud...

— Ko si ti? — upitao je Elezok kockara.

— Došao sam po devojku — reče Holidej.

— Nisam ti čuo ime — smeškao se razbojnik, kružeći polako oko stola, skrivajući „sketegan” od strančevog pogleda.

— Ona ne ide nikuda — nastavio je Blezok.

— Otići će i ona i taj nakit! — mirno je uzvratio Džordžijanac.

Karmodi je ponovo osetio nervozu u stomaku.

— I to zna? — muklo se odazvao. — Sve je čuo. Pratio nas je...

— Pa šta? Zar to menja stvar?

Blezok je kružio oko stola, ali je Holidej prozreo njegovu nameru. Više nije stajao, već je polako pošao u pravcu devojke. Bio je bliži i tako preprečio put razbojniku da se dokopa Kerol i obezbedi svoje šanse za svaki slučaj.

Bandit je shvatio da je zakasnio, ali se nasmejavao. Ovo nije bilo prvi put da se susreće sa revolverašima raznog kova, lovcima na glave, čuvarima zakona i detektivima Nata Pinkertona.

Otići će on odavde, kao što je mnogo puta dotada otišao. Zadržanog „sketergana”, smejući se naglas.

Ali legenda o Prustu Blezoku morala je najzad da se okonča. Tu, u Kenjon Sitiju. I zaboraviće se sve te strašne priče, da bi kraj logorskih vatri i u salunima

široj Zapada trajala legenda o drugom čoveku.

O Dok Holidaju.

— Odnikud ga znam — mrm-ljao je Blezok. Karmodi i Largo ga nisu slušali. Ovo iščekivanje je prevazilazilo njihove nerve.

— Siguran sam da ga znam...

— nastavio je razbojnik.

Džordžijanac se lako oslonio o drveni stub pored peći.

— Tulsa, Oklahoma — podsetio ga je Dok nemarno.

Blezok je zastao.

— Tulsa? Na reci Simaron? — polako je izgovarao. Lice mu se menjalo, dobijalo je tamniju boju.

— Pre dve godine? Čekaj... izgubio sam tada velike pare na kocki! Imao sam loš dan... — nastavio je da se priseća. — Ali... neka me obese ako to ni-je...

Zastao je kao munjom ošinut.

— Dok Holidaj! — izgovorio je to ime s mržnjom.

Ovo ime zvučalo je kao poziv Karmodiju i Langu.

Oči su oni za njega više pu-

ta, ali sada su mogli i da ga vide. Međutim, nisu imali vremena ni da razmišljaju jer je Blezok izvukao svoj „sketegan“ iz kora.

Džek Largo je potegao oba svoja kolta.

Karmodi je već pritiskao oroz.

Kerol Abot je skupila ramena i zatvorila oči. Sa prvim revolverskim pucnjima umešao se njen otegnut, prodoran vrisak.

U salunu „Pekos“ oblaci barutnog dima zloslutno su proceklili crnu sudbinu ubicama iz Kool Springsa.

Niklovani vrhovi Holidajevih koltova produžavali su se u narančaste cevi smrti.

Gromovi iz „sketegana“ razneli su prozorske pregrade iza kockareve glave.

Ležeći na podu, čovek iz Džordžije je praznio magacine prema senkama koje su se tizale i lomile kao u nekom ritmu saklasne muzike bubnjava.

Prust Blezok je odjednom zastao bez oružja.

Prvi put je čuvenog razbojnika

zahvatila panika. Njegov „sket-tergan” ležao je odbačen pored mesingane šipke uz bar.

Edi Karmodi je klečao pogođen u rame. Ranjena ruka izgledala mu je teška kao olovo.

Njegov mlađi drugar bio je lošije sreće: smrtonosni hici presekli su njegovu karijeru otpadnika. Ležao je raširenih ruku na podu, širom otvorenih očiju prema tavanici.

Bila je to bedna smrt Džeka Larga. U prljavom salunu, daleko od svoje rodne Luizijane, zelenila i sunca.

Krv je tekla niz Karmodijev ru kav, natapala šaku i kapala na pod.

Prust Blezok je stajao raskrečenih nogu, zureći u kockara kao začaran. Njegova usta, koja su se uvek smejala drugima, pa i samoj smrti, sada su bila iskrivljena u pakleni grč mržnje.

— Holidej — čuo se njegov prigušen glas — samo si mi ti nedostajao...

Kerol Abot je najzad otvorila čvrsto stisnute očne kapke i nije verovala da ne sanja.

Na jednoj strani razoružani i mrtvi banditi, na drugoj čovek u crnom, koga su nazvali Dok Holidej!

Punio je svoje koltove, ne skidajući pogled sa gomile ispred sebe. Njegove hladne, plave oči kao da su prikovale ubice na mestima gde stoje. Bio je to pogled bez milosti.

Devojka se na kolenima odšunjala bliže njemu.

Tada se Prust Blezok ispravio.

Zabacio je glavu i nasmejao se. Karmodi je sa poda podigao pogled i poverovao da je razbojnik poremetio s uma.

A on se smejao sve glasnije, sve jače, jarosnije. Kao da se smejao sebi, svojoj sudbini, svom porazu.

Možda se smejao i samoj smrti. I kada se niko tome nije nadao, on se panteriskim skokom bacio na devojku i oborio je. Otkotrljali su se zajedno nekoliko puta sklupčani u gomilu, sve dok nisu naleteli na zid.

Kada je bandit ustao, Kerol Abot je prosto visila ispred njega. Držao je ruku na njenom vratu i satanski se kezio.

— Zadaviću je, ako samo mrđneš, prokleti kockaru!

Holidej ga je posmatrao mirno, s rukama prekrštenim na grudima. Lice kao da mu je bilo u kamenu isklesano. Ništa nije obećavalo, niti slutilo.

Blezok je bacio čežnjiv pogled prema „sketerganu”.

— Dodaj mi moje oružje! — zapovedio je Blezok Karmodiju.

Ali, Holidej ga preseče.

— Ako se makne, ubiću ga! — rekao je metalnohladnim glasom i Karmodi saže glavu. Spasavao je svoju kožu.

— Onda mi ti daj! — ruknuo je razbojnik. — Ili ću je zadaviti!

Kockar slegnu ramenima.

— Pokušaj... Ustreliću ti oba uha, ako samo malo pisne!

Prust Blezok je mislio da Holidej blefira.

Međutim, za trenutak je odložio svoj poraz i to je bio dovoljan razlog da se ponovo nasmeje. Setio se puške na sedlu svog konja! Trebalo je otići do njega nepovređen. Devojka će ga štititi svojim telom.

Povlačio se polako prema vratima.

Onda je osetio cev kolta na svojim leđima!

Iznenada ga obli hladan, smrtnički znoj. Zar sada? Kad je već uspeo da se dokopa izlaza?

Polako je popuštao stisak ruke na devojčinom vratu.

Džordžijanac je jasno video novog posetioca i nije mu se previše obradovao.

Bio je to Mel Farouz!

Istina, malo prijav, neuredan, bledunjav, ali sa istim izrazom pakosti i mržnje u očima. Levoruki advokat Stena Abota probio se do Kenjon Sitijsa i stigao na vreme da zagospodari situacijom.

Advokat je ugledao kovčeg na stolu i nasmejao se zadovoljno.

Kerol je uspela da malo okrene glavu i ugleda Farouza.

Bilo joj je jasno koju će stranu izabrati...

— Došao sam po nakt i devojku — rekao je Farouz skoro veselim glasom — ali volim što si ti tu, Holidej!

— Ubij ga! — podstaknu ga Blezok.

— I hoću! — ponovi Farouz glasom punim otrova. — Nikoga više on neće poniziti! Ni on ni njegov prijatelj kauboju!

— Ma nemoj? — čuo je iza njih novi glas.

Farouz se ukoči.

Već je bio pritiskao oroz, kada je dobio udarac po temenu da je poleteo kao iz puške izbačen. Metak iz njegovog kolta je ipak izleteo i pogodio svetiljku...

U salunu je zavládala potpuna tama.

Međutim, za Mela Farouza tama je došla mnogo ranije. Odbačen udarcem, uleteo je glavom u šank, probio ga i ostao da leži zaglavljen i onesvešćen.

Onda su se čuli udarci.

Dok Holidej se u jednom skoku nađe pored Kerol i povuče je k sebi.

— Neel! — vrisnula je devojká.

— Ne bojte se — umiri je on.

— Blezok je tamo!

— Ali... zar to nije bio Pit?

— Jeste — čuo se iz mraka Hockarev glas u kome se nazirao smeh — ali sada je zauzet. Zar ne čujete?

Padali su stolovi, stolice, pljuštali udarci, psovke i kletve, čulo se jasno teško disanje boraca. Za

trenutak bi nastala tišina, u kojoj su vrebali jedan drugog. Onda bi se neko bacio na nekog, čuo se prigušen jauk, udarac...

Zatim je nastala tišina.

Neko se teturajući podigao sa poda i krenuo prema njima.

— Trista mu 'kravljih' repova... — odjeknulo je u prostori-ji. Bila je to za uši Kerol Abot prava muzika.

— Pit?!

Holidej kresnu šibicu da pripali cigaretu.

Pri bledom odsjaju video je da se devojká baca u naručje kršnom kauboju i prosto nestaje u njegovim grudima.

Spolja se čuo topot konja...

*
*
*

Gradonačelnik Santa Fea ušao je u „Pekos“ salun i zastao na pragu istinski zaprepašćen.

Krčmar, koji je doneo novu svetiljku, već je mogao da za šankom stoji uspravan, bez straha da će neko pripucati. Holidej je sedeo za jednim stolom, usamljen, s čašom brendija pred sobom i špilom karata u ruci. Dim cigarete udarao je o obod še-

šira i odatle se peo prema tavanici. Naslonjeni na šank stajali su njegova kćerka i veliki kauboj.

Dole, na podu, ležao je jedan mrtav revolveraš. Drugi je sedeo ranjen, na brzinu previjenog ramena.

Blezok je takođe sedeo, ali vezan Garfildovim lasom.

Što se tiče Farouza, na njega niko nije obraćao pažnju. Ležao je još uvek zaglavljen u šanku i jedva dolazio svesti.

Sten Abot je zaokružio pogledom po svima, a onda su mu oči zasijale.

Ugledao je kovčežić na stolu!

Sve je bilo tu, nakit, kćerka — i Blezok. Osećao se zadovoljnim kao da je završio neki dobar posao i sada treba da ubere plodove i krene na zaslužan odmor.

Abot je prišao pravo kovčežiću da proveriti da li je sve bilo na mestu. Kada se uverio da jeste, odahnuo je.

Onda se okrenuo Blezoku. Dva stara poznanika pogledala su se sa mržnjom. Blezok je uspeo da mu se nasmeje u lice, a Abot ga je udario preko usta.

Razbojnikove oči su sevrnule i žile na vratu nabrekle. Izgledalo

je da će istog časa raskinuti kempce i smožditi gradočelnika.

Abot se izmakao, nepoverljivo.

— Je li dobro vezan? — upitao je.

— Da nije, ne biste ga ni stigli da udarite — javi se Džordžijanac, koji je redao karte pred sobom. Abot se okrenuo prema njemu.

— Holidej? Je li sve ovo vaša zasluga? — upitao je pokazujući na bandite koji više nisu predstavljali nikakvu opasnost.

Kockar je izbacio dim u pravcu Abota i sasekao ga svojim ledenoplavim očima.

— Mister, osim nakita i Blezoka, postoji li još neko u ovoj jazbini?

Abot se namrštio, zatim pocrveneo. Bolje da mu je neko udario šamar nego da ga je pred svima tako osvestio. Da, bilo je tu još nešto: Kerol. Morao je da pokaže da se kockar vara.

Okrenuo se sa osmehom, raširenih ruku, ali devojke nije bilo.

Zastao je kao gromom pogođen.

Za šankom se više nije nalazio ni kauboj.

Sten Abot je pogledao u Ramosa Kazbela, ali ovaj je samo slegnuo ramenima, s neskrivenim osmehom u uglovima.

— Ramos! — dreknuo je Abot.

— Gde je Kerol?

Meksikanac pokaza prema izlazu.

— Otišla je — reče.

— Kako? Zašto je otišla?

— To pitajte kauboja — smeškao se Ramos.

— Šta se ovde događa? — povikao je on. — Kakvi kauboji? O čemu je reč? Ne dozvoljavam takav odnos...

— Prekinite! — zaustavi kockar bujicu negodovanja Stena Abota, ustajući sa svoje stolice. Onda je prišao kovčežiću sa nakitom i stavio ruku na njega.

Abot je prebledео.

— Šta hoćete? — promucuo je, nemoćan pred Holidejevim pogledom.

— Onesite ovaj nakit devojci i poklonite joj, kao dar za venčanje.

— Venčanje? Sa kime?

— Sa kaubojem — dobaci Ramos, očito zadovoljan gazdinom zbunjenošću.

— Ali... kad su... Ali nakit je porodična stvar! To ne mogu da učinim!

— Zaista? — podrugnu se Holidej i sasvim mu se približi. — Nakit jeste porodični — nastavi — ali čije porodice?

Sten Abot se trže i baci brz pogled prema Blezoku. Razbojnik je, međutim, ravnodušno gledao pred sebe.

— Ko je to rekao? — upitao je gradonačelnik.

— Niko — reče Dok. — Ja vam to govorim.

— To se vas ne tiče!

— Možda Sem Barimor ima naslednike? — ironisao je kockar.

Sten Abot je počeo da se preznojava.

— Umete li da čutite? — upitao je tihim glasom.

Džordžijanac kratko klimnu glavom.

Sten Abot uzdahnu i krete napolje. Kovčežić je držao pod rukom i nije znao na koji način da se dostojno oprostí od njega.

Blezok se smejao, prateći ga pogledom.

— Matori — doviknuo je — zar ćeš dati to Semovo...

Dalje nije rekao ništa. Holidej mu poturi cev svog kolta na čelo.

— Ne brbljaj, Blezok! — rekao mu je. — Priče ostavi za sudiju.

— Sudiju? — smejao se razbojnik. — Abot neće dočekati sudiju. Suviše je nestrpljiv. Ha-ha-ha-ha!

*
* *

Dok je krčmar vraćao u stvarnost Mela Farouza, polivajući ga vodom, mala povorka već je odlazila u pravcu Santa Fea.

Sten Abot je jahao napred oborene glave. Pit Garfild nije odvajao oči od Kerol, ali ona se postepeno na to navikavala i sve češće je bacala poglede prema njemu. A kad god ga je pogledala — on je porumeneo i uzdahnuo.

Ramos Kazbelo je zastao da sačeka Džordžijanca.

— Senjor — oslovio ga je — znam da ste čarobnjak sa kolto-
vima... Ali nešto ne shvatam...

Kockar ga pogleda.

— Reci šta, amigo?

— Kakvu ste čaroliju upotrebi-
li da senjor Abota odvojite od
dragocenog kovčežića?

Dok se osmehnuo.

— Amigo, stvar je jednostav-
na: malo sam bolje slušao.

— Ne razumem, senjor!

— I ne treba. Nakit je tamo
gde mu je mesto.

I on pogleda na kovčežić o Gar-
fildovom sedlu.

*
* *

Nešto kasnije, kada je mrak sa-
svim zavladao zimskim pejzažom
i mesec se razgolitio nad preri-
jom — Pit Garfild se trgao i os-
vrnuo oko sebe.

Devojka je takođe zaustavila
konja.

— Šta se desilo? — pitala je.

— Dok? — uzviknuo je on. —
Gde je, do đavola, Dok?

Ramos je prišao, gledajući pre-
ma jugu.

— On je otišao, senjor? Zar ni-
ste videli kada vam je mahnuo
rukom?

— Ne — promuca Garfild sko-
ro tužnim glasom.

Meksikanac slegnu ramenima.

— Svejedno — rekao je. — On
je znao da nećete otpozdraviti.
Zauzeti ste.

— Ali... — protestovala je
Kerol — nismo mu ni zahvali-
li...

— Senjorita, ako ste čuli priče
o Doku Holideju, onda ste dobro
uradili što mu niste zahvalili.

Pit Garfild okrenu svoga konja,
skide kovčežić i pruži devojci.
Kerol ga je gledala razrogačenih
očiju.

— Piti, šta...

— Hoću da mu se zahvalim! —

rekao je odlučno. — Vратићу се
брзо, чим то обавим, али захвалићу
му се, trista mu kravljih rogo-
va... Ne bih mogao da spavam
a da to ne učinim!

I zabode mamuze konju u sla-
bine.

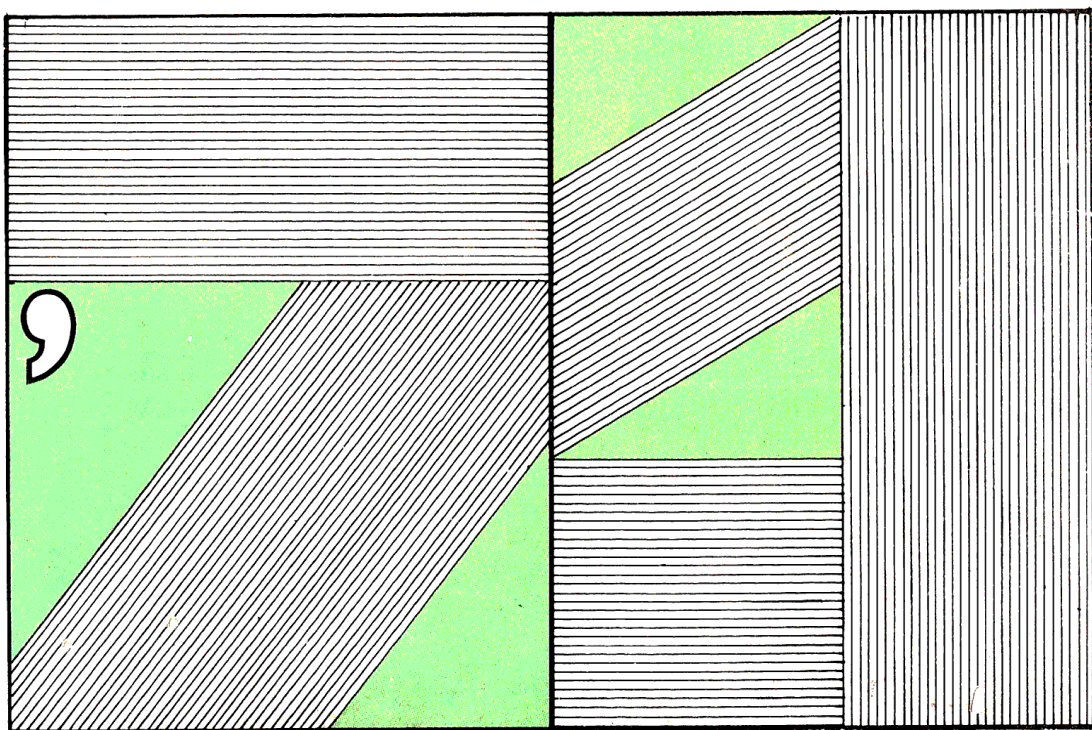
Kerol je gledala za njim, po-
mešanih osećanja.

— Doći će on — javi se Ra-
mos.

— Znam — reče Kerol i sa-
glavu. — Žao mi je što će doći
sam...

K R A J

**SVIM ČITAOCIMA
DOK HOLIDEJA
ŽELIMO SREČNU
NOVU**

G O D I N U

1. januar 1974.